

Industriemonitor

Jaargang 4 - september 2000

Verklaring der tekens

.	= gegevens ontbreken
*	= voorlopig cijfer
x	= geheim
–	= nihil
–	= (indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
0 (0,0)	= het getal is minder dan de helft van de gekozen eenheid
niets (blank)	= een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
2000–2001	= 2000 tot en met 2001
2000/2001	= het gemiddelde over de jaren 2000 tot en met 2001
2000/'01	= oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz. beginnend in 2000 en eindigend in 2001
1990/'91–2000/'01	= boekjaar enz. 1990/'91 tot en met 2000/'01

In geval van afronding kan het voorkomen dat de totalen niet geheel overeenstemmen met de som der opgetelde getallen. Verbeterde cijfers in staten en tabellen zijn niet als zodanig gekenmerkt.

De infogroepen van het CBS

Infoservice is het centrale informatiepunt voor algemene voorlichting over het CBS en zijn producten. Infoservice geeft aankoopadviezen en draagt zorg voor de beantwoording van vragen die over verschillende terreinen gaan. Hier kunt u ook vragen stellen over andere onderwerpen dan hieronder vermeld zijn.

Infogroep	Telefoon	Fax	E-mail
Infoservice	(045) 570 70 70	(045) 570 62 68	infoservice@cbs.nl
Arbeid en lonen	(070) 337 58 50	(070) 337 59 94	infosec@cbs.nl
Bedrijven (aantal)	(045) 570 79 37	(045) 570 62 66	infogwm@cbs.nl
Bevolking	(070) 337 58 30	(070) 337 59 87	infosbv@cbs.nl
Bibliotheek	(070) 337 51 51	(070) 337 59 84	bibliotheek@cbs.nl
Bouw	(070) 337 42 41	(070) 337 59 75	infolbn@cbs.nl
Consumentenprijsindex (inflatie)	(070) 337 58 09	(070) 337 59 94	infosec@cbs.nl
Cultuur, toerisme en recreatie	(070) 337 58 67	(070) 337 59 96	infokcr@cbs.nl
Eurostat datashop	(070) 337 49 00	(070) 337 59 84	datashop@cbs.nl
Gezondheid en welzijn	(070) 337 58 64	(070) 337 59 96	infokgw@cbs.nl
Industrie	(045) 570 76 17	(045) 570 62 77	infolin@cbs.nl
Inkomen, vermogen en koopkracht	(045) 570 75 23	(045) 570 62 72	infosiv@cbs.nl
Internationale handel	(045) 570 79 17	(045) 570 66 75	infohih@cbs.nl
Landbouw	(070) 337 58 03	(070) 337 59 51	infollb@cbs.nl
Milieu	(070) 337 58 96	(070) 337 59 76	infolmi@cbs.nl
Nationale rekeningen	(070) 337 58 76	(070) 337 59 81	infopni@cbs.nl
Onderwijs	(070) 337 53 45	(070) 337 59 78	infosoz@cbs.nl
Overheid	(070) 337 58 99	(070) 337 59 96	infokov@cbs.nl
Rechtsbescherming en veiligheid	(070) 337 58 66	(070) 337 59 96	infokrv@cbs.nl

Meer statistische informatie op de CBS-website

Meer statistische informatie kunt u vinden op de internet site van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Enkele rubrieken op de CBS-site zijn:

- *StatLine*
De meest complete statistische databank van Nederland. Met gegevens over mensen en maatschappij, arbeid en inkomen, bedrijfsleven, overheid, politiek en bestuur, economie, geografie en milieu. StatLine is voorzien van een gebruikersvriendelijke ingang om u het zoeken te vergemakkelijken.
- *Webmagazine*
Het elektronisch tijdschrift van het CBS met wekelijks nieuwe artikelen en korte berichten over maatschappelijk relevante onderwerpen.
- *Kerncijfers*
Dagelijks geactualiseerde cijfers over een groot aantal economische en sociaal-economische onderwerpen.

Het adres van de CBS website: <http://www.cbs.nl>.

StatLine kunt u ook direct benaderen: <http://statline.cbs.nl>.

Colofon

Samenstelling

Divisie: Landbouw, Nijverheid en Milieu
Sector: LCT, LIN

Informatie

Tel. (045) 570 76 17
E-mail: infolin@cbs.nl

CBS Voorburg

Prinses Beatrixlaan 428
Postbus 4000, 2270 JM Voorburg
Tel. (070) 337 38 00
Fax (070) 387 74 29

CBS Heerlen

Kloosterweg 1
Postbus 4481, 6401 CZ Heerlen
Tel. (045) 570 60 00
Fax (045) 572 74 40

Internet

www.cbs.nl

© Centraal Bureau voor de Statistiek,
Voorburg/Heerlen, 2000.

Bronvermelding is verplicht.

Verveelvoudiging voor eigen gebruik of
intern gebruik is toegestaan.

Bestelinformatie

Verkrijgbaar bij het

Centraal Bureau voor de Statistiek,
Sector Marketing en Verkoop,
Postbus 4481, 6401 CZ Heerlen.

Tel. (045) 570 70 70

Fax (045) 570 62 68

E-mail: verkoop@cbs.nl

Prijzen zijn excl. administratie- en
verzendkosten.

Prijs: f 190,- / € 86,22 per jaar
(11 nummers)

Losse nummers f 26,- / € 11,80

Kengetal: K-2/2000

ISSN 1384 - 6965

Inhoud

Artikel

Bedrijfsafvalstoffen vrijgekomen bij de nijverheid, 1998 5

Industrie totaal

Nederland en de Industrie 11

Industrie per branche

Voedings- en genotmiddelenindustrie 15

Textiel-, kleding- en lederindustrie 21

Papier- en grafische Industrie 27

Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofindustrie 33

Metaal-, elektronische en transportmiddelenindustrie 39

Hout-, bouwmaterialen- en overige Industrie 47

Gepubliceerde artikelen

52

Gepubliceerde producttabellen

53

Andere CBS-publicaties

54

Informatieservice

55

Alfabetische begrippenlijst

56

Bedrijfsafvalstoffen vrijgekomen bij de nijverheid ¹⁾, 1998

René Jolly en Paul Klein ²

Inleiding

De hoeveelheid niet-gevaarlijk bedrijfsafval die bij de nijverheid vrijkomt, neemt sinds 1990 slechts langzaam toe met circa 1,5% per jaar. Deze toename blijft achter bij de economische groei doordat bij de bedrijven preventiemaatregelen worden getroffen en veranderingen in de productiestructuur plaatsvinden.

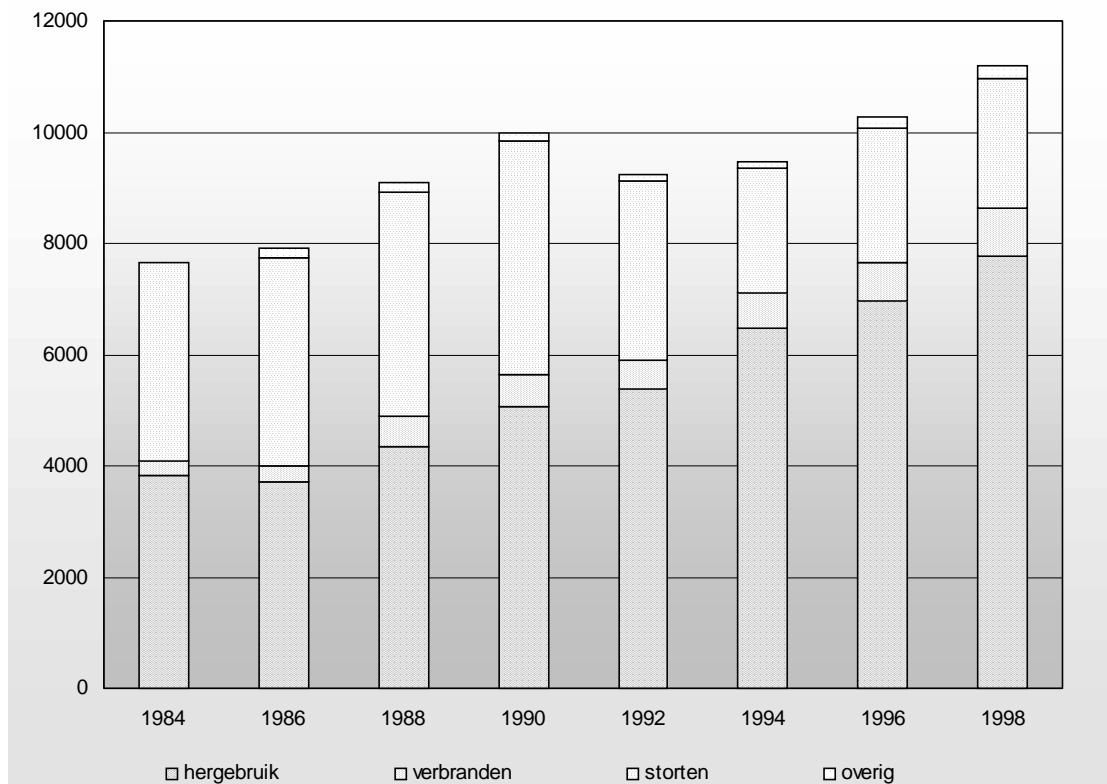
Het bedrijfsafval, waarover het CBS om het andere jaar gegevens verzamelt, vormt ongeveer éénvijfde deel van het in Nederland jaarlijks vrijkomende afval (excl. baggerspecie en mestoverschoten). De uitkomsten van het onderzoek worden gepubliceerd in 'Bedrijfsafvalstoffen'³. Dit artikel beperkt zich tot het weergeven van de belangrijkste uitkomsten in een aantal tabellen en figuren. Daarnaast wordt de opzet van het onderzoek alsmede de bijstelling van de gegevens in het kort beschreven.

Uitkomsten

Tabel 1, op pagina 6 presenteert vanaf 1984 een aantal kerncijfers uit deze statistiek. Figuur 1 geeft voor dezelfde jaren een globaal beeld over de wijze van be- en verwerking.

Uit deze tabel en figuur blijken dat het aandeel dat voor hergebruik is bestemd steeds groter wordt. In 1984 werd de helft van de totale hoeveelheid bedrijfsafval voor hergebruik afgevoerd, in 1998 ruim tweederde deel.

Figuur 1. Totaal vrijgekomen bedrijfsafvalstoffen ¹⁾ naar be-/verwerkingsmethode

Tabel 1. Kerncijfers ¹⁾ bedrijfsafvalstoffen

	Eenheid	1984	1986	1988	1990	1992	1994	1996	1998
Totaal bedrijfsafvalstoffen	1 000 ton	7700	7900	9100	10000	9300	9500	10225	11185
	ton/werknemer	8,4	8,5	9,5	10,0	9,3	10,4	11,7	12,3
Hergebruik ²⁾	1 000 ton	3800	3700	4300	5000	5400	6500	6952	7776
	ton/werknemer	4,2	4,0	4,5	5,1	5,4	7,1	8,0	8,5
Afvalstoffen ³⁾ (eindverwerking)	1 000 ton	3800	4200	4800	4900	3800	3000	3274	3408
	ton/werknemer	4,2	4,5	5,0	5,0	3,9	3,3	3,7	3,7

1) Gegevens hebben betrekking op bedrijven met 10 of meer werknemers uit de nijverheid (excl. bouwnijverheid).

2) Incl. stoffen die rechtstreeks nuttig worden ingezet als mest, veevoer of wegverharding.

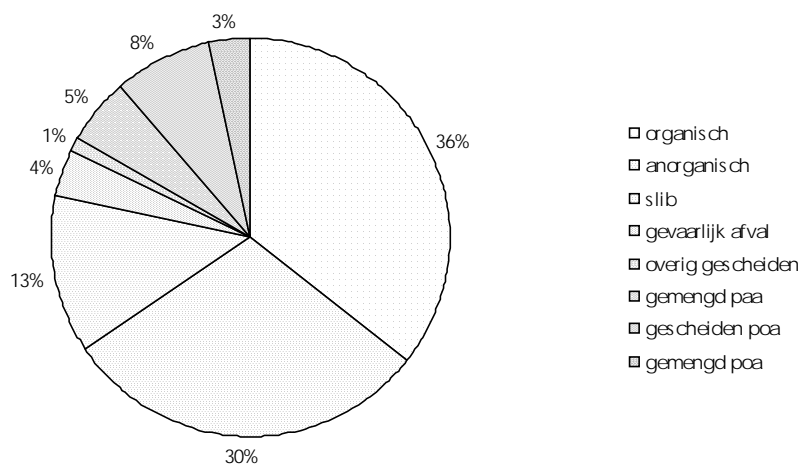
3) Vanaf 1992 excl. spoelwater afkomstig van de drinkwaterleidingbedrijven.

Figuur 2 laat voor het totaal het aandeel van de verschillende afvalcategorieën alsmede de grootteklassen zien.

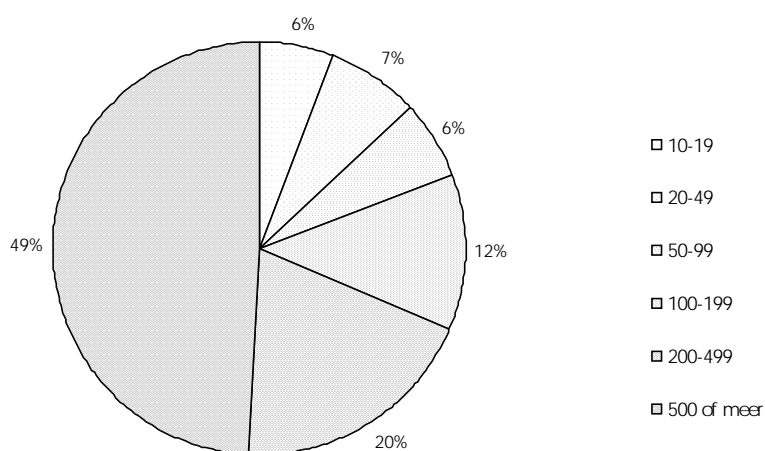
Uit figuur 2a blijkt dat tweederde deel van de totale hoeveelheid bedrijfsafval bestaat uit organisch afval

(veelal plantaardig en dierlijk) en anorganisch afval (zoals vliegias en slakken). Figuur 2b laat zien dat het veelal de grotere bedrijven met 200 en meer werknemers zijn, die ruim tweederde van het bedrijfsafval veroorzaken

Figuur 2a. Totaal vrijgekomen bedrijfsafvalstoffen ¹⁾ per gezichtspunt, 1998 (naar afvalcategorie)

Figuur 2b. Totaal vrijgekomen bedrijfsafvalstoffen ¹⁾ per gezichtspunt, 1998 (naar grootteklasse)

Tabel 2. Totaal vrijgekomen bedrijfsafvalstoffen ¹⁾ per bedrijfsklasse

SBI'93		1994		1996		1998	
		Totaal	w.v. hergebruik	Totaal	w.v. hergebruik	Totaal	w.v. hergebruik
		1 000 ton	%	1 000 ton	%	1 000 ton	%
10-14	Delfstoffenwinning	178	5	285	59	268	67
151-372	Industrie	7851	66	8522	63	9282	65
151	Slachterijen en vleesverwerkende industrie	800	93	670	90	822	82
152	Visverwerkende industrie	63	95	52	90	44	89
153,154	Groente- en fruitverwerkende industrie e.a.	885	89	1049	90	961	94
155	Zuivelproductenindustrie	421	92	309	94	266	87
156-158	Meel-, diervoeder- en overige voedingsmiddelenindustrie	1304	44	1076	36	1268	41
159	Drankenindustrie	494	94	581	95	519	96
16	Tabakverwerkende industrie	33	48	29	66	22	82
17-19	Textiel-, kleding-, bont-, leer- en leder(waren)industrie	70	30	63	49	79	58
201-202	Primaire houtbewerking, fineer- en plaatmaterialenindustrie	67	69	53	40	60	32
203-205	Timmerwerk-, houten emballage-industrie e.a.	209	67	161	71	188	65
211	Pulp-, papier- en kartonindustrie	376	24	393	30	384	30
212	Papier- en kartonwarenindustrie	365	61	305	65	409	77
22	Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie	265	81	280	87	301	89
23	Aardolie- en steenkoolverwerkende industrie	28	43	41	63	53	42
241,247	Basischemicaliën-, synthetische en kunstmatige vezelindustrie	466	36	608	37	581	48
242-246	Landbouwchemicaliënindustrie e.a.	87	54	116	66	116	69
25	Rubber- en kunststofverwerkende industrie	90	40	115	59	130	63
261-264,267-268	Glas en glaswerk-, keramische productenindustrie e.a.	98	38	159	69	206	67
265-266	Cement-, kalk-, gipsindustrie e.a.	409	81	422	81	421	81
27	Basis metaalindustrie	463	39	593	56	960	59
28	Metaalproductenindustrie	274	87	296	90	305	88
29	Machine- en apparatenindustrie	183	66	144	71	129	74
30-31	Kantoor machines-, computerindustrie e.a.	48	67	39	64	50	60
32-33	Audio-, video-, telecommunicatie-apparatuur e.a.	50	62	47	55	42	57
34-35	Transportmiddelenindustrie	125	76	104	82	178	75
36	Meubel- en overige industrie	154	27	182	42	150	41
371	Voorbereiding tot recycling van metaalafval ⁴⁾			173	0	149	2
372	Voorbereiding tot recycling van overig afval ⁴⁾	24	79	415	25	489	26
40-41	Openbare nutsbedrijven	1473	88	1466	97	1634	97
40	Productie en distributie van elektriciteit en warmte	1391	90	1399	99	1538	99
41	Winning en distributie van water	82	52	67	66	96	60
10-41	Totaal	9502	68	10225	68	11185	70

1) Van bedrijven met 10 of meer werknemers.

2) Vanaf 1996 voor het eerst gegevens beschikbaar over de gehele populatie van de bedrijfsklasse Voorbereiding tot recycling (SBI 37).

De tabellen 2, 3 en 4 geven informatie over de onderzochte bedrijfsklassen. Tabel 2 toont historische cijfers over het aandeel dat voor hergebruik of eindverwerking (storten, verbranden enz.) is bestemd.

De stijging van de totale hoeveelheid bedrijfsafvalstoffen in 1998 (900 000 ton) ten opzichte van 1996 is voornamelijk veroorzaakt door een toename van de afvalstoffen bij de bedrijfsklassen Slachterijen, Meel-, diervoeder- en overige voedingsmiddelenindustrie, Basis metaalindustrie en Productie en distributie van elektriciteit en warmte. Naast een reële toename kan hier echter ook sprake zijn van wijziging in de bewerkingsmethode van afvalstoffen. Werden deze voorheen binnen het bedrijf bewerkt (en in het onderzoek dus niet meegenomen), in 1998 vond voor deze stoffen een andere be- of verwerking buiten het bedrijf plaats. Tevens kan de betere registratie bij de bedrijven van invloed geweest zijn op de toename.

De tabellen 3 en 4 laten voor het jaar 1998 cijfers zien over de verschillende afvalcategorieën respectievelijk be- en verwerkingsmethoden.

Uit tabel 3 blijkt dat de helft van het afval vrijkomt bij vijf bedrijfsklassen, te weten de Slachterijen, de Groente- en fruitverwerkende industrie, de Meel-, diervoeder- en overige voedingsmiddelenindustrie

industrie, de Basis metaalindustrie en de Productie en distributie van elektriciteit en warmte. Het gaat veelal om grote organische bulkstromen zoals dierlijk en plantaardig afval uit de drie eerstgenoemde bedrijfsklassen. Bij de twee overige bedrijfsklassen betreft het voornamelijk anorganisch afval zoals steenachtig materiaal, slakken en vliegas.

Uit tabel 4 blijkt dat de bedrijven uit de meeste bedrijfsklassen voor hun afval een nuttige bestemming vinden. Er is echter een aantal bedrijfsklassen waar het aandeel hergebruik om verschillende redenen relatief laag is. Het betreft met name de bedrijfsklassen Primaire houtbewerking, de Pulp-, papier- en kartonindustrie en de Voorbereiding tot recycling (zie ook tabel 2). De bedrijven uit de twee eerstgenoemde bedrijfsklassen laten hun afval (hout respectievelijk (papier)slib) veelal verbranden. In sommige gevallen vindt verbranding hiervan binnen het eigen bedrijf plaats. De bedrijven uit de Voorbereiding tot recycling nemen een aparte plaats in. Zij bewerken voornamelijk aangevoerde afval- en reststoffen (als grondstof) voor hun eindproduct. Alleen de restanten die na bewerking overblijven worden binnen deze bedrijfsklasse als bedrijfsafval beschouwd. Dit restafval is niet meer bruikbaar en wordt voornamelijk gestort.

Tabel 3. Totaal vrijgekomen bedrijfsafvalstoffen ¹⁾ naar afvalcategorie per bedrijfsklasse, 1998

SBI'93	Totaal	w.v.				
		procesafhankelijk		procesonafhankelijk		
		totaal	w.v. gescheiden aangeboden	totaal	w.v. gescheiden aangeboden	
		1 000 ton	%	1 000 ton	%	
10-14	Delfstoffenwinning	268	111	97	157	96
151-372	Industrie	9282	8194	93	1086	66
151	Slachterijen en vleesverwerkende industrie	822	791	98	31	35
152	Visverwerkende industrie	44	38	95	5	40
153,154	Groente- en fruitverwerkende industrie e.a.	961	931	98	30	63
155	Zuivelproductenindustrie	266	236	100	30	63
156-158	Meel-, diervoeder- en overige voedingsmiddelenindustrie	1268	1173	99	95	54
159	Drankenindustrie	519	471	100	48	90
16	Tabakverwerkende industrie	22	9	89	12	83
17-19	Textiel-, kleding-, bont-, leer- en leder(waren)industrie	79	66	70	13	54
201-202	Primaire houtbewerking, fineer- en plaatmaterialenindustrie	60	58	95	2	50
203-205	Timmerwerk-, houten emballage-industrie e.a.	188	175	91	13	38
211	Pulp-, papier- en kartonindustrie	384	365	98	19	84
212	Papier- en kartonwarenindustrie	409	391	94	18	50
22	Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie	301	268	97	32	34
23	Aardolie- en steenkoolverwerkende industrie	53	28	100	25	76
241,247	Basischemicaliën-, synthetische en kunstmatige vezelindustrie	581	438	100	143	85
242-246	Landbouwchemicaliënindustrie e.a.	116	78	92	38	58
25	Rubber- en kunststofverwerkende industrie	130	100	80	30	50
261-264,267-268	Glas en glaswerk-, keramische productenindustrie e.a.	206	194	93	12	50
265-266	Cement-, kalk-, gipsindustrie e.a.	421	396	93	25	56
27	Basis metaalindustrie	960	699	86	261	88
28	Metaalproductenindustrie	305	263	97	42	38
29	Machine- en apparatenindustrie	129	86	95	42	38
30-31	Kantoor machines-, computerindustrie e.a.	50	26	77	24	58
32-33	Audio-, video-, telecommunicatie-apparatuur e.a.	42	27	96	15	47
34-35	Transportmiddelenindustrie	178	142	87	37	46
36	Meubel- en overige industrie	150	110	77	41	39
371	Voorbereiding tot recycling van metaalafval	149	148	5	1	100
372	Voorbereiding tot recycling van overig afval	489	487	81	2	50
40-41	Openbare nutsbedrijven	1634	1613	99	21	62
40	Productie en distributie van elektriciteit en warmte	1538	1522	99	16	63
41	Winning en distributie van water	96	91	99	5	60
10-41	Totaal	11185	9920	94	1265	70

1) Van bedrijven met 10 of meer werknemers.

Van al het te verbranden afval is ruim 35% afkomstig uit de bedrijfsklassen Basischemicaliënindustrie (intern verwerkt gevaarlijk afval) en de Slachterijen (zuiveringsslib).

Bijna driekwart van het gestorte afval komt van de Meel-, diervoeder- en overige voedingsmiddelenindustrie (grondtarra), de Pulp-, papier- en kartonin-

dustrie (zuiverings- en ontinkings-slib), de Basis metaalindustrie (intern verwerkt gevaarlijk afval) en de Voorbereiding tot recycling (gemengd aangeboden 'shredderafval' afkomstig van SBI 371 (shredderinstallaties), en zand-, steen- en cementslib van SBI 372 (puinbrekers).

Opzet onderzoek en bijschatting gegevens

De gegevens van het onderzoek over 1998 zijn verkregen door een schriftelijke enquête onder circa 11 000 bedrijven uit de nijverheid (excl. de bouwnijverheid). De indeling van de bedrijven is gebaseerd op de Standaard Bedrijfsindeling (SBI'93) van het CBS⁴. Het onderzoek heeft in principe als doelgroep de bedrijven uit de bedrijfstakken delfstoffenwinning, industrie en openbare nutsbedrijven met 10 of meer werknemers

Uit de grootteklassen met 200 of meer werknemers zijn alle bedrijven benaderd. Bedrijven uit de overige grootteklassen, zijn op basis van een gestratificeerde steekproef benaderd. Hiervoor is uit het Algemeen Bedrijfsregister van het CBS per bedrijfsklasse en per grootteklasse (=cel) op a-selecte wijze een aantal bedrijven getrokken.

Vanwege de steekproefwaarneming en de non-respons is het nodig om de uit de enquête verkregen gegevens bij te schatten naar het totaal voor de hele populatie.

Voor het bijschatten is gebruik gemaakt van een hulpvariabele in de vorm van het aantal werknemers van bedrijven⁵. Er is daarbij aangenomen dat bij benadering een lineair verband bestaat tussen de geproduceerde hoeveelheid afvalstoffen en het aantal werknemers binnen een 'cel'. De bijschatting heeft dan ook plaatsgevonden per cel.

Tabel 4. Totaal vrijgekomen bedrijfsafvalstoffen ¹⁾ naar be-/verwerkingsmethode per bedrijfsklasse, 1998

SBI'93	Totaal	w.v.				
		hergebruik	eindverwerking			
			verbranden	storten	overige ²⁾	
1 000 ton						
10-14	Delfstoffenwinning	268	180	5	80	3
151-372	Industrie	9282	6018	852	2203	210
151	Slachterijen en vleesverwerkende industrie	822	674	113	29	6
152	Visverwerkende industrie	44	39	5	0	0
153,154	Groente- en fruitverwerkende industrie e.a.	961	906	17	36	2
155	Zuivelproductenindustrie	266	231	12	21	1
156-158	Meel-, diervoeder- en overige voedingsmiddelenindustrie	1268	520	69	668	11
159	Drankenindustrie	519	500	13	6	0
16	Tabakverwerkende industrie	22	18	3	1	0
17-19	Textiel-, kleding-, bont-, leer- en leder(waren)industrie	79	46	7	25	0
201-202	Primaire houtbewerking, fineer- en plaatmaterialenindustrie	60	19	36	2	3
203-205	Timmerwerk-, houten emballage-industrie e.a.	188	122	48	13	5
211	Pulp-, papier- en kartonindustrie	384	115	68	201	1
212	Papier- en kartonwarenindustrie	409	313	51	43	2
22	Uitgeverijen, drukkerijen en reproductie	301	269	17	10	5
23	Aardolie- en steenkoolverwerkende industrie	53	22	26	3	2
241,247	Basischemicaliën-, synthetische en kunstmatige vezelindustrie	581	277	201	94	10
242-246	Landbouwchemicaliënindustrie e.a.	116	80	20	15	1
25	Rubber- en kunststofverwerkende industrie	130	82	20	20	8
261-264,267-268	Glas en glaswerk-, keramische productenindustrie e.a.	206	137	2	67	1
265-266	Cement-, kalk-, gipsindustrie e.a.	421	340	7	66	8
27	Basis metaalindustrie	960	565	12	304	78
28	Metaalproductenindustrie	305	267	16	18	4
29	Machine- en apparatenindustrie	129	96	11	17	5
30-31	Kantoor machines-, computerindustrie e.a.	50	30	5	6	9
32-33	Audio-, video-, telecommunicatie-apparatuur e.a.	42	24	4	0	13
34-35	Transportmiddelenindustrie	178	133	11	28	6
36	Meubel- en overige industrie	150	62	47	31	10
371	Vorbereiding tot recycling van metaalafval	149	3	5	141	1
372	Vorbereiding tot recycling van overig afval	489	128	6	338	18
40-41	Openbare nutsbedrijven	1634	1579	4	40	11
40	Productie en distributie van elektriciteit en warmte	1538	1521	3	6	8
41	Winning en distributie van water	96	58	1	34	3
10-41	Totaal	11185	7776	859	2325	224

1) Van bedrijven met 10 of meer werknemers.

2) Te weten: afvoer naar afvalscheidings- en rioolwaterzuiveringsinstallaties.

1 Exclusief Bouwnijverheid.

2 De auteurs zijn werkzaam bij het Centraal Bureau voor de Statistiek.

3 De publicatie Bedrijfsafvalstoffen (over 1998) bevat de uitkomsten van de tweejaarlijkse enquête naar bedrijfsafvalstoffen, waarbij de voor hergebruik bestemde stoffen een steeds belangrijker plaats innemen. De publicatie geeft voor het jaar 1998 informatie over de totale hoeveelheid vrijgekomen bedrijfsafvalstoffen per bedrijfsklasse en grootteklasse. Tevens vindt indeling plaats naar verschillende afvalcategorieën, de wijze van aanbieden en de methode van be- en verwerking. Gedetailleerde cijfers worden gepresenteerd over de materiaalsoorten in de voor hergebruik bestemde afvalstoffen. In een aantal gevallen wordt het afval in eigen bedrijf verwerkt, hoofdzakelijk in afvalverbrandingsinstallaties. Over deze installaties worden ook enige cijfers gepubliceerd. Tenslotte vindt bespreking plaats van de uitkomsten uit een aanvullend onderzoek bij de recyclingbedrijven.

Ook naar andere belangrijke afvalcategorieën wordt door het CBS onderzoek gedaan. De uitkomsten daarvan worden gepresenteerd in de publicaties 'Van gemeentewegge ingezameld afval', 'Gevaarlijk afval' en 'Voertuigwrakken'.

Over de financiële aspecten van de verwijdering van bedrijfsafvalstoffen zijn gegevens te vinden in de publicatie 'Milieukosten van bedrijven'. In de productiestatistiek 'Milieudienstverlening en Voorbereiding tot recycling' is gedetailleerde informatie te vinden over de financiële gegevens van particuliere afval- en recyclingbedrijven.

4 Bron: CBS, 1992. Standaard Bedrijfsindeling (SBI, 1993), Overzicht en schakelschema's. Voorburg/Heerlen: CBS.

5 Bron: CBS, 2000. Arbeid en lonen van werknemers, 1998. Voorburg/Heerlen: CBS.

Nederland en de industrie

De Nederlandse economie blijft groeien. Daarbij neemt de export de rol van aanjager van de economie over, die eerder door de consumptieve bestedingen werd vervuld. De aanhoudende hoogconjunctuur veroorzaakt toenemende spanningen op de arbeidsmarkt, zo staat er inmiddels een record aantal vacatures open. De inflatie loopt licht op, vooral als gevolg van de gestegen energieprijzen.

Aanhoudende hoogconjunctuur

De Nederlandse conjunctuur blijft zich positief ontwikkelen. De economische groei bedraagt in het tweede kwartaal van dit jaar 4,1%. Dat wil zeggen dat het volume van het bruto binnenlands product (BBP) in het tweede kwartaal 4,1% groter is dan in het tweede kwartaal van 1999. Zowel de producenten als de consumenten blijven positief gestemd over de economie. Het accent bij de economische groei verschuift van de binnenlandse consumptie naar met name de export. De groei van de consumptieve bestedingen loopt iets terug, maar ligt nog op een hoog niveau. In het eerste kwartaal bedraagt deze groei 5%, in het tweede kwartaal nog 3%, vergeleken met het overeenkomstige kwartaal van vorig jaar. De groei van de buitenlandse handel blijft al meer dan een jaar lang toenemen. In het tweede kwartaal van dit jaar stijgt het volume van zowel de invoer als de uitvoer met ruim 9%. Op de arbeidsmarkt neemt de krapte toe. Het aantal openstaande vacatures bij particuliere bedrijven heeft eind maart een recordhoogte van 201 duizend bereikt. Nog nooit eerder heeft het CBS een zo groot aantal vacatures geregistreerd sinds de start van deze meting twintig jaar geleden.

Productie industrie stijgt

Het volume van de productie in de industrie is in juni 6,1% groter dan in dezelfde maand van het vorig jaar. Dit is het tot nu toe hoogste maandelijkse groeicijfer van dit jaar. Vooral in de aardolie-, chemische en rubberindustrie is de toename fors. Ook in de textiel-, kleding- en lederindustrie en in de voedings- en genotmiddelenindustrie ligt het productievolume flink hoger. De afzetprijzen voor de producten variëren de laatste twee jaar vooral met de prijs van ruwe aardolie. In juli van dit jaar liggen

de prijzen ruim 11% boven die van juli vorig jaar. Grond- en hulpstoffen zijn in juli ruim 17% duurder dan in juli 1999.

Orderpositie beter

De orderportefeuille van de industrie is in juli beter gevuld dan in juni. Dit is met name het gevolg van enkele grote orders in de metaal- en elektrotechnische industrie. Daardoor stijgt de index van de orderpositie, die een indicatie geeft van het aantal maanden werk in voorraad, van 102,7 in juni naar 103,7 in juli. De ondernemers in de industrie geven aan dat zij met de in juli bereikte orderpositie tevreden zijn.

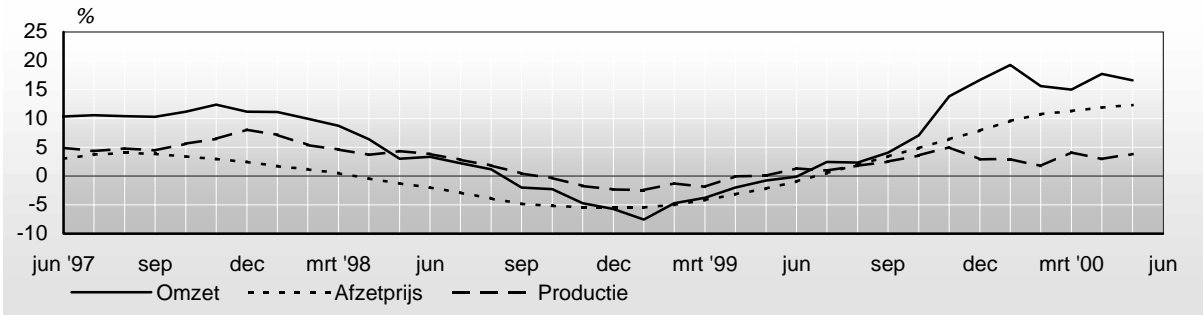
Producentenvertrouwen stijgt licht

In juli is het producentenvertrouwen met 0,1 punt gestegen in vergelijking met juni en daarmee is deze indicator uitgekomen op een waarde van 6,8. De deelindicator "verwachte bedrijvigheid" veroorzaakt deze stijging. De beide andere deelindicatoren, te weten het oordeel van de ondernemers over de orderpositie en het oordeel over de voorraden gereed product zijn stabiel. Sinds de tweede helft van 1999 ligt het producentenvertrouwen op een hoog niveau.

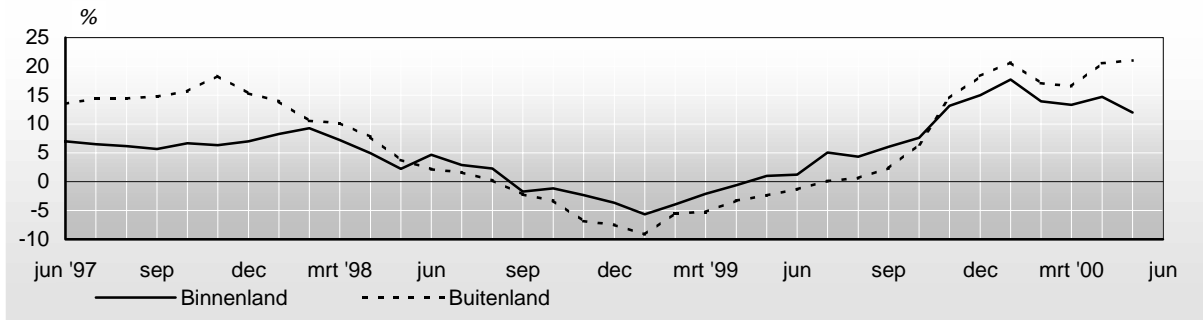
Verwachtingen

De ondernemers in de industrie geven in de Conjunctuurtest aan dat zij in de maanden augustus tot en met oktober een duidelijke toename van de bedrijvigheid verwachten. Ook houden zij rekening met een verdere stijging van de verkoopprijzen voor hun producten.

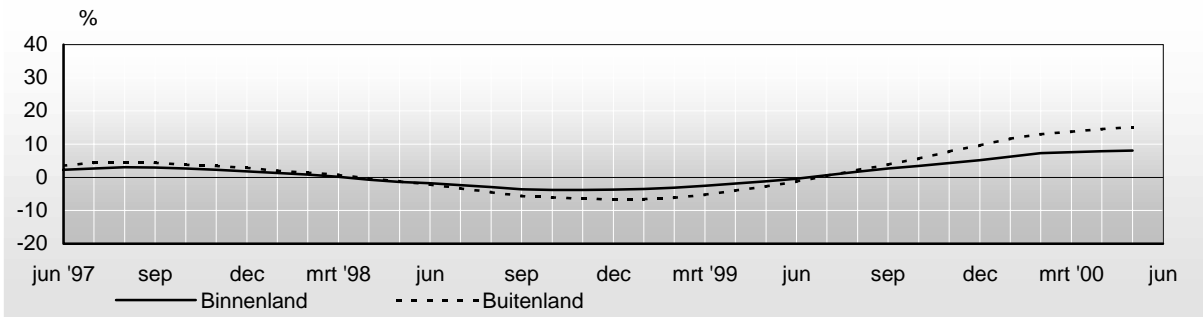
Omzet, afzetprijs en productie

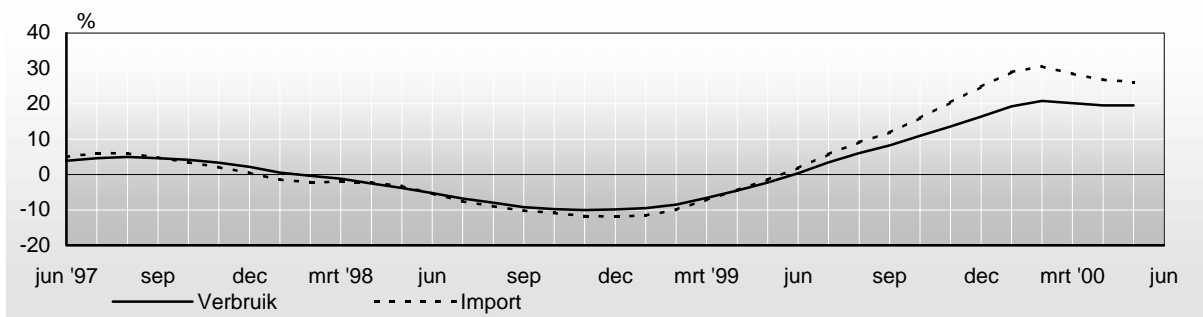
Omzet

Afzetprijs

Verbruiks- en importprijs

Tabel 1.1

Kerngegevens: Nederland en de industrie

	Eenheid c.q. basis	jaar		kwartaal				maand					Ontwik- keling ¹⁾
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	1e kw.	2e kw.	mei	jun.	apr.	mei	jun.	
<i>1995=100</i>													%
Industrie													
Omzet (waarde)		116,1	119,1	117,6	115,8	127,6	136,8	111,5	127,2	125,0	144,8	140,5	10,5
binnenland		114,6	118,8	134,9	124,4	131,8	140,0	111,3	129,0	124,0	139,8	132,8	3,0
buitenland		117,5	119,5	116,7	116,2	130,4	141,1	111,8	125,5	125,9	149,7	147,7	17,7
Ontvangen orders (waarde)		117,2	123,0	119,2	113,7	133,2	139,0	113,0	131,3	124,3	145,1	147,5	12,3
binnenland		121,6	124,4	126,8	116,3	133,6	134,6	121,7	135,7	127,7	147,5	128,8	-5,1
buitenland		113,6	121,9	113,0	111,5	132,8	142,5	105,7	127,7	121,6	143,1	162,9	27,6
Afzetprijs		102,0	102,2	100,5	103,4	109,6	112,9	100,4	101,0	111,1	113,4	114,1	13,0
binnenland		101,8	102,2	101,0	103,1	107,4	109,1	101,0	101,3	108,0	109,3	110,1	8,6
buitenland		102,1	102,3	100,2	103,6	111,1	115,3	100,0	100,8	113,1	116,1	116,8	15,8
Verbruiksprijs		100,4	102,3	99,4	104,9	115,4	118,9	99,2	100,8	115,1	119,8	121,7	20,8
import		101,5	105,7	102,0	109,2	124,5	128,8	101,7	103,3	123,3	130,3	132,7	28,4
Productie (volume gemiddelde dag)		108,8	110,3	114,3	103,9	109,2	118,7	115,0	114,6	118,4	116,1	121,6	6,1
Productie (seizoen gecorrigeerd)		108,8	110,3	109,4	110,6	111,0	113,7	110,6	108,7	113,8	111,7	115,6	6,3
Bruto Toegevoegde Waarde (fk, volume)		108,7	111,3	112,8	107,6	111,0	.						5,5
Vacatures													
openstaand ²⁾	1000	19	23	24	24	29	.						45,0
ontstaan	1000	91	103	28	26	32	.						33,3
vervuld	1000	89	96	24	26	29	.						26,1
Aantal bedrijven ³⁾	1000	46,0	46,5										
Uitgesproken faillissementen	1	475	393	101	99	106	.						
Aantal werkdagen	1	255	256	61	66	65	61	19	22	19	22	20	
Energieverbruik	PJ	1199	1218	298	289	.	.						
<i>1995=100</i>													
Nederland													
Bruto Binnenlands Product (volume, mp)		110,9	114,8	117,1	111,0	116,0	.						4,2
Gezinsconsumptie (volume)		111,2	115,8	118,1	113,9	117,2	.						4,4
Bedrijfsinvesteringen (volume)		120,8	127,9	130,3	115,1	133,2	.						4,6
Invoer van goederen en diensten (volume)		122,5	129,0	126,8	126,6	134,2	.						7,4
Uitvoer van goederen en diensten (volume)		121,3	127,0	124,5	123,8	131,6	.						6,7
Geregistreerde werkloosheid ⁴⁾	1000	287	221	216	212	215	172	216	209	195	173	171	-18,2
Vacatures													
openstaand ²⁾	1000	123	158	182	157	201	.						37,7
ontstaan	1000	790	882	250	197	267	.						18,7
vervuld	1000	772	839	214	221	234	.						14,7
Aantal uren uitzendkrachten	mln uren	374,7	323,2	80,0	88,2	67,3	.						
Aantal bedrijven ³⁾	1000	667,7	682,1										
Uitgesproken faillissementen ⁵⁾	1	4015	3238	838	750	825	.						
Energieverbruik	PJ	3024	2978	677	614	.	.						
Consumentenvertrouwen	⁶⁾	15	14	11	21	26	26	11	10	26	25	27	
economische klimaat	⁶⁾	20	5	-2	18	29	28	-3	-4	30	26	27	
koopbereidheid	⁶⁾	18	20	20	22	23	25	20	20	24	24	27	
Consumentenprijsindexcijfers		106,3	108,6	108,6	108,9	110,4	111,2	108,7	108,3	111,0	111,3	111,2	2,7
CBS-koersindex algemeen		713,0	777,2	771,3	788,8	924,9	938,0	772,4	780,9	925,5	934,7	953,7	
Gemiddeld rendement staatsleningen	%	4,53	4,45	4,00	4,80	5,42	5,31	3,92	4,26	5,24	5,42	5,28	

¹⁾ Laatste gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatste gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.²⁾ Jaarcijfer is gemiddelde.³⁾ Stand per 1 januari.⁴⁾ Kwartaalcijfer, betreft middelste maand van het kwartaal.⁵⁾ Bedrijven en instellingen.⁶⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-).

Tabel 1.2
Conjunctuurtest ¹⁾ gegevens: Industrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Gemidd. laatste 12 mnd.	
		1998	1999	1999			2000		1999		2000		
				2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	jun.	jul.	jun.		jul.
Producentenvertrouwen		3,7	3,0	1,7	4,3	6,1	6,1	7,0	2,3	1,4	6,7	6,8	6,3
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		3	8	7	9	7	13	5	10	2	0	-2	8
binnenlandse markt		2	5	5	7	4	10	2	8	1	-2	-3	5
buitenlandse markt		1	7	6	10	9	14	5	9	1	-1	-3	9
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		3	5	3	5	7	8	4	8	1	1	-1	6
Bezettingsgraad ²⁾	%	85,0	84,3	84,1	84,3	84,5	84,7	84,2					84,4
Productiebelemmeringen ³⁾													
geen	%	83	81	81	79	81	83	79					81
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	7	8	8	7	6	4	5					6
tekort aan arbeid	%	4	6	5	8	7	7	9					8
te geringe productiecapaciteit	%	3	2	2	2	2	2	3					2
overige belemmeringen	%	3	4	4	4	4	4	4					4
Orderpositie ⁴⁾		99,1	99,3	98,8	99,2	100,7	102,4	102,4	98,5	98,3	102,7	103,7	101,6
Beoordelingen:													
orderontvangst		-4	-5	-8	-3	-1	1	1	-8	-5	-1	-2	0
orderpositie totaal		-2	-3	-6	-2	1	3	3	-5	-4	4	3	2
orderpositie buitenland		-2	-2	-5	-1	3	5	8	-5	-3	8	6	4
productiecapaciteit		1	2	3	0	1	0	-1					0
voorraden gereed product		4	5	6	3	3	3	0	5	4	0	0	2
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		4	5	4	6	7	4	6					6
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		4	4	1	2	10	2	5					5
buiten Europese Unie		1	3	0	4	6	5	5					5
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		7	10	5	14	12	19	12					14
bedrijvigheid komende 3 mnd		9	9	7	12	6	15	8	6	8	5	13	11
verkoopprijs komende 3 mnd		0	7	3	9	15	15	14	4	9	11	12	14
personeelssterkte komende 6 mnd		-1	-1	-1	-1	0	3	2					1
toe- of afname personeelssterkte	%	-0,2	-0,3	-0,2	-0,4	-0,2	0,1	0,1					-0,1

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

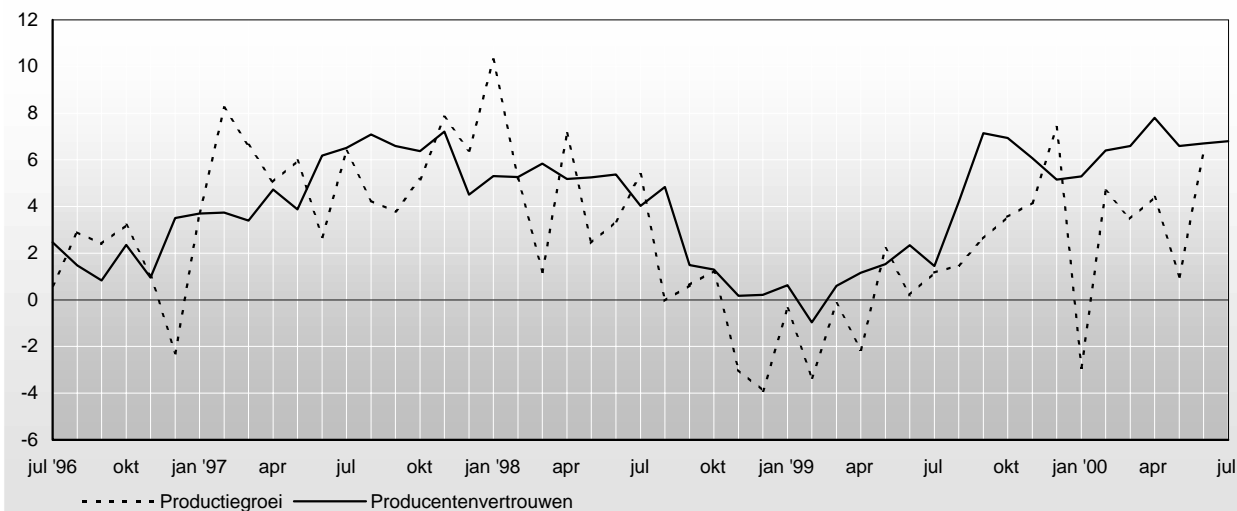
²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: maart 1996=100.

Productiegroei en producentenvertrouwen

juli 1996 - juli 2000

Voedings- en genotmiddelenindustrie

In het eerste halfjaar van 2000 realiseert de voedings- en genotmiddelenindustrie een geringe volumegroei. Deze groei wordt met name in de maand juni behaald. Juli laat een vrij stabiel beeld zien. De ondernemers zijn echter niet tevreden over de gang van zaken, mogelijk doordat meer producenten productiebelemmeringen ondervinden. Toch zijn de verwachtingen positief.

Omzet groeit in eerste halfjaar

De voedings- en genotmiddelenindustrie sluit het eerste halfjaar van 2000 af met een omzetgroei van bijna 6% in vergelijking met dezelfde periode van het voorgaand jaar. Het eerste halfjaar van 2000 telt echter 2 werkdagen meer dan het eerste halfjaar van 1999. Het positieve effect hiervan op de omzet wordt op bijna 2% geraamd. Daarnaast doet zich een prijseffect voor in deze periode. De afzetprijs stijgt met bijna 2%. Als ook hiervoor gecorrigeerd wordt dan komt de gemiddelde dagomzet in volume gemeten ongeveer 2% hoger uit dan in het eerste halfjaar van voorgaand jaar.

Slechts lichte groei eerste kwartaal

In het eerste kwartaal van 2000 realiseert de branche een kleine volumegroei in de gemiddelde dagomzet. De omzet ligt bijna 4% hoger dan in het eerste kwartaal van 1999 bij een marginale afzetprijstoename van 0,2%. Wanneer er gecorrigeerd wordt voor de twee werkdagen die het eerste kwartaal van 2000 meer telt dan het eerste kwartaal van het voorgaand jaar dan resteert er een toename van het volume van de gemiddelde dagomzet van iets minder dan 1%.

Ondanks deze slechts geringe toename ziet de branche door efficiënter te produceren kans het volume van de bruto toegevoegde waarde met ruim 5% te verbeteren in vergelijking met het eerste kwartaal van 1999.

Juni tilt tweede kwartaal in de plus

Na een nulgroei in de maanden april en mei ten opzichte van dezelfde maanden van het vorig jaar, komt het volume van de gemiddelde dagomzet in juni 8% hoger uit dan in juni 1999. Dankzij deze positieve ontwikkeling in juni neemt het volume van de gemiddelde dagomzet over het gehele tweede kwartaal toch nog toe met ongeveer 3% ten opzichte van het hetzelfde kwartaal van vorig jaar.

In vergelijking met het eerste kwartaal van 2000 is de toename van het volume van de gemiddelde dagomzet in het tweede kwartaal 10%. Deze ontwikkeling gaat gepaard met een volgens de ondernemers forse verbetering van de concurrentiepositie op de buitenlandse markt in het tweede kwartaal. Dit geldt zowel voor de markt binnen de Europese Unie als daarbuiten. Op de binnenlandse markt is sprake van een lichte verbetering van de concurrentiepositie.

De stemming van de ondernemers is in het tweede kwartaal gemiddeld genomen iets minder dan in het eerste kwartaal.

Meer productiebelemmeringen

In juni geven meer producenten aan productiebelemmeringen te ondervinden. Er doen zich met name stagnaties in de productie voor als gevolg van een tekort aan geschikt personeel en in mindere mate ook als gevolg van een te geringe productiecapaciteit. De bezettingsgraad van de productie-installaties is eind juni fractioneel hoger dan in het eerste kwartaal.

Juli vertoont een vrij stabiel beeld

Uit de Conjunctuurttest blijkt dat de totale omzet in juli vrijwel gelijk blijft ten opzichte van die in juni. Op de binnenlandse markt doet zich weliswaar een afname voor maar die wordt voor een groot deel gecompenseerd door een lichte toename op de buitenlandse markt. De branche behaalt namelijk ongeveer de helft van de omzet op de buitenlandse markt. Wanneer rekening wordt gehouden met seizoensinvloeden dan is echter sprake van een lichte toename van de verkopen ten opzichte van die in juni.

De bedrijvigheid laat in juli een voor de tijd van het jaar normale afname zien.

De ondernemers zijn niet tevreden over de gang van zaken in juli. Mogelijk zijn de verwachtingen die de ondernemers voor de maand juli hadden door het tegenvallende weer niet uitgekomen. Opmerkelijk is ook dat men de voorraden gereed product wat aan de krappe kant vindt met het oog op de te verwachten afzet.

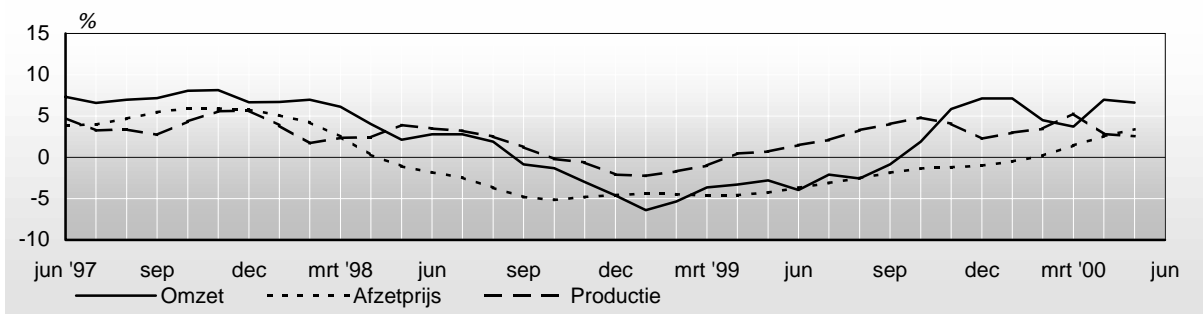
Verwachtingen

Volgens de ondernemers in het Conjunctuurttestpanel zal de buitenlandse afzet in het derde kwartaal flink toenemen.

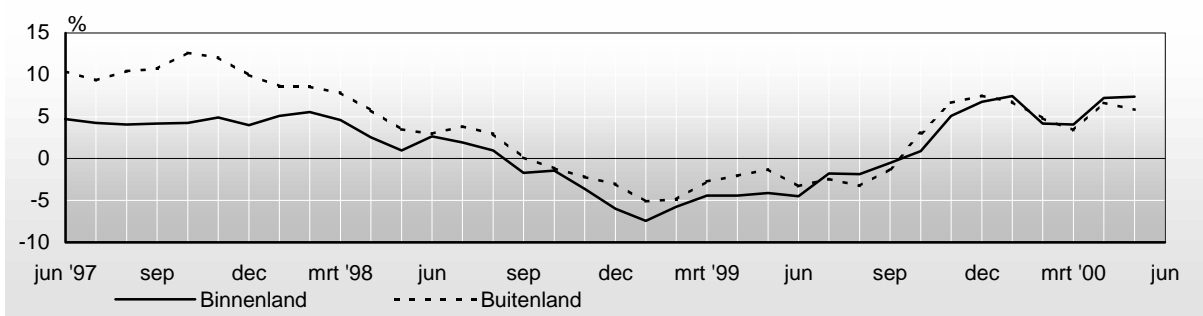
Voor de maanden augustus tot en met oktober voorzien ze ook een toename van de bedrijvigheid. Tevens verwachten veel ondernemers een stijging van de verkoopprijzen in deze periode.

De personeelssterkte zal naar verwachting van het Conjunctuurttestpanel in het tweede halfjaar van 2000 nagenoeg gelijk blijven. Dit lijkt wellicht in tegenspraak met het feit dat steeds meer ondernemers productiebelemmeringen als gevolg van een tekort aan arbeid ervaren. Gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt wil dat vermoedelijk slechts zeggen dat er weliswaar behoefte is aan extra personeel, maar dat niet verwacht wordt dat dit binnen afzienbare tijd ook werkelijk gevonden zal worden.

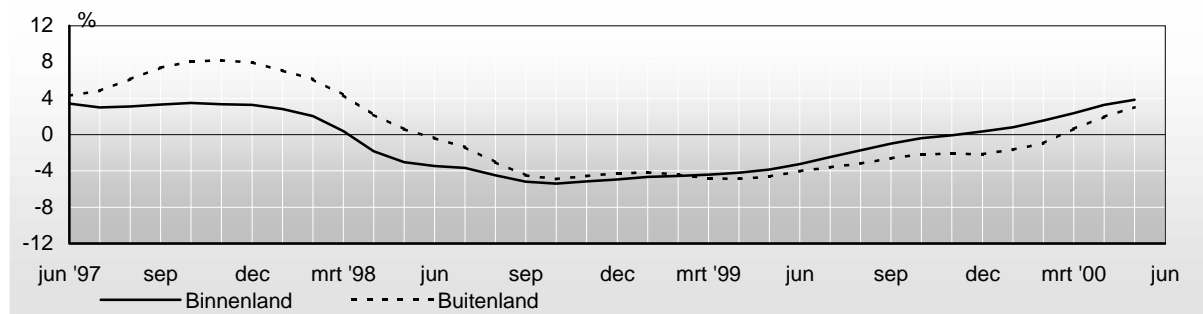
Omzet, afzetprijs en productie

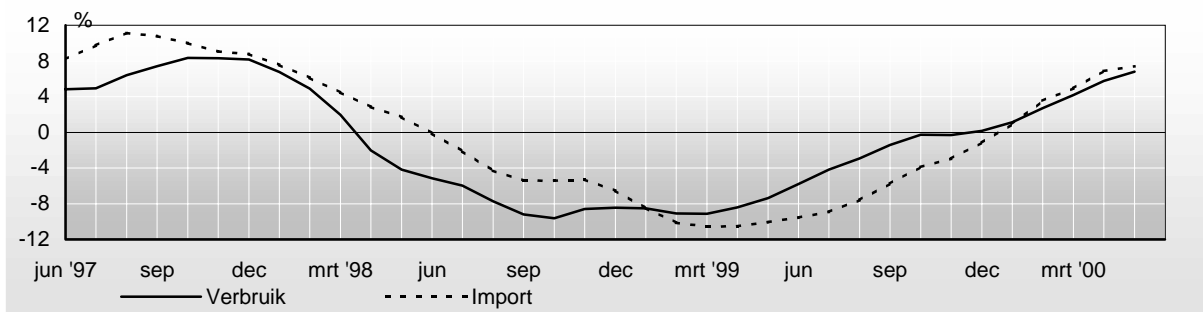
Omzet

Afzetprijs

Verbruiks- en importprijs

Tabel 2.1

Kerngegevens: Voedings- en genotmiddelenindustrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	1e kw.	2e kw.	mei	jun.	apr.	mei		jun.
1995=100													%
Omzet (waarde)		112,2	110,8	110,1	109,6	110,4	117,2	105,6	115,5	107,8	124,8	119,0	3,0
binnenland		107,2	105,4	103,8	104,3	105,3	111,3	100,1	108,6	103,6	117,6	112,7	3,8
buitenland		118,3	117,4	117,9	116,2	116,8	124,5	112,4	124,1	113,0	133,7	126,9	2,2
Afzetprijs		104,9	101,6	101,1	101,4	102,5	104,6	100,9	101,6	103,8	104,8	105,2	3,6
binnenland		102,8	100,2	99,6	100,3	102,0	103,4	99,4	100,0	102,8	103,7	103,9	3,9
buitenland		106,7	102,8	102,4	102,4	103,0	105,6	102,3	102,9	104,6	105,8	106,3	3,3
Verbruiksprijs		103,5	98,3	97,1	98,7	100,8	103,8	96,4	98,6	102,0	104,3	105,0	6,4
import		112,9	104,1	104,0	103,0	108,5	111,6	103,3	103,9	110,8	112,9	111,2	7,0
Productie (volume gemiddelde dag)		108,5	110,3	111,6	105,9	107,0	114,5	112,1	111,6	114,5	112,7	116,2	4,1
Bruto Toegevoegde Waarde (fk, volume)		108,5	110,5	107,6	108,7	105,8	5,3
Aantal bedrijven ⁴⁾	1000	5,5	5,5
Uitgesproken faillissementen	1	48	46	14	10	11
Aantal werkdagen	1	255	256	61	66	65	61	19	22	19	22	20	.
Energieverbruik	PJ	100	112	24	25

¹⁾ Laatst gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatst gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

⁴⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 2.2

Conjunctuurtest ¹⁾ gegevens: Voedings- en genotmiddelenindustrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Gemidd. laatste 12 mnd.	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	jun.	jul.	jun.		jul.
Verkoop / orderontvangst t.o.v. vorige maand		12	15	10	18	19	19	4	4	7	1	-3	14
binnenlandse markt		6	6	4	6	6	11	-1	-3	3	-5	-10	4
buitenlandse markt		15	23	14	30	28	23	10	5	12	8	4	22
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		5	8	8	7	13	8	6	7	1	7	-11	7
Bezettingsgraad ²⁾	%	85,5	85,8	85,5	85,7	86,3	85,8	85,9	85,9
Productiebelemmeringen ³⁾													
geen	%	85	85	84	83	88	88	82	85
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	9	5	4	4	2	2	2	3
tekort aan arbeid	%	1	5	5	7	4	4	7	6
te geringe productiecapaciteit	%	1	1	1	1	2	2	4	2
overige belemmeringen	%	4	5	6	5	4	4	5	5
Beoordelingen:													
verkoop / orderontvangst		-9	-5	-9	-2	1	1	2	-10	-8	3	-2	1
afzet / orderpositie totaal		-10	-7	-9	-6	-2	-1	-2	-10	-12	-1	-6	-2
afzet / orderpositie buitenland		-10	-5	-10	-2	2	2	1	-13	-10	4	1	2
productiecapaciteit		6	5	5	2	3	2	0	2
voorraden gereed product		4	6	7	4	1	4	-2	6	7	-5	-4	1
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		8	10	7	12	10	8	7	9
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		16	19	14	20	23	23	21	22
buiten Europese Unie		16	18	17	18	16	16	18	17
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		18	23	13	31	21	29	20	25
bedrijvigheid komende 3 mnd		14	16	13	20	14	24	8	11	12	7	7	16
verkoopprijs komende 3 mnd		12	10	8	15	11	15	20	9	22	12	20	15
personeelssterkte komende 6 mnd		-4	3	5	-1	-2	2	3	1
toe- of afname personeelssterkte	%	0,2	0,0	0,4	-0,2	-0,2	0,3	0,5	0,1

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

Tabel 2.3

Industriële verkopen: voedingsmiddelen, dranken en tabak

	Code	1997	1998	1999				2000
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
<i>mln gld</i>								
Voedingsmiddelen en dranken	15	17963	19342	18354	18685	18725	20083	18477
w.v.								
<i>Vlees en vleesproducten</i>	15.1	3539	3816	3433	3483	3688	4000	3707
w.o.								
kalfs- en rundvlees, hele en halve dieren, voor- en achtervoeten, vers of gekoeld	15.11.11.40	307	357	346	326	334	372	311
kalfs- en rundvlees, vers of gekoeld, excl. hele en halve dieren, voor- en achtervoeten	15.11.11.90	267	331	338	349	342	434	414
kalfs- en rundvlees, delen, bevroren	15.11.12.00	45	49	34	34	43	49	40
varkensvlees, hele en halve dieren, vers of gekoeld	15.11.13.30	258	287	194	237	251	267	238
varkenshammen, -schouders en delen daarvan, vers of gekoeld	15.11.13.50	484	466	326	355	390	399	449
varkensvlees, delen zoals karbonadenstrengen, buiken, buikspek en voorstukken, vers of gekoeld	15.11.13.90	457	414	326	359	426	426	397
varkenshammen, -schouders en delen daarvan, met been, bevroren	15.11.14.50	19	19	x	x	x	x	7
eetbare slachtafvallen van runderen, varkens, schapen, geiten, paarden, ezels, muilezels en muildieren, excl. darmen, blazen en magen	15.11.19.00	51	52	45	42	51	52	47
huiden en vellen van runderen, paarden of paardachtigen	15.11.22.00	39	46	40	43	41	50	38
reuzel en ander gesmolten vet van varkens en pluimvee	15.11.30.50	21	22	19	16	15	18	19
kippen en hanen, niet in stukken gesneden, vers of gekoeld	15.12.11.13	135	140	139	128	145	156	150
hanen en kippen, delen van, vers of gekoeld	15.12.11.53	293	367	393	379	381	387	382
kippen en hanen, niet in stukken gesneden, bevroren	15.12.12.13	47	57	54	51	50	52	47
kippen en hanen, delen van, bevroren	15.12.12.53	78	121	127	114	117	111	107
buiken van varkens alsmede delen daarvan	15.13.11.30	34	52	48	47	40	60	59
varkensvlees, gedroogd, gezouten of gerookt, excl. buiken, hammen en schouders	15.13.11.50	75	58	60	85	83	91	74
rundvlees, gedroogd, gezouten of gerookt	15.13.11.70	17	14	13	12	12	13	15
leverworst	15.13.12.13	25	22	23	21	20	21	20
worst, frikandellen, worsten- en saucijzenbroodjes e.d.producten, excl. leverworst bereidingen, incl. snacks, van vlees, slachtafvallen en bloed van pluimvee, excl. kalkoenen, excl. levers	15.13.12.35	127	121	115	117	117	131	120
bereidingen van varkensvlees, minder dan 40 gew.% vlees of slachtafvallen, spek of vet bevattend, incl. snacks	15.13.12.53	32	30	33	37	39	44	38
bereidingen van vnl. varkensvlees, slachtafval, spek of vet, ook gecombineerd met andere vleessoorten, vleesgehalte 40 of meer gew.%	15.13.12.59	107	118	112	117	130	125	112
bereidingen van vnl. vlees of slachtafval van runderen, excl. sauzen, soepen, e.d.	15.13.12.60	46	52	61	62	68	71	64
<i>Bereidingen en conserven van vis en visproducten</i>	15.2	236	249	265	269	277	312	244
w.o.								
visfilets en ander visvlees, ook indien fijngemaakt, vers of gekoeld	15.20.11.90	28	30	37	37	37	38	28
zeevis, bevroren, excl. filets of fijngemaakt visvlees of van graten ontdaan visvlees	15.20.12.10	33	21	26	26	29	30	22
visfilets, bevroren	15.20.12.70	80	91	86	87	79	86	85
bereidingen en conserven van schaal-, schelp- en weekdieren met groente en deegwaren, excl. gevulde deegwaren, soepen, sauzen, of preparaten hiervoor	15.20.16.00	23	23	30	25	42	48	27
<i>Bereidingen en conserven van groenten en fruit</i>	15.3	1238	1364	1486	1588	1536	1596	1536
w.o.								
aardappelmeel, -gries, -vlokken, -korrels en -pellets	15.31.12.30	25	27	54	52	48	54	51
aardappelen en aardappelproducten, bevroren, bijv. voorgebakken, excl. in azijn of azijnzuur verduurzaamd	15.31.12.50	280	318	375	427	398	374	356
aardappelen en aardappelproducten, verduurzaamd, niet bevroren, excl. meel, gries en vlokken	15.31.12.90	127	177	206	224	204	184	198
groenten (incl. gemengde groenten), bevroren, ook indien alleen vooraf gekookt of gestoomd	15.33.11.00	62	64	43	40	46	54	59
paddestoelen en truffels, niet bereid of verduurzaamd in azijn of azijnzuur	15.33.14.30	128	121	130	128	134	171	147
groenten en vruchten, verduurzaamd in azijn of azijnzuur	15.33.15.00	26	26	24	29	29	25	27
grondnoten, gegrild, gezouten, gesuikerd of op andere wijze gezoet, in alcohol of op andere wijze bereid of verduurzaamd (pindakaas), echter geen borrelnotjes	15.33.23.30	55	63	68	72	75	94	83
<i>Ruwe oliën en vetten</i>	15.41	605	642	489	494	521	582	537
<i>Geraffineerde oliën en vetten</i>	15.42	544	731	656	613	620	632	559
w.o.								
geraffineerde sojaolie en fracties daarvan, niet chemisch gewijzigd	15.42.11.10	162	216	162	156	139	130	115
geraffineerde palmolie en vloeibare fracties daarvan, niet chemisch gewijzigd	15.42.12.10	112	175	161	145	155	155	144
geraffineerde kokosolie (kopraolie), incl. fracties daarvan, niet chemisch gewijzigd	15.42.12.20	39	52	59	61	x	x	x
dierlijke vetten en oliën, alsmede fracties daarvan, gehydrogeneerd en veresterd	15.42.13.30	36	x	18	22	27	26	22
plantaardige vetten en oliën, alsmede fracties daarvan, gehydrogeneerd en veresterd	15.42.13.50	94	124	126	116	107	109	100
<i>Margarine en vetten voor menselijke consumptie, excl. ruwe en geraffineerde oliën en vetten</i>	15.43	302	298	266	252	262	297	254
w.o.								
margarine, excl. vloeibare margarine	15.43.10.30	215	214	196	186	198	218	190
bereidingen van vetten en oliën voor menselijke consumptie (vloeibare margarine)	15.43.10.50	87	84	70	66	64	79	64
<i>Zuivelproducten</i>	15.5	2918	3135	3098	3124	2954	3106	2983
w.o.								
melk en room, met een vetgehalte van meer dan 1%, doch max. 3%, zonder zoetstoffen, excl. ingedikt	15.51.11.40	224	x	x	x	x	x	x
melk en room, met een vetgehalte van meer dan 3%, doch max. 6%, zonder zoetstoffen, excl. ingedikt	15.51.11.60	48	51	43	46	69	86	49
melk en room, met vetgehalte van meer dan 6%, zonder zoetstoffen, excl. ingedikt	15.51.12.00	43	36	35	20	18	35	35
melk in vaste vorm met een vetgehalte van max. 1,5%	15.51.20.30	44	x	x	x	x	x	x
melk en room in vaste vorm, vetgehalte meer dan 1,5%, zoals poeder, korrels e.d.	15.51.20.60	182	177	180	208	199	178	174
boter met een vetgehalte van max. 85%	15.51.30.30	225	196	240	370	211	173	254
boter met een vetgehalte van meer dan 85% en andere van melk afkomstige vetstoffen, excl. smeersels vervaardigd met zuivelproducten	15.51.30.50	80	x	84	84	x	x	x
wrongel, weikaas en andere verse, niet-gefermenteerde kaas, zoals kwark, cottage cheese, verse roomkaas e.d.	15.51.40.30	15	x	x	x	x	x	x
kaas, excl. wrongel, weikaas, smeltkaas en andere verse kaas	15.51.40.50	1219	1198	1153	1056	1077	1174	1161
smeltkaas, excl. geraspt of in poeder	15.51.40.70	53	44	28	30	29	28	28

Tabel 2.3 (vervolg)

Industriële verkopen: voedingsmiddelen, dranken en tabak

	Code	1997	1998	1999			2000	
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
<i>mln gld</i>								
<i>Zuivelproducten (vervolg)</i>	15.5							
w.o.								
ingedikte melk en room, met zoetstoffen	15.51.51.08	117	151	119	89	84	123	88
gestremde melk, room, yoghurt en andere gefermenteerde producten, zonder smaakstoffen en zonder toegevoegde vruchten, noten of cacao, niet in vaste vorm	15.51.52.43	47	58	53	51	56	69	47
karnemelk, niet in vaste vorm	15.51.52.65	38	39	39	46	49	41	40
lactose en melksuikerstroop	15.51.54.00	58	64	62	53	54	63	55
wei in poeder, korrels of andere vaste vorm	15.51.55.33	95	106	120	95	x	x	x
consumptie-ijs, ook indien cacao bevattend	15.52.10.00	36	44	44	78	65	40	48
<i>Maalderijproducten</i>	15.61	389	344	308	316	325	348	343
w.o.								
mengsels en deeg voor de bereiding van brood, gebak, biscuits, koekjes, beschuit, wafels, ontbijtkoek, hosties en ouwel, excl. broodverbeteraars	15.61.24.00	70	33	49	52	48	56	56
halfwitte of volwitte rijst	15.61.40.30	79	x	x	x	x	x	x
<i>Zetmeel en zetmeelproducten</i>	15.62	563	576	562	573	557	575	590
w.o.								
glucose en glucosestroop, met minder dan 50 % fructose in droge toestand	15.62.21.10	116	103	96	97	96	96	102
maïszetmeel	15.62.22.13	52	55	46	46	43	47	51
tarwegluten ook indien gedroogd	15.62.22.50	23	32	31	36	32	31	28
afvallen van zetmeelfabrieken en dergelijke afvallen	15.62.30.00	65	60	51	49	51	51	56
<i>Bereide diervoeders</i>	15.7	x	2167	1857	1772	1766	1897	1862
w.o.								
diervoeders, excl. voor huisdieren	15.71.10.00	2030	2000	1725	1644	1630	1750	1712
honden- en kattenvoer, opgemaakt voor de verkoop in het klein	15.72.10.30	138	157	122	119	126	136	142
<i>Bakkerijproducten</i>	15.81	540	619	617	647	648	716	590
w.v.								
brood en broodjes, incl. roggebrood en afgebakken bake-off broodproducten, excl. gevuld brood en broodjes	15.81.11.00	325	355	347	363	365	392	330
bakkers- en banketwaren, gezoet, zoals natgebak, oliebolle, donuts, schuimgebak en gevuld banket, vruchten-, noten- en suikerbrood, croissants of brioches	15.81.12.00	215	263	270	284	283	325	260
<i>Beschuit, koekjes en ander houdbaar banketbakkerswerk</i>	15.82	428	468	463	485	492	537	465
w.o.								
beschuit, geroosterd brood en dergelijke geroosterde producten	15.82.11.50	42	36	33	36	42	45	39
snijkoek (ontbijt-, candij-, luxekoek) en taaitai	15.82.12.30	24	25	x	x	27	30	x
gezoete koekjes, biscuits, wafeltjes, met cacao	15.82.12.53	51	50	50	53	52	50	49
gezoete koekjes en biscuits, zonder cacao	15.82.12.55	104	106	118	126	128	135	111
wafels en wafeltjes zonder cacao	15.82.12.59	22	30	30	33	32	31	24
koekjes, biscuits en crackers, niet gezoet	15.82.13.40	41	49	40	33	30	41	34
geëxtrudeerde en geëxpandeerde producten, gezouten of gearomatiseerd, op basis van bloem, meel of maïs	15.82.13.50	x	45	53	53	52	56	51
<i>Suiker</i>	15.83	x	x	x	x	x	x	x
<i>Cacao, chocolade en suikerwerk</i>	15.84	1137	1304	1321	1135	1238	1386	1144
w.o.								
cacaoboter, cacaovet en cacao-olie	15.84.12.00	322	381	372	280	326	350	256
cacaopoeder, zonder toegevoegde suiker of andere zoetstoffen	15.84.13.00	85	100	107	107	108	116	132
zoethoutextract meer dan 10 gew. % saccharose bevattend, incl. drop, zonder andere toegevoegde stoffen	15.84.23.20	41	40	40	39	32	36	29
pasta's en spijs (incl. marsepein), zonder cacao	15.84.23.53	13	22	21	29	35	48	24
gom- en geleiprodukten, incl. vruchtenpasta's toe bereid als suikergoed	15.84.23.65	39	53	48	50	39	51	47
<i>Macaroni, noedels, koekjes en dergelijke deegwaren</i>	15.85	43	39	31	33	34	38	43
<i>Thee en koffie</i>	15.86	x	x	x	x	x	x	x
w.o.								
extracten, essences en concentraten van koffie, in vaste vorm, met een gehalte aan droge, uit koffie afkomstige stof van 95 % of meer	15.86.12.30	53	67	58	51	50	91	76
<i>Specerijen en kruiden</i>	15.87	356	381	353	378	360	378	347
w.o.								
tomatenketchup en andere tomatensausen	15.87.12.30	x	109	100	112	103	90	108
sausen en preparaten voor sausen; samengestelde kruiden en dergelijke producten, excl. sojasaus, tomatensausen, mosterdmeel en bereide mosterd	15.87.12.70	242	251	229	240	232	263	215
<i>Gehomogeniseerde voedingspreparaten en dietvoeding</i>	15.88	225	233	217	233	190	206	208
w.o.								
kindervoeding bestemd voor de detailhandel	15.88.10.70	184	186	161	177	129	156	176
<i>(Overige) voedingsmiddelen zoals (preparaten voor) soepen, eiproducten, gist, moutextract, samengestelde bakpoeders, producten van meel, gries en "fondues"</i>	15.89							
w.o.								
preparaten voor soep of voor bouillon; bereide soep en bouillon	15.89.11.00	169	164	168	156	156	206	171
eiproducten, excl. ovoalbumine	15.89.12.30	37	45	46	46	45	47	52
bereidingen voor menselijke consumptie van meel, gries, griesmeel, zetmeel enz.	15.89.14.39	40	47	71	71	72	78	71
proteïneconcentraten w.o. puddingpoeder, voedingsuppl., gisthydrolysaten, producten met i.p.v. melkvet plantaardig vet, zonder cacao, incl. limonadesiropen	15.89.14.91	164	117	132	141	145	142	112

Tabel 2.3 (slot)

Industriële verkopen: voedingsmiddelen, dranken en tabak

	Code	1997	1998	1999		2000		
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
<i>min gl</i>								
Dranken	15.9	1346	1459	1493	1860	1851	1808	1662
w.o.								
gin en jenever	15.91.10.50	39	49	43	52	57	67	x
likeuren, wodka, alcoholvolumegehalte van meer dan 45,4 % en andere gedistilleerde dranken, zoals likeuren, vieux, advocaat, arak, boerenjongens e.d., excl. gedistill. uit fruit of wijn, whiskey, rum, tafia, gin, jenever en wodka	15.91.10.80	44	42	36	41	42	59	45
bier van mout	15.96.10.00	793	876	907	1154	1127	1148	993
mineraalwater en spuitwater, ongezoet	15.98.11.30	11	13	11	17	19	15	14
frisdranken en water, gezoet, incl. mineraal- en spuitwater, excl. sportdranken	15.98.12.30	263	288	302	371	389	318	308
alcoholvrije dranken, zonder melkvet, excl. ongegiste vruchten- en groentesappen	15.98.12.50	55	84	89	112	102	81	127
alcoholvrije dranken met melkvet	15.98.12.70	51	24	x	x	20	22	17
Tabaksproducten	16	1481	1480	1550	1863	1773	1743	1624
w.o.								
sigaren en sigarillo's, tabak bevattend	16.00.11.30	100	117	140	151	148	158	147

¹⁾ Voorlopige cijfers.

Textiel-, kleding-, leder- en schoenindustrie

In vergelijking met het tweede kwartaal vorig jaar stijgt de omzet van de branche in het tweede kwartaal van 2000. In juli 2000 dalen de buitenlandse orderontvangst. De voorraden gereed product worden nog steeds als te groot beoordeeld en de index van de orderpositie daalt licht. De ondernemers verwachten voor de periode augustus tot en met oktober een stijging van de bedrijvigheid en een verdere stijging van de verkoopprijs.

Omzet in juni stijgt licht

In het tweede kwartaal van dit jaar stijgt de omzet van de branche ten opzichte van hetzelfde kwartaal van vorig jaar met bijna 9%. Aangezien de afzetprijzen over deze periode licht gestegen zijn, stijgt de omzet in volume met ruim 8%. Wordt de maand juni van dit jaar vergeleken met dezelfde maand van het vorig jaar dan stijgt de waarde van de omzet met 0,4%. Opgemerkt moet worden dat juni van dit jaar twee werkdagen minder telt dan juni vorig jaar. Het effect van een extra werkdag wordt geschat op 4 tot 5 procentpunten.

De waarde van de ontvangen orders over het tweede kwartaal van 2000 laat een stijging zien van bijna 4% vergeleken met het tweede kwartaal vorig jaar. De maand juni van dit jaar laat ten opzichte van dezelfde maand vorig jaar een daling zien van ruim 9%. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van de buitenlandse orderontvangst met ruim 13%.

1. Textielindustrie

In de textielindustrie stijgt de omzet in het tweede kwartaal van dit jaar met ruim 9% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. De orderontvangst stijgen over dezelfde periode met bijna 10%. Ten opzichte van juni stijgen in juli de orderontvangst uit het binnenland, dit in tegenstelling tot de orderontvangst uit het buitenland, die afnemen. Ook de bedrijvigheid en de orderpositie nemen toe. Over deze ontwikkelingen zijn de ondernemers zeer te spreken, gelet op hun beoordeling van de orderontvangst en de orderpositie. Opvallend is dat 10% van de ondernemers door een tekort aan personeel productiebelemmering ondervindt.

De voorraden gereed product ervaren de ondernemers nog steeds als te groot.

De ondernemers verwachten dat in de periode augustus tot en met oktober de bedrijvigheid iets zal toenemen en dat de verkoopprijzen licht zullen stijgen.

2. Kledingindustrie

In het tweede kwartaal van 2000 stijgt de omzet met ruim 11% ten opzichte van het tweede kwartaal van vorig jaar. De waarde van de ontvangen orders daalt in dezelfde periode met bijna 16%.

Ten opzichte van juni stijgen in juli de orderont-

vangst uit het binnenland, terwijl de orderontvangst uit het buitenland verder dalen. Over de ontwikkeling van de orderontvangst en de orderpositie, die in juli nagenoeg gelijk is gebleven aan juni, zijn de ondernemers zeer ontevreden. De bedrijvigheid neemt in juli licht toe en de ondernemers verwachten voor de periode augustus tot en met oktober een stijging van de bedrijvigheid.

Volgens de ondernemers is de concurrentiepositie op de binnenlandse markt verbeterd, terwijl de concurrentiepositie op de buitenlandse markt verslechterd is. Toch verwachten de ondernemers dat in de periode augustus tot en met oktober de buitenlandse afzet zal toenemen.

Als gevolg van onvoldoende vraag ondervindt 16% van de ondernemers productiebelemmering.

De voorraden gereed product zijn volgens de ondernemers nog steeds te groot.

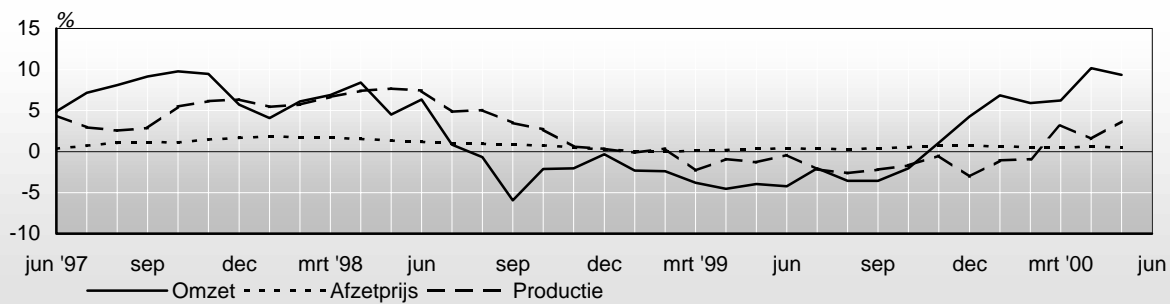
3. Lederindustrie

In het tweede kwartaal van 2000 stijgt de binnenlandse omzet ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar met bijna 15%, dit in tegenstelling tot de buitenlandse omzet, die met ruim 11% daalt. Hetzelfde beeld geeft ook de waarde van de ontvangen orders. De binnenlandse orderontvangst stijgt met ruim 12%, terwijl de buitenlandse orderontvangst daalt met ruim 16%. Volgens de Conjunctuurtest stabiliseren de orderontvangst zich in juli 2000. De ondernemers zijn dan ook niet tevreden over de orderontvangst en met name de buitenlandse orderpositie. Door de afgenomen orderontvangst vermindert de bedrijvigheid sterk in juli 2000. De bezettingsgraad daalt naar 85,9 procentpunten. Toch voorzien veel ondernemers voor de maanden augustus tot en met oktober een stijging van de bedrijvigheid en de verkoopprijzen. Ook verwachten de ondernemers een stijging van de buitenlandse afzet en een sterke verbetering van de concurrentiepositie op de buitenlandse markt.

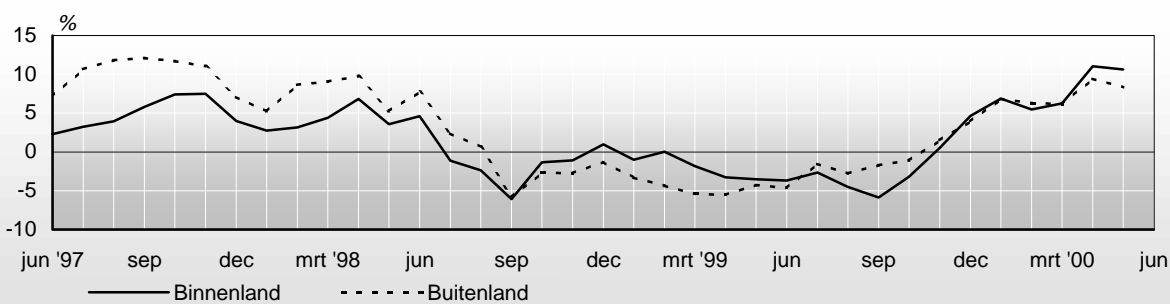
Verwachtingen

De ondernemers in de branche verwachten voor augustus tot en met oktober een toename van de bedrijvigheid. Tevens verwachten zij een stijging van de afzetprijzen en een gelijk blijven van de buitenlandse afzet en een daling van de personeelssterkte.

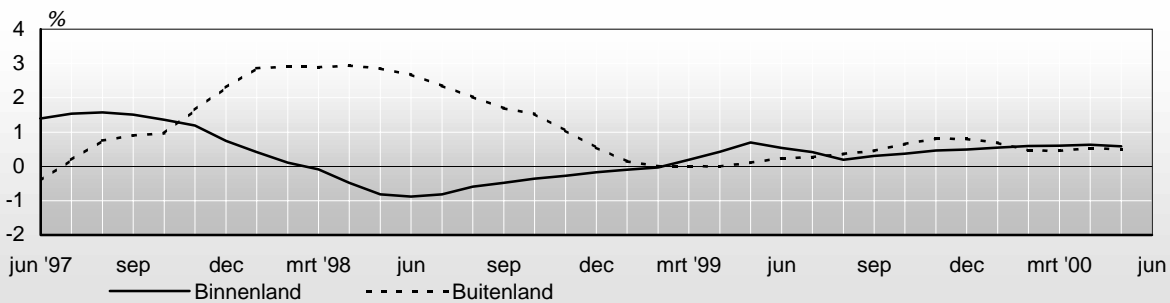
Omzet, afzetprijs en productie

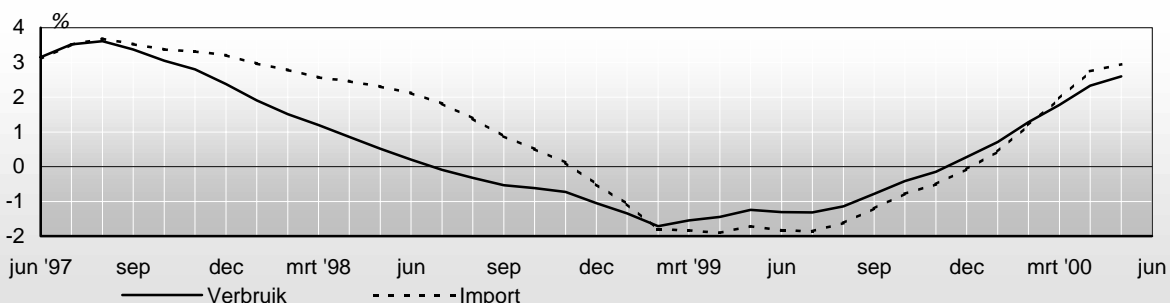
Omzet

Afzetprijs

Verbruiks- en importprijs

Tabel 3.1

Kerngegevens: Textiel-, kleding-, leder- en schoenindustrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	1e kw.	2e kw.	mei	jun.	apr.	mei		jun.
<i>1995=100</i>												%	
Omzet (waarde)		108,3	105,8	104,1	100,6	116,9	113,2	96,4	112,0	107,7	119,5	112,5	0,4
binnenland		107,6	105,5	104,6	97,5	118,9	115,2	97,1	109,3	113,3	121,7	110,6	1,2
buitenland		108,9	106,0	103,6	103,1	115,2	111,6	95,8	114,1	103,1	117,8	114,0	-0,1
Ontvangen orders (waarde)		111,7	108,8	109,1	99,9	119,6	113,3	100,5	120,6	109,9	120,4	109,6	-9,1
binnenland		109,7	105,9	105,8	93,0	122,3	109,5	96,1	114,1	110,2	107,5	110,9	-2,8
buitenland		113,2	110,8	111,6	104,9	117,6	116,0	103,6	125,3	109,8	129,7	108,6	-13,3
Afzetprijs		100,7	101,0	100,9	101,1	101,2	101,5	100,9	101,0	101,5	101,5	101,4	0,3
binnenland		98,8	99,1	99,1	99,1	99,5	99,7	99,1	99,2	99,7	99,7	99,7	0,5
buitenland		102,0	102,3	102,2	102,6	102,4	102,7	102,1	102,3	102,7	102,8	102,5	0,2
Verbruiksprijs		102,8	101,7	101,6	101,5	103,0	104,2	101,5	101,6	104,2	104,4	104,1	2,6
import		105,9	104,4	104,3	104,3	105,8	107,3	104,1	104,3	107,4	107,6	107,1	2,7
Productie (volume gemiddelde dag)		109,5	108,5	114,4	97,9	111,2	118,7	117,0	111,1	121,4	115,2	119,4	7,5
Bruto Toegevoegde Waarde (fk, volume)		109,4	108,5	114,2	102,0	95,3	3,8
Aantal bedrijven ²⁾	1000	3,9	3,9										
Uitgesproken faillissementen	1	47	26	10	4	12
Aantal werkdagen	1	255	256	61	66	65	61	19	22	19	22	20	
Energieverbruik	PJ	10	9	2	2

¹⁾ Laatst gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatst gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

²⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 3.2

Conjunctuurtest 'gegevens: Textiel-, kleding-, leder- en schoenindustrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Gemidd. laatste 12 mnd.	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	jun.	jul.	jun.		jul.
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		6	2	-3	3	6	9	0	11	-6	3	-6	5
binnenlandse markt		5	2	-6	2	9	8	3	5	-5	9	0	6
buitenlandse markt		3	-1	0	0	-1	8	-2	16	-13	-10	-11	2
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		9	3	-3	7	6	10	3	10	1	6	0	6
Bezettingsgraad ³⁾	%	84,7	84,2	83,2	84,1	85,2	85,3	84,6					84,8
Productiebelemmeringen ⁴⁾													
geen	%	86	83	82	81	83	87	78					82
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	7	8	9	6	7	5	9					7
tekort aan arbeid	%	2	5	5	7	5	3	8					6
te geringe productiecapaciteit	%	3	2	2	2	2	3	4					3
overige belemmeringen	%	2	3	2	4	3	2	1					3
Orderpositie	⁵⁾	116,5	111,0	110,6	110,0	111,4	115,5	116,2	111,7	111,3	116,5	115,3	113,6
Beoordelingen:													
orderontvangst		-1	-8	-10	-5	-3	3	-3	-2	-8	0	-3	-2
orderpositie totaal		-3	-8	-14	-3	-4	1	-2	-10	-9	0	2	-1
orderpositie buitenland		-3	-11	-16	-3	-9	-4	-8	-14	-10	-10	-6	-6
productiecapaciteit		1	4	4	1	3	-3	-2					0
voorraden gereed product		10	14	14	12	19	18	18	12	13	16	16	17
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		11	6	6	7	7	0	7					5
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		6	0	-1	-4	6	-6	-6					-3
buiten Europese Unie		5	1	2	0	-1	-1	-3					-1
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		15	6	10	4	14	17	-1					9
bedrijvigheid komende 3 mnd		9	7	4	12	12	10	10	3	15	12	14	11
verkoopprijs komende 3 mnd		5	6	2	2	18	15	14	2	1	20	17	13
personeelssterkte komende 6 mnd		4	2	-2	3	2	-4	-1					0
toe- of afname personeelssterkte	%	0,1	-0,3	-0,2	0,2	-1,1	-0,5	-0,8					-0,6

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: maart 1996=100.

Tabel 3.3

Industriële verkopen: producten van textiel of leder

	Code	1997	1998	1999			2000	
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
		<i>mln gld</i>						
Textiel	17	1206	1270	1228	1213	1139	1254	1281
w.v.								
<i>Textielgarens</i>	17.1	67	68	40	30	28	30	35
w.o.								
tapijtgarens met tenminste 85% synthetische vezels, n.o.v.k.	17.10.52.31	9	10	x	x	x	x	x
<i>Textielweefsels</i>	17.2	125	148	136	140	125	145	142
w.o.								
stoffen van synth. filamentgarens, excl. voor kleding, wandbekleding of woningtextiel	17.20.31.59	21	26	20	27	27	27	24
stoffen voor vitrages, gordijnen, rolgordijnen e.d. van weefsels met tenminste 85% synthetische vezels	17.20.32.14	9	11	9	13	12	15	15
<i>Textielveredelingsdiensten</i>	17.3	167	181	176	167	137	178	161
w.o.								
verven van weefsels van katoen	17.30.22.30	17	19	15	14	10	13	14
bedrukken van weefsels van katoen	17.30.30.30	67	68	62	62	48	68	x
bedrukken van weefsels van kunstmatige filamentgarens en stapelvezels	17.30.30.60	10	12	10	8	7	10	7
<i>Geconfectioneerde artikelen van textiel, excl. kleding</i>	17.4	158	168	176	194	174	183	182
w.o.								
vitrages, gordijnen, rolgordijnen en valletjes, geweven	17.40.15.50	32	27	33	39	37	35	36
dekbedden en andere textielwaren, niet gevuld met veren of dons, excl. slaapzakken en matrassen	17.40.24.99	30	19	26	23	19	22	25
geconfectioneerde artikelen, zoals zwemgordels, -vesten, dweilen, vaatdoeken e.d. van brei- of haakwerk	17.40.25.90	26	27	25	26	24	23	29
<i>Vloerkleden en tapijt</i>	17.51	378	405	432	412	408	445	452
w.o.								
geweven tapijt, incl. handgeweven	17.51.12.00	20	27	25	27	23	27	24
getufte tapijten, incl. tegels	17.51.13.00	315	345	365	346	349	375	382
tapijten van vilt, incl. tegels, excl. gevlokt of getuft	17.51.14.30	27	25	33	29	27	35	38
tapijten, excl. geweven, geknoopt, getuft of van vilt	17.51.14.90	16	8	x	x	x	x	x
<i>Koord, bindgaren, touw en netten</i>	17.52	10	5	4	6	4	4	6
<i>Gebonden textielvlies en artikelen van gebonden textielvlies, excl. kleding</i>	17.53	105	117	113	133	129	128	157
<i>Textielproducten, excl. garens, weefsels, geconfect. art., vloerbedekking, touw, netten, (art. van) gebonden textiel, kleding, gebreide, gehaakte stoffen en art.</i>	17.54	120	118	88	82	81	86	92
w.o.								
beklede weefsels	17.54.37.00	50	46	24	22	23	26	27
<i>Gebreide en gehaakte stoffen</i>	17.6	21	19	19	20	16	17	18
w.o.								
brei- en haakwerk, a/h stuk, excl. pool brei- en haakwerk en excl. gordijnen en vitrages van kunstmatige en synthetische vezels	17.60.12.90	18	17	x	x	x	x	x
<i>Gebreide en gehaakte artikelen</i>	17.7	56	40	45	29	37	38	37
w.o.								
truien, jumpers, pullovers en slipovers voor dames/meisjes, van synthetische of kunstmatige vezels, excl. hemdtruien (sous-pulls)	17.72.10.72	22	26	29	17	25	20	19
Kleding; bont	18	269	275	245	192	226	208	236
w.v.								
<i>Kleding van leer</i>	18.1	x	x	x	x	x	x	x
<i>Werkkleding</i>	18.21	x	x	x	x	x	x	x
w.o.								
werk- en bedrijfskleding voor heren/jongens, van katoen, excl. ensembles, jasjes, blazers, lange broeken en overalls	18.21.30.11	10	11	7	7	7	7	x
<i>Bovenkleding</i>	18.22	115	117	87	58	92	72	80
w.o.								
lange broeken voor heren/jongens, van weefsels van synthetische garens, excl. werk- en bedrijfskleding	18.22.24.46	12	13	12	7	12	10	12
anoraks en blousons voor dames/meisjes, van weefsels van katoen	18.22.31.21	x	x	x	x	x	x	x
anoraks en blousons voor dames/meisjes, van weefsels van synthetische of kunstmatige garens	18.22.31.25	x	x	x	x	x	x	x
blazers en andere jasjes voor dames/meisjes, van textielweefsels, excl. van wol, fijn haar of katoen	18.22.33.39	4	5	1	1	2	2	1
japonnen voor dames/meisjes, van katoenen weefsels	18.22.34.71	10	9	5	4	x	x	4
japonnen voor dames/meisjes, van weefsels van synthetische garens	18.22.34.76	7	7	4	3	3	3	3
rokken en broekrokken voor dames/meisjes, van weefsels van katoen	18.22.34.81	4	2	x	x	x	x	2
rokken en broekrokken voor dames/meisjes, van weefsels van synthetische garens	18.22.34.86	3	3	1	1	1	1	1
lange broeken voor dames/meisjes, van weefsels van katoen, excl. van denim of corduroy, ook excl. werk- en bedrijfskleding	18.22.35.43	6	4	11	7	7	5	9
lange broeken voor dames/meisjes, van synth. weefsels, excl. werk- en bedrijfskleding	18.22.35.46	2	x	1	1	6	5	2
<i>Onderkleding</i>	18.23	65	56	57	56	57	54	54
w.o.								
overhemden voor heren/jongens, van brei- of haakwerk	18.23.11.10	4	1	2	2	2	2	1
slips- en onderbroeken voor heren/jongens, van brei- of haakwerk	18.23.12.20	7	4	5	5	5	4	4
blouses en hemdblouses voor dames/meisjes, van brei- of haakwerk	18.23.13.10	5	6	6	8	7	8	5
slips en onderbroeken voor dames/meisjes, van brei- of haakwerk	18.23.14.20	15	12	14	14	14	13	12
blouses en hemdblouses voor dames/meisjes, van synthetische of kunstm. garens	18.23.23.15	5	7	3	1	4	2	3
t-shirts, van brei- of haakwerk, van katoen	18.23.30.30	8	10	8	x	x	x	11

Tabel 3.3 (slot)

Industriële verkopen: producten van textiel of leder

Code	1997	1998	1999			2000		
	1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾	
	<i>mln gl</i>							
<i>Ov. kleding en toebehoren, excl. werk-, boven-, onder-, nachtkleding en kleding van leer</i>	18.24	54	61	58	38	35	36	55
w.o.								
babykleding van brei- of haakwerk	18.24.11.00	4	x	x	x	x	x	x
zwemkleding voor dames/meisjes van brei of haakwerk	18.24.12.50	16	14	17	x	x	x	18
kledingtoebehoren, zoals koppels, moffen, mouwbeschermers, etiketten, insignes, van geweven stoffen, excl. zakdoeken, sjaals, dassen, handschoenen	18.24.23.93	7	10	11	10	9	10	9
Leder en lederwaren	19	128	156	146	133	133	133	140
w.v.								
<i>Leder</i>	19.1	45	71	61	62	58	57	50
w.o.								
gesplit leder van runderen, zonder natuurlijke nerf, na het looien verder bewerkt	19.10.20.50	36	54	46	48	43	47	38
leder van runderen, zonder natuurlijke nerf, na het looien verder bewerkt	19.10.20.70	9	17	x	x	x	x	x
<i>Reiskoffers, handtassen e.d.; zadel- en tuigmakerswerk</i>	19.2	17	15	9	13	12	13	8
w.o.								
handtassen	19.20.12.20	x	x	x	x	x	x	x
kleinlederwaren, die gewoonlijk in de zak of in de handtas worden meege dragen, zoals portefeuilles, etuis, kokers	19.20.12.30	6	5	3	3	3	6	3
<i>Schoeisel</i>	19.3	66	70	76	59	63	62	82
w.o.								
wandelschoenen, bovendeele leder, voor heren, binnenzoolengte groter dan of gelijk aan 24 cm	19.30.13.51	19	20	23	20	17	24	20
wandelschoenen, bovendeele leder, voor dames, binnenzoolengte groter dan of gelijk aan 24 cm	19.30.13.52	10	11	11	7	18	6	10

¹⁾ Voorlopige cijfers.

Papier- en grafische industrie

Een uitstekend tweede kwartaal van 2000 toont, vergeleken met hetzelfde kwartaal vorig jaar, een omzetgroei van bijna 12%. Door de verdere stijging van de afzetprijzen groeit ook de waarde van de ontvangen orders mee. In juli is volgens het panel van de Conjunctuurtest de bedrijvigheid afgenomen. Voor augustus tot en met oktober verwachten de ondernemers een stijging van de verkoopprijzen en weer een toename van de bedrijvigheid. De personeelssterkte zal naar men verwacht in het derde en vierde kwartaal iets afnemen.

Uitstekend tweede kwartaal

Het tweede kwartaal van 2000 laat in vergelijking met hetzelfde kwartaal vorig jaar een groei in omzet zien van bijna 12%. Voor de buitenlandse markt bedraagt het groeipercentage zelfs 14%. Ook de waarde van de ontvangen orders neemt in deze periode in vergelijkbare mate toe. De sterkere groei op de buitenlandse markt wordt bepaald door de toename van de afzetprijzen met 8%, tegen bijna 4% op de binnenlandse markt. Qua volume komt de productiegroei in deze periode uit op zo'n 6%.

Volgens de ondernemers in het panel van de Conjunctuurtest is de bezettingsgraad aan het einde van het tweede kwartaal gelijk aan die van een jaar eerder. Wel wordt er sterker productiebelemmering gevoeld als gevolg van het tekort aan geschikt personeel. 4% van de ondernemers ondervinden hinder als gevolg van geringe productiecapaciteit. Daartegenover meldt 13% van de ondernemers onvoldoende vraag als belemmering van de productie. De concurrentiepositie, met name op de buitenlandse markt vindt men ten opzichte van het vorige kwartaal, flink verbeterd.

Ondernemers tevreden in juli

Uit de Conjunctuurtest blijkt dat de totale orderontvangst in juli weinig verandert ten opzichte van de vorige maand. Wel zijn de orderontvangsten uit het buitenland iets afgenomen. De ondernemers tonen zich tevreden met hun orderontvangsten en orderpositie. Men is vooral erg tevreden over de positie op de buitenlandse markt.

1. Papierindustrie

Na een goed eerste kwartaal volgt voor de papierindustrie een zeker zo goed tweede kwartaal met een omzetgroei van bijna 14% in vergelijking met een jaar terug. Vooral de belangrijke buitenlandse markt groeit sterk met 16%. Tegenover deze omzetgroei staat de stijging van de afzetprijzen met ruim 11%, bij een toename van de verbruiksprijs met ruim 21%.

Uit de Conjunctuurtest blijkt dat de bedrijvigheid in juli vergeleken met de maand ervoor flink is toege-

nomen. In de pulp-, papier- en kartonindustrie vallen de orderontvangsten in juli terug, vooral wat de binnenlandse markt betreft. De orderpositie is met een index van 144 echter zodanig, dat de ondernemers tevreden zijn met hun orderontvangsten en orderpositie. In de papier- en kartonwarenindustrie blijven de orderontvangsten in juli ongeveer op hetzelfde niveau, waarmee de ondernemers zich tevreden tonen.

Uit de kwartaalcijfers blijkt dat de ondernemers in de papierindustrie vooral belemmeringen in de productie ondervinden als gevolg van personeelstekorten en te geringe productiecapaciteit.

2. Grafische industrie

De grafische industrie groeit in het tweede kwartaal qua omzet met ruim 10%, tegen bijna 6% in het eerste kwartaal. Tussen de binnenlandse en buitenlandse markt is hier nagenoeg geen verschil. De prijsstijgingen in deze branche zijn met bijna 4% voor de verbruiksprijs en 2% voor de afzetprijzen in vergelijking met de rest van de industrie matig te noemen. Het merendeel van de omzetgroei in deze branche komt dus voort uit volumegroei.

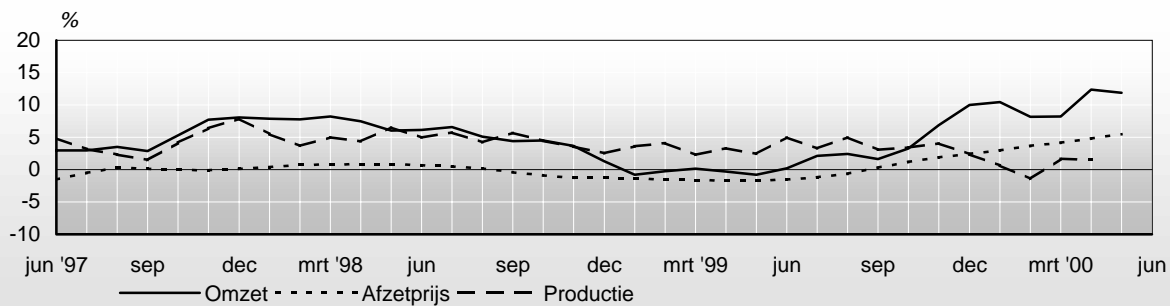
Volgens de ondernemers in de Conjunctuurtest is de bedrijvigheid in juni en juli flink afgenomen. Op de belangrijke binnenlandse markt nemen in juni ook de orderontvangsten flink af, maar dalen deze niet verder in juli. Gecorrigeerd voor het seizoen blijft de index van de orderpositie staan op 139 indexpunten. De productiebelemmeringen die ontstaan als gevolg van te geringe vraag worden in deze branche duidelijk gevoeld. De ondernemers tonen zich vooral in juni niet tevreden over hun orderontvangsten en orderpositie, een maand later is hun oordeel weer positief. Vooral ten aanzien van de binnenlandse orders is men dan weer tevreden.

Verwachtingen

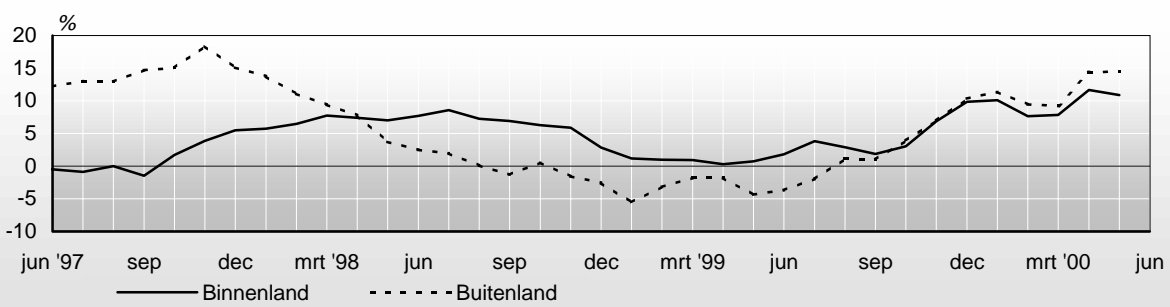
In de branche in zijn geheel verwacht men voor augustus tot en met oktober dat de bedrijvigheid na de terugval in juli weer zal toenemen.

De verkoopprijzen zullen naar men verwacht verder stijgen. Voor de tweede helft van het jaar verwacht men een lichte afname in de personeelssterkte.

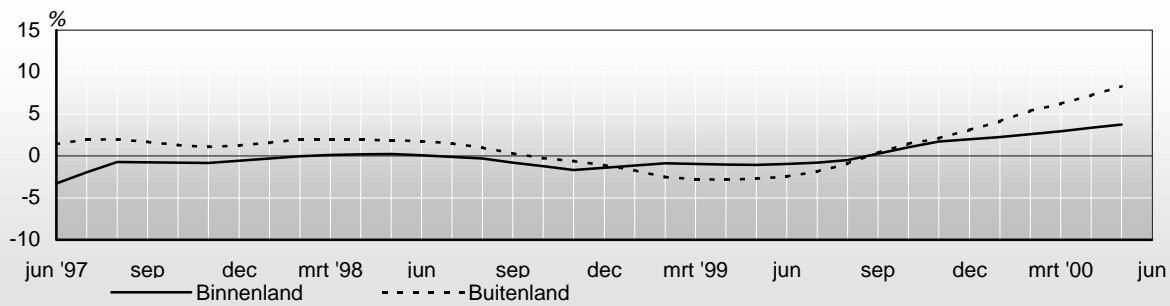
Omzet, afzetprijs en productie

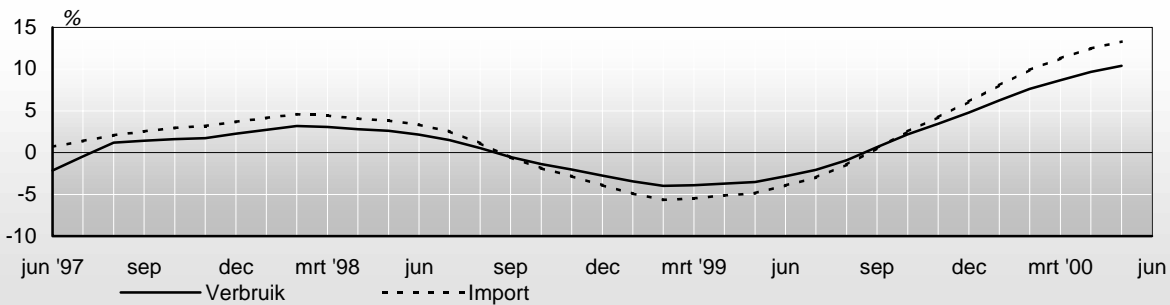
Omzet

Afzetprijs

Verbruiks- en importprijs

Tabel 4.1

Kerngegevens: Papier- en grafische industrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	1e kw.	2e kw.	mei	jun.	apr.	mei		jun.
<i>1995=100</i>												%	
Omzet (waarde)		110,8	113,3	110,9	110,2	114,8	123,8	105,7	119,6	115,4	129,5	126,5	5,8
binnenland		109,3	112,5	110,8	109,2	112,8	122,5	106,0	119,5	114,5	127,4	125,7	5,1
buitenland		115,0	115,2	111,3	112,7	120,0	127,0	104,8	119,6	117,6	134,9	128,6	7,5
Ontvangen orders (waarde)		113,5	110,7	110,8	108,7	120,0	125,6	101,5	122,9	117,6	135,2	123,9	0,8
binnenland		104,9	100,0	101,4	95,8	107,7	113,3	94,5	114,5	106,4	122,3	111,1	-3,0
buitenland		121,9	121,2	120,1	121,3	132,2	137,7	108,5	131,1	128,7	148,0	136,5	4,1
Afzetprijs		96,3	95,8	95,2	95,7	98,8	100,4	95,2	95,1	99,8	100,4	100,8	6,0
binnenland		96,4	96,2	95,8	96,2	98,4	99,4	95,8	95,8	99,1	99,5	99,6	4,0
buitenland		96,1	95,1	94,1	95,0	99,4	102,0	94,2	94,1	101,0	102,0	102,9	9,3
Verbruiksprijs		92,5	91,3	90,1	91,7	96,6	99,4	90,1	90,3	99,0	99,7	99,7	10,4
import		92,8	90,9	89,3	91,5	97,4	101,2	89,3	89,6	100,7	101,6	101,4	13,1
Productie (volume gemiddelde dag)		112,0	116,3	120,3	109,4	109,4	.	122,9	119,9	124,8	120,3	.	-2,2
Bruto Toegevoegde Waarde (fk, volume)		112,0	115,1	115,7	112,9	112,9	2,5
Aantal bedrijven ²⁾	1000	7,5	7,5										
Uitgesproken faillissementen	1	81	69	18	19	5
Aantal werkdagen	1	255	256	61	66	65	61	19	22	19	22	20	
Energieverbruik	PJ	43	42	10	10

¹⁾ Laatste gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatste gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

²⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 4.2

Conjunctuurtest 'gegevens: Papier- en grafische industrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Gemidd. laatste 12 mnd.	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	jun.	jul.	jun.		jul.
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		5	10	4	17	13	9	0	18	1	-14	-2	9
binnenlandse markt		6	11	3	22	15	6	-6	18	5	-23	-2	8
buitenlandse markt		-2	8	8	0	13	17	17	12	-12	8	-4	12
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		8	5	-4	11	11	14	0	7	-9	-21	-12	9
Bezettingsgraad ¹⁾	%	86,9	85,1	84,7	85,0	85,7	86,1	84,6					85,4
Productiebelemmeringen ²⁾													
geen	%	81	75	75	77	77	81	69					76
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	8	12	14	9	9	3	13					9
tekort aan arbeid	%	3	7	7	10	7	8	10					9
te geringe productiecapaciteit	%	2	1	0	1	2	4	4					3
overige belemmeringen	%	6	5	4	3	5	4	4					4
Orderpositie	³⁾	110,6	119,0	111,8	122,6	129,6	132,6	134,9	112,3	117,5	132,9	133,4	131,3
Beoordelingen:													
orderontvangst		0	-5	-17	-1	3	-3	1	-12	-7	-9	4	1
orderpositie totaal		0	-6	-15	-1	0	-3	1	-13	-9	0	8	1
orderpositie buitenland		-1	-6	-12	-6	8	9	9	-4	-5	12	21	7
productiecapaciteit		-3	3	8	-3	2	-6	-1					-2
voorraden gereed product		5	5	4	4	5	3	-1	4	1	-1	2	3
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		4	10	6	14	10	-3	6					7
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		0	-5	-10	3	-7	-16	14					-2
buiten Europese Unie		-4	-4	-17	9	-3	-1	12					4
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		7	7	-12	7	21	14	3					11
bedrijvigheid komende 3 mnd		10	12	-1	29	2	23	-7	-4	16	-21	27	13
verkoopprijs komende 3 mnd		2	13	2	24	25	27	24	4	17	19	31	26
personeelssterkte komende 6 mnd		-6	-2	3	-7	1	4	-4					-2
toe- of afname personeelssterkte	%	-0,5	-0,5	0,1	-1,1	-0,6	-0,2	-0,5					-0,6

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: maart 1996=100.

Tabel 4.3

Industriële verkopen: papier en grafische producten

	Code	1997	1998	1999				2000
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
<i>mln gld</i>								
Pulp, papier en kartonwaren	21	2521	2605	2423	2500	2512	2635	2706
w.v.								
<i>Pulp</i>	21.11	x	x	x	x	x	x	x
<i>Papier en karton</i>	21.12	861	976	905	913	948	992	1082
w.o.								
houtvrij grafisch papier en karton, met max. 10% mechanische vezels, met een minimaal gewicht van 150 g/m ² , ongestreken	21.12.14.50	32	x	35	33	32	33	39
kraftpapier, ongestreken, met een gewicht van max. 150 g/m ² , excl. gecept, geplisseerd of voor kraffliner of grote zakken	21.12.23.33	32	32	31	28	28	26	26
papier en karton, vervaardigd uit oud papier, met een gewicht van minimaal 225 g/m ² , ongestreken, excl. testliner	21.12.30.85	156	185	176	183	186	198	208
papier en karton, met een deklaag van kunststof, gebleekt, gewicht groter dan 150 g/m ² , excl. deklaag van kleefmiddelen	21.12.56.55	27	x	x	x	x	x	x
<i>Gegolfd papier en golfkarton en verpakkingsmateriaal van papier en karton</i>	21.21	805	791	737	787	781	783	760
w.o.								
gegolfd papier en gegolfd karton, ook indien geperforeerd	21.21.11.00	67	76	68	72	69	54	70
zakken van verpakkingspapier of -karton, met een bodembreedte van minder dan 40 cm, incl. puntzakken	21.21.12.50	x	24	22	22	22	22	22
dozen van gegolfd papier of van gegolfd karton	21.21.13.00	228	249	226	233	229	258	254
vouwdozen van verpakkingskarton, excl. van gegolfd papier of karton	21.21.14.00	276	297	280	327	322	306	293
verpakkingsmiddelen, incl. bussen, vaten en kernen van composietmat., zachte verpakkingsmidd. en hoezen voor grammofoonplaten, excl. vouwdozen en zakken	21.21.15.30	193	122	115	108	115	115	92
<i>Huishoudelijke en sanitaire papierwaren</i>	21.22	263	284	256	275	277	305	308
w.o.								
toilet papier	21.22.11.10	44	39	x	x	x	x	x
keukenrollen, handdoeken van papier of cellulosewatten	21.22.11.35	26	26	x	x	x	x	x
luiers, inlegluiers, onderleggers voor zieken, artikelen voor incontinentie van papier, cellulosewatten of vliezen van cellulosewatten	21.22.12.30	124	140	136	154	156	182	186
<i>Kantoorbenodigdheden van papier</i>	21.23	262	206	192	194	187	215	207
w.o.								
enveloppen	21.23.12.30	120	102	104	101	95	110	109
postbladen, brief- en correspondentiekaarten van papier, excl. prentbriefkaarten	21.23.12.50	27	3	3	2	2	3	2
assortimenten van papierwaren voor correspondentie in dozen	21.23.12.70	35	4	2	2	2	2	x
<i>Behangsel papier</i>	21.24	x	x	x	x	x	x	x
<i>Papier- en kartonwaren, excl. verpakkingsmateriaal, sanitaire- en huishoudelijke papierwaren, kantoorbenodigdheden, behangsel papier, golfpapier en -karton</i>	21.25	x	x	x	x	x	x	x
w.o.								
bedrukte etiketten van papier of karton, zelfklevend	21.25.12.35	133	132	135	133	134	139	129
klossen, hulzen en dergelijke artikelen van papier of karton, voor het opwinden van textielgarens	21.25.14.30	14	17	15	15	15	15	18
bierviltjes en andere artikelen van papier of karton, zoals kartonnen strippen voor kleerhangers, staafjes van papier voor mondstukken voor sigaretten	21.25.14.90	21	24	24	22	23	27	29
Drukkerij en opgenomen media	22	4058	4461	4660	4863	4987	5692	4573
w.v.								
<i>Boeken, couranten en dergelijk drukwerk</i>	22.1	2142	2334	2487	2637	2797	2919	2385
w.o.								
boeken, brochures en dergelijk drukwerk, in losse vellen	22.11.10.00	82	95	98	101	104	140	88
schoolboeken	22.11.20.10	65	73	73	88	321	41	80
kinderboeken, excl. prentenalbums, -boeken, teken- of kleurboeken	22.11.20.20	13	16	18	17	20	37	16
letterkundige boeken	22.11.20.30	12	12	12	13	14	17	18
sociale en menswetenschappelijke boeken	22.11.20.40	20	x	x	x	x	30	x
natuurwetenschappelijke en technologische boeken	22.11.20.50	39	31	35	28	31	29	23
boeken, brochures en dergelijk drukwerk, zoals telefoon- en adresboeken, telex- en telefaxgidsen, beroeps- en exportgidsen, fotoboeken en plaatwerken	22.11.20.60	155	127	127	140	125	179	83
dagbladen en tijdschriften, vier of meer keer per week verschijnend	22.12.10.00	830	925	979	1004	943	1080	962
dagbladen en tijdschriften, minder dan vier keer per week verschijnend	22.13.10.00	888	954	1023	1131	1093	1219	974
prentbriefkaarten en andere gedrukte briefkaarten	22.15.11.30	10	2	x	x	x	x	x
gedrukte kaarten met persoonl. wensen of mededelingen, al dan niet met enveloppe	22.15.11.50	7	x	x	x	x	x	x
kalenders van alle soorten, gedrukt, incl. kalenderblokken	22.15.13.50	0	x	x	x	2	x	0
<i>Drukkerijen en diensten in verband met drukkerijen</i>	22.2	1570	1797	1842	1927	1871	2320	1912
w.o.								
drukken van dagbladen en tijdschriften, vier of meer keer per week verschijnend	22.21.10.00	86	x	60	63	61	64	61
waardepapieren, w.o. nieuwe postzegels, gezegeld papier, cheques, bankbiljetten, aandelen e.d.	22.22.11.00	36	41	32	37	37	61	30
handelscatalogi	22.22.12.30	42	48	47	44	52	67	49
reclamedrukwerk zoals brochures, folders, reisgidsen, sales promotionmateriaal, excl. handelscatalogi	22.22.12.50	471	502	500	549	530	680	567
drukwerk zoals handelsformulieren, vergunningen, reisbiljetten, toegangskaarten en familiedrukwerk, excl. kettingformulieren en reclamedrukwerk	22.22.13.00	173	218	257	237	250	251	218
opbergmappen, mappen en banden, omslagen voor dossiers, van papier en karton	22.22.20.50	31	36	34	33	31	33	34
onderleggers, boekomslagen en andere bedrukte papierwaren	22.22.20.90	2	3	2	2	1	3	2
drukken van boeken, brochures (geen reclame), jaarverslagen e.d. drukwerk, prentenalbums, prenten-, teken- en kleurboeken, geschreven of gedrukte muziek	22.22.31.00	103	128	129	140	134	185	152
drukken van dagbladen en tijdschriften, minder dan vier keer per week verschijnend	22.22.32.20	366	372	362	402	352	487	387
drukken van cartografische en topografische werken van alle soorten	22.22.32.30	1	0	x	1	x	1	1
drukken van alle soorten kalenders, incl. kalenderblokken	22.22.32.50	3	4	3	3	8	15	3
drukken van prenten, posters, gravures en foto's	22.22.32.70	5	6	7	7	7	9	8
afwerken van boeken en dergelijke artikelen (vrouwen, lijmen, snijden, inbinden e.d.)	22.23.10.10	42	42	42	49	48	58	49
afwerken van brochures, tijdschriften, catalogi, reclamemateriaal, prospectussen, e.d. (vrouwen, lijmen, snijden, inbinden e.d.)	22.23.10.30	47	59	65	66	64	75	59
drukletters, clichés, drukplaten, drukcilinders en dergelijke	22.24.20.00	67	75	68	64	65	71	65

Tabel 4.3 (slot)
Industriële verkopen: papier en grafische producten

Code	1997	1998	1999			2000		
	1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾	
	<i>mln gl</i>							
<i>Reproductie van opgenomen media</i>	22.3	346	330	331	300	319	454	277
w.o.								
reproductie van magneetbanden voor geluid, breedte max. 4 mm	22.31.10.30	20	19	17	19	21	29	13
reproductie van compact discs	22.31.10.70	242	190	181	183	201	288	181
gereproduceerde magneetbanden voor video (breedte meer dan 6,5 mm)	22.32.10.50	46	72	68	39	36	62	39

¹⁾ Voorlopige cijfers.

Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie

In juli ontvangt de branche meer orders dan gebruikelijk. Desondanks is men wat minder tevreden over de orderontvangst en over de orderpositie dan in juni. De tevredenheid blijft echter wel hoog. Voor de maanden augustus tot en met oktober verwachten de ondernemers een forse toename van de bedrijvigheid. Ook verwachten zij een stijging van de afzetprijzen, maar het percentage ondernemers dat dit verwacht, is afgenomen.

Productie toont groeisprong in juni

Vergeleken met de overeenkomstige maand in 1999 toont de productie in mei 2000 nauwelijks enige groei. Echter in juni wordt dit ruimschoots goed gemaakt met een productiestijging van 7,9%. Met deze laatste uitkomst komt de groei over het tweede kwartaal 2000 vergeleken met hetzelfde kwartaal in 1999 uit op 3,2%. En dat is lager dan gemiddeld in de industrie waar de productiegroei uitkomt op 3,8%. In het eerste kwartaal was de productiegroei in de branche met 4,4% nog belangrijker hoger dan het industriële gemiddelde van 1,6%. In de Conjunctuurtest van juni 2000 hebben de ondernemers een wat lagere bezettingsgraad gemeld bij een krappere beschikbare productiecapaciteit. In geringe mate meldt men ook hinder te ondervinden in de productie door de krappe capaciteit.

Grondstoffen stijgen fors in prijs

Na de daling in april is in mei en juni de prijs van ruwe aardolie weer flink gestegen. Dit heeft een groot effect op de kosten van het totale verbruik in het productieproces van deze branche. Met de verbruiksprijzen stijgen meteen de afzetprijzen, die in juni bijna 40% hoger liggen dan in juni 1999.

Flinke omzetsijging in juni

Door de hoge stijgingspercentages van de afzetprijzen en de kalendersverschillen blijft het zicht op de ontwikkeling van de omzet wat troebel. Zo neemt de omzet in juni ruim 37% toe ten opzichte van juni. Dit

percentage is zo hoog door de gestegen afzetprijzen. Correctie hiervoor brengt het volume van de omzet op ongeveer -2%. Juni 2000 heeft echter twee werkdagen minder dan juni vorig jaar. Als hiervoor wordt gecorrigeerd komt de volumeontwikkeling van de gemiddelde dagomzet uit op +8%.

Orderontvangst blijft in juli hoger dan normaal

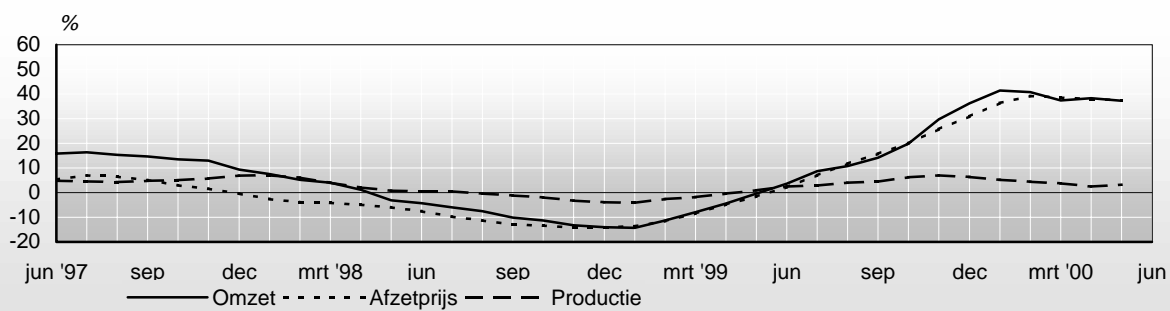
De ondernemers van het panel van de Conjunctuurtest melden in juli slechts een kleine daling van de orderontvangst ten opzichte van juni. Hiermee blijft de gebruikelijke flinke daling in juli uit. Toch zijn de ondernemers in juli minder tevreden met de orderontvangst dan in juni; het niveau van de tevredenheid blijft echter wel hoog.

Voor de branche als geheel is de bedrijvigheid in juli voor de branche als geheel nauwelijks gewijzigd ten opzichte van juni. Samen met de licht gedaalde orderontvangst levert dit een geringe daling van de orderpositie op. Ook de orderpositie krijgt van de ondernemers in juli een wat lagere waardering. Daarentegen noemen meer producenten dan in juni de voorraad gereed product te klein gelet op de te verwachten afzet.

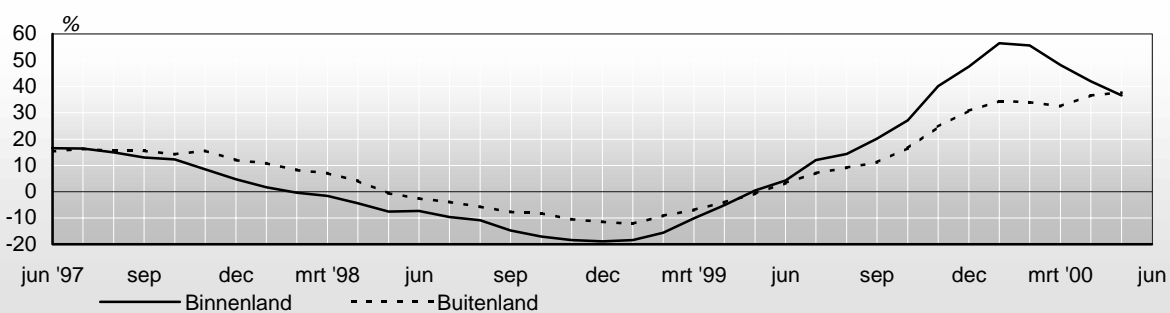
Verwachtingen

Volgens de ondernemers in het panel van de Conjunctuurtest zal de productie in de periode augustus tot en met oktober fors toenemen. Bij deze verwachting wordt de invloed van de vakanties buiten beschouwing gelaten. Daarnaast verwachten de ondernemers dat de verkoopprijzen verder gaan stijgen. Het percentage ondernemers dat deze verwachting uitspreekt is in juli lager dan in voorgaande maanden.

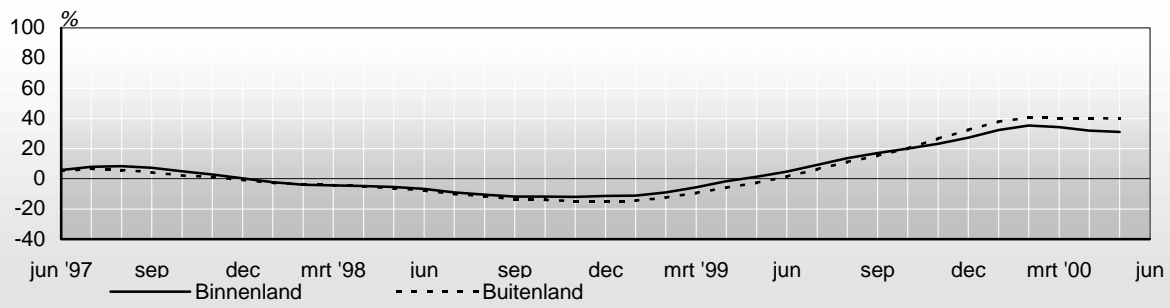
Omzet, afzetprijs en productie

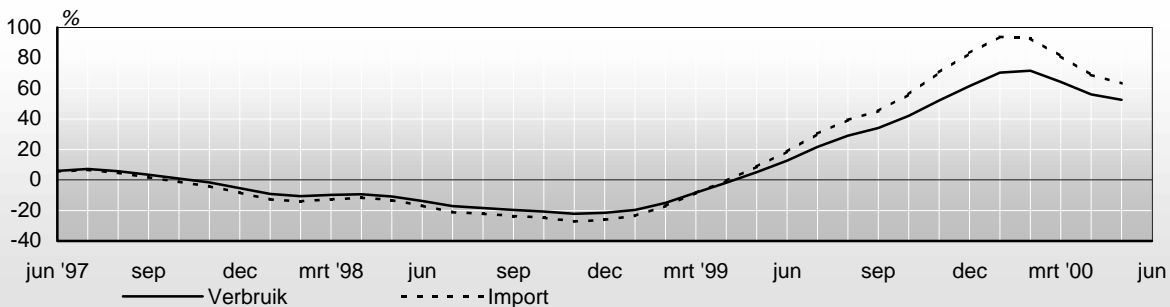
Omzet

Afzetprijs

Verbruiks- en importprijs

Tabel 5.1

Kerngegevens: Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	1e kw.	2e kw.	mei	jun.	apr.	mei		jun.
<i>1995=100</i>												%	
Omzet (waarde)		113,5	120,7	116,2	123,2	150,1	159,5	112,1	123,3	142,5	166,7	169,3	37,3
binnenland		111,0	120,6	116,1	125,0	153,9	158,5	110,7	124,5	143,1	163,6	168,8	35,6
buitenland		114,7	120,7	116,2	122,3	148,1	160,0	112,7	122,7	142,2	168,2	169,5	38,1
Afzetprijs		99,5	104,9	99,4	109,3	128,9	136,7	99,1	100,7	131,2	138,2	140,8	39,8
binnenland		101,0	108,0	102,9	112,9	129,8	134,8	103,2	103,9	130,3	135,2	139,0	33,7
buitenland		98,9	103,8	98,1	108,0	128,6	137,4	97,7	99,6	131,5	139,3	141,4	42,1
Verbruiksprijs		96,7	112,4	103,8	121,2	152,1	158,5	103,7	106,5	147,2	160,9	167,5	57,2
import		94,4	116,0	105,7	127,3	164,9	172,8	105,2	109,3	157,2	176,1	185,2	69,4
Productie (volume gemiddelde dag)		103,3	105,6	109,0	104,1	108,9	112,5	108,4	111,4	108,2	109,0	120,2	7,9
Bruto Toegevoegde Waarde (fk, volume)		103,3	107,5	108,9	109,6	109,6	8,9
Aantal bedrijven ⁴⁾	1000	1,9	1,9
Uitgesproken faillissementen	1	22	25	8	10	10
Aantal werkdagen	1	255	256	61	66	65	61	19	22	19	22	20	.
Energieverbruik	PJ	813	823	205	198

¹⁾ Laatst gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatst gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

⁴⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 5.2

Conjunctuurtest ¹⁾ gegevens: Aardolie-, chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Gemidd. laatste 12 mnd.	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	jun.	jul.	jun.		jul.
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		-4	7	12	8	1	20	7	14	3	-3	-5	8
binnenlandse markt		-5	7	9	12	1	21	9	11	13	10	-8	9
buitenlandse markt		-5	7	13	5	4	20	5	16	-1	-11	-5	8
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		1	5	4	7	5	9	2	5	16	0	5	5
Bezettingsgraad ²⁾	%	86,3	84,9	85,4	85,2	85,5	86,0	84,5	85,3
Productiebelemmeringen ³⁾													
geen	%	86	83	82	83	85	79	77	81
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	6	8	9	6	5	4	5	5
tekort aan arbeid	%	3	4	3	5	5	7	7	6
te geringe productiecapaciteit	%	2	2	2	2	2	3	5	3
overige belemmeringen	%	4	4	4	4	3	7	6	5
Orderpositie	³⁾	102,8	101,6	101,5	103,0	101,8	102,9	103,5	102,5	103,3	103,4	103,1	102,8
Beoordelingen:													
orderontvangst		-5	-2	-4	2	2	4	2	-1	5	2	0	2
orderpositie totaal		-5	-3	-5	-1	2	5	4	-3	0	5	2	3
orderpositie buitenland		-6	-2	-1	-1	5	6	9	-1	-1	9	7	6
productiecapaciteit		1	3	3	3	1	-3	-6	-1
voorraden gereed product		8	4	3	1	0	0	-4	1	2	-3	-3	-1
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		2	-2	-1	-2	3	0	-4	-1
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		-2	1	-3	-2	14	-2	4	4
buiten Europese Unie		-7	0	-5	2	10	2	3	4
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		-1	7	2	9	15	11	11	12
bedrijvigheid komende 3 mnd		4	6	11	-1	6	3	10	10	-2	7	16	6
verkoopprijs komende 3 mnd		-12	8	4	14	22	20	20	8	7	14	11	19
personeelssterkte komende 6 mnd		-6	-12	-15	-11	-7	-1	-5	-6
toe- of afname personeelssterkte	%	-0,5	-1,2	-1,1	-1,6	-0,9	-0,5	-0,5	-0,9

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: maart 1996=100.

Tabel 5.3

Industriële verkopen: chemische producten en producten van rubber of kunststof

	Code	1997	1998	1999		2000		
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
<i>mln gld</i>								
Chemische producten en synthetische of kunstmatige vezels	24	13147	14368	12926	13509	13837	15327	15965
w.v.								
<i>Basischemicaliën</i>	24.1	7985	8725	7412	7760	8145	9261	10195
w.o.								
<i>Industriële gassen</i>	24.11	51	80	96	94	104	105	118
<i>Kleurstoffen en pigmenten</i>	24.12	174	193	180	195	211	195	208
w.o.								
kleur- en verfstoffen, preparaten en luminoforen, excl. op basis van titaanoxide, of chroom- of cadmiumverbindingen	24.12.24.70	44	51	44	48	44	39	40
<i>Anorganische chemische basisproducten, excl. industriële gassen, kleur- en verfstoffen</i>	24.13	478	536	489	485	497	503	515
w.o.								
fosforzuur en polyfosforzuren	24.13.14.55	54	44	56	x	x	x	x
<i>Organische chemische basisproducten</i>	24.14	3170	3460	2916	3144	3616	4321	4803
w.o.								
cycloalkanen, cycloalkenen en cycloterpenen, excl. cyclohexaan	24.14.12.15	27	25	28	31	34	29	28
benzeen, zuiverheid minstens 95 gew. perc.	24.14.12.23	96	96	74	88	97	159	177
esters van azijnzuur, excl. ethyl- en vinylacetaat	24.14.32.19	25	20	14	14	16	16	16
mono-, di-, trichloorazijnzuur, propion-, boter-, valeriaanzuur en zouten of esters daarvan	24.14.32.20	31	32	x	31	38	x	x
verzadigde eenw. acyclische carbonzuren, incl. zouten en esters daarvan, excl. miere-, azijn-, propion-, boter-, valeriaan-, palmatine- en stearinezuur	24.14.32.80	72	x	x	x	x	x	x
carbonzuren met andere zuurstofhoudende groepen en derivaten daarvan, excl. citroenzuur en derivaten daarvan	24.14.34.75	57	53	59	46	58	69	72
aminoverbindingen met zuurstofhoudende groepen, excl. aminoalcoholen, lysine en glutaminezuur	24.14.42.90	64	83	80	70	63	66	75
acyclische ethers en halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosoderivaten daarvan, excl. diethylether	24.14.63.19	99	95	x	x	x	x	x
2,2'-oxydiëthanol (diëthyleenglycol)	24.14.63.33	22	x	13	14	17	20	21
etheralcoholen en halogeen-, sulfo-, nitro- en nitrosoderivaten daarvan, excl. diëthyleenglycol	24.14.63.39	65	83	63	63	68	77	76
olie en andere olieproducten, uit de distillatie van steenkoolteer, excl. benzeen, toluen, xyleen, naftaleen, creosootolie en mengsels van aromaten	24.14.73.67	24	33	22	22	31	37	45
<i>Kunstmeststoffen en stikstofverbindingen</i>	24.15	774	632	517	442	407	417	569
w.o.								
ammoniak, watervrij (100% N)	24.15.10.75	111	90	54	62	71	74	102
meststoffen van dierlijke of van plantaardige oorsprong	24.15.60.00	32	x	x	x	x	x	-
meststoffen met stikstof, fosfor en kalium, met meer dan 10 gewichtspercenten stikstof (100% effectieve stof)	24.15.80.23	109	99	90	32	49	55	75
<i>Kunstoffen in primaire vormen</i>	24.16	3233	3706	3107	3283	3228	3630	3892
w.o.								
copolymeren van styreen en acrylonitril (SAN), in primaire vormen	24.16.20.50	17	x	x	x	x	x	x
copolymeren van acrylonitril, butadien en styreen (ABS), in primaire vormen	24.16.20.70	99	127	106	97	87	101	109
polymeren van stureen, in primaire vormen, excl. polystyreen, SAN en ABS	24.16.20.90	89	131	98	98	94	100	91
polyethyleenglycolen en andere polyetheralcoholen, in primaire vormen	24.16.40.15	186	224	185	185	214	232	221
verzadigde polyester n.e.g., in primaire vormen	24.16.40.90	147	164	150	155	130	160	178
acrylpolymere, in primaire vormen, excl. polymethylmethacrylaat	24.16.53.90	109	112	113	124	107	105	125
polyamide-6, -11, -12, -6,6, -6,9, -6,10 of -6,12, in primaire vormen	24.16.54.50	201	208	128	139	114	115	126
polyamiden in primaire vormen, excl. polyamide-6, -11, -12, -6,6, -6,9, -6,10 of -6,12	24.16.54.90	41	x	x	x	x	x	x
polyurethanen in primaire vormen	24.16.56.70	x	x	x	x	x	x	x
<i>Synthetische rubber in primaire vormen</i>	24.17	105	117	107	117	81	90	91
<i>Verdelingsmiddelen en andere chemische producten voor de landbouw</i>	24.2	128	128	129	149	97	95	125
<i>Verf, vernis e.d., drukinkt en mastiek</i>	24.3	714	785	860	900	934	890	851
w.o.								
verf en vernis op basis van acryl- of vinylpolymeren, in waterige systemen	24.30.11.50	88	92	94	104	100	94	99
verf en vernis in waterige systemen, op basis van synthetische polymeren, excl. op basis van acryl- of vinylpolymeren	24.30.11.70	23	23	24	25	25	23	16
verf en vernis oplossingen van polyesters met max. 50 gew. % oplosmiddel, niet-waterige systemen	24.30.12.29	122	120	132	134	141	111	117
verf en vernis oplossingen op basis van acryl- of vinylpolymeren, met max. 50 gew. % oplosmiddel, niet-waterige systemen	24.30.12.50	30	37	35	37	37	41	9
verf en vernis oplossingen op basis van synth. polymeren met max. 50 gew. % oplosmiddel, niet-waterige systemen, excl. op basis van acryl- of vinylpolymeren	24.30.12.90	106	124	131	123	127	111	130
bereide pigmenten, opacificeermiddelen en verfstoffen, bijv. voor keramiek	24.30.21.30	31	38	32	33	35	31	30
zwarte drukinkt	24.30.24.50	14	20	11	11	11	10	9
drukinkt, excl. zwarte drukinkt	24.30.24.70	70	94	101	100	107	116	114
<i>Farmaceutische grondstoffen</i>	24.41	261	315	307	322	321	356	347
<i>Farmaceutische producten</i>	24.42	1791	2121	2179	2197	2092	2455	2241
w.o.								
geneesmiddelen met penicillinen of streptomycinen in afgemeten hoeveelheden, dan wel opgemaakt voor de verkoop in het klein	24.42.11.60	34	35	44	39	32	45	39
geneesmiddelen met antibiotica, in afgemeten hoeveelheden, dan wel opgemaakt voor de verkoop in het klein, excl. met penicillinen of streptomycinen	24.42.11.80	25	23	24	22	20	24	21
geneesmiddelen zonder antibiotica met hormonen uit de bijnierschors, in afgemeten hoeveelheden, dan wel opgemaakt voor de verkoop in het klein	24.42.12.70	17	21	x	x	x	x	19
geneesmiddelen, niet op basis van penicillinen, hormonen, antibiotica, alkaloiden of provitaminen, opgemaakt voor de verkoop in het klein	24.42.13.80	1331	x	x	x	x	x	x
vaccins voor mensen	24.42.21.40	31	27	45	51	57	59	x

Tabel 5.3 (vervolg)

Industriële verkopen: chemische producten en producten van rubber of kunststof

	Code	1997	1998	1999			2000	
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
<i>mln gld</i>								
<i>Glycerol, zeep en wasmiddelen, poets- en reinigingsmiddelen</i>	24.51	348	361	390	390	401	424	364
w.o.								
niet-ionische organische tensioactieve producten, excl. zeep	24.51.20.50	19	26	30	29	33	26	x
was- en reinigingsmiddelen, opgemaakt voor de verkoop in het klein	24.51.32.50	106	98	105	103	107	102	79
was- en reinigingsmiddelen, niet opgemaakt voor de verkoop in het klein	24.51.32.70	57	60	54	58	57	68	57
preparaten voor het parfumeren van of het neutraliseren van geuren in vertrekken	24.51.41.00	16	18	25	21	23	29	25
<i>Parfums en cosmetische artikelen</i>	24.52	181	108	124	136	138	139	131
w.o.								
schoonheids- en verzorgingsmiddelen, excl. voor het opmaken van lippen en ogen, de verzorging van handen of voeten, poeder voor cosmetisch gebruik	24.52.15.00	33	17	22	27	32	28	24
haarshampoo	24.52.16.30	21	8	9	8	8	8	10
haarverzorgingsmiddelen, excl. shampoo, lak, preparaten voor het permanent-haargolven of ontkrullen	24.52.17.00	25	13	15	17	14	16	17
<i>Kruit en springstoffen</i>	24.61	x	x	x	x	x	x	x
<i>Lijm en gelatine</i>	24.62	139	155	118	119	114	119	117
w.o.								
lijmen opgemaakt voor de verkoop in het klein; kleefmiddel opgemaakt voor de verkoop in het klein, verpakking max. 1 kg	24.62.10.70	22	27	-	-	-	-	-
Lijm, excl. op basis van caseïne, caseïnaten, albuminen, albuminaten, gelatine, beenderen of zetmeel	24.62.10.95	-	-	65	64	63	64	67
<i>Etherische oliën</i>	24.63	175	195	203	208	209	202	206
w.o.								
mengsels van reukstoffen voor de voedingsmiddelen- en drankenindustrie	24.63.10.75	119	131	143	154	149	147	149
<i>Fotochemische producten</i>	24.64	415	453	389	479	x	x	436
w.o.								
fotografische film en film voor "direct-klaar fotografie", op rollen, lichtgevoelig en onbelicht	24.64.11.50	224	211	x	x	x	x	x
<i>Informatiedragers waarop niets is opgenomen</i>	24.65	x	x	x	x	x	x	x
<i>Overige chemische producten, zoals smeermiddelen, dopes, remvloeistof, antivriespreparaten, peptonen, residuen, proteïnestoffen, bereide bindmiddelen, appreteermiddelen, alkylbenzenen</i>	24.66	644	638	537	537	596	639	621
w.o.								
reageermiddelen van gemengde samenstelling, voor diagnose of laboratorium, incl. geïmpregneerd of bekleed papier	24.66.42.10	28	26	25	24	27	29	24
reactie-initiatoren, -versnellers en katalytische preparaten, n.e.g.	24.66.46.60	x	89	x	x	x	107	x
chemische producten en preparaten n.e.g., zoals niet-gedoopt lithium, mengsels van aminen uit gedimeriseerde vetzuren met een mol. gew. >250 en <=550	24.66.48.90	135	156	-	-	-	-	-
Producten van rubber of kunststof	25	2213	2481	2389	2487	2391	2523	2638
w.v.								
<i>Producten van rubber</i>	25.1	215	257	231	222	231	275	263
w.o.								
gegoten artikelen van niet-geharde ge vulcaniseerde rubber, excl. voor motorvoert.	25.13.73.60	42	44	33	22	27	35	37
<i>Platen, vellen, buizen en profielen van kunststof</i>	25.21	864	956	927	998	951	974	1025
w.o.								
stijve buizen en slangen van polyethyleen	25.21.21.53	28	35	35	44	37	33	39
stijve buizen en slangen van polyvinylchloride	25.21.21.57	66	77	76	80	76	75	97
niet-versterkte buizen en slangen van kunststof, verkregen door herschikking of additie, zonder hulpstukken	25.21.22.35	15	x	x	x	x	x	x
niet-versterkte buizen en slangen van kunststof, versterkt of op andere wijze gecombineerd met andere stoffen, excl. flexibele met drukweerstand <27,6 Mpa	25.21.22.50	22	28	25	27	20	31	24
hulpstukken voor buizen en slangen van kunststof	25.21.22.70	70	75	82	86	71	74	77
platen, foliën e.d. van kunststof zonder celstruct., niet versterkt met andere stoffen, van polyethyleen, dikte max. 0,1 mm, niet vezelversterkt	25.21.30.10	94	107	121	119	120	137	146
platen, foliën e.d. van polyurethanen met celstructuur	25.21.41.50	70	84	82	90	85	85	82
platen, foliën e.d. van kunststoffen, met celstructuur, excl. van polystyreen, polyvinylchloride, polyurethanen of geregenereerde cellulose	25.21.41.80	44	42	39	39	36	41	57
platen, foliën e.d. van kunststof zonder celstruct., versterkt of gecombineerd, excl. van polymerisatieproducten door herschikking, condensatie of additie	25.21.42.80	30	31	27	29	32	32	31
<i>Verpakkingsmateriaal van kunststof</i>	25.22	398	470	462	465	460	482	507
w.o.								
vuilniszakken, draagtassen en andere zakken van polyethyleen	25.22.11.00	112	108	108	111	130	114	139
vuilniszakken, draagtassen en andere zakken van kunststof, excl. van polyethyleen	25.22.12.00	22	24	23	20	19	20	23
dozen, bakken, kisten en dergelijke artikelen van kunststof	25.22.13.00	83	118	125	130	120	135	131
flessen, flacons en dergelijke artikelen van kunststof, max. 2 l	25.22.14.50	27	55	55	56	53	54	52
flessen, flacons en dergelijke artikelen van kunststof, meer dan 2 l	25.22.14.70	15	17	16	17	15	15	15
stoppen, deksels en andere sluitingen van kunststof	25.22.15.27	22	26	23	23	22	23	26
vaten, containers of pallets voor vervoer, opslag of verpakking van kunststof	25.22.15.40	-	-	105	101	96	114	115
<i>Kunststofartikelen voor de bouw</i>	25.23	222	254	245	254	228	254	276
w.o.								
bidets, closetpotten, stortbakken en dergelijke sanitaire artikelen van kunststof	25.23.12.90	21	24	x	x	18	20	x
garnituren, beslag en coating van kunststof, om blijvend te worden bevestigd in of op deuren, vensters, trappen, muren en andere delen voor gebouwen	25.23.15.50	14	15	16	21	21	22	22
uitrustingsstukken van kunststof voor gebouwen, zoals kabelgoten of rawl- en andere pluggen, excl. garnituren en beslag	25.23.15.90	36	36	31	32	27	27	20
geprefabriceerde bouwwerken van kunststof	25.23.20.00	14	17	23	25	22	31	19

Tabel 5.3 (slot)

Industriële verkopen: chemische producten en producten van rubber of kunststof

Code	1997	1998	1999			2000		
	1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾	
	<i>mln gld</i>							
<i>Producten van kunststof, excl. platen, vellen, foliën, buizen, profielen, verpakkingsmiddelen en producten voor de bouw</i>	25.24	515	544	525	547	521	537	567
<i>w.o.</i>								
<i>tafelkleden, bakjes voor levensmidd. en andere keuken- en tafelgerei van kunststof</i>	25.24.23.20	42	43	47	54	52	45	55
<i>huish. en toiletartikelen van kunststof, excl. van geregenereerde cellulose, excl. keuken- of tafelgerei</i>	25.24.23.70	45	56	57	57	49	47	44
<i>art. van kunststof en van fysisch gewijzigde natuurlijke harsen, niet uit vellen, excl. kleding (toebehoren), beslag voor meubelen, beeldjes, schoolbehoeften</i>	25.24.28.70	205	190	199	205	198	211	216
<i>onderdelen van kunststof voor optische, fotografische, cinematografische, medische, chirurgische apparaten of voor meet- en precisietoestellen</i>	25.24.90.97	16	15	16	15	13	16	15

¹⁾ Voorlopige cijfers.

Metaal-, elektrotechnische en transportmiddelenindustrie

In de eerste helft van 2000 liggen de productie en de omzet hoger dan in de eerste zes maanden van vorig jaar. Met name de buitenlandse omzet neemt in deze periode flink toe en in juni komen de orders ook weer vooral uit het buitenland. Uit de Conjunctuurtest blijkt dat de bedrijvigheid en de orderontvangst in juli gelijk zijn gebleven. Voor augustus tot en met oktober verwachten de ondernemers weer een toename van de productie.

Productie neemt toe

In het tweede kwartaal van 2000 ligt het volume van de gemiddelde dagproductie van de metaal-, elektrotechnische en transportmiddelenindustrie bijna 6% hoger dan het tweede kwartaal van vorig jaar. Met name in de maanden april en juni komt deze groei tot stand. Door de sterke toename in het tweede kwartaal valt de productie over het eerste half jaar gezien ruim 2,5% hoger uit dan in de eerste zes maanden van 1999.

Export is motor in eerste helft 2000

In de eerste zes maanden van 2000 ligt de buitenlandse omzet ruim 15% hoger dan in de eerste helft van 1999. Na correctie voor het werkdageffect en de bijna 4% hogere afzetprijs laat het volume van de gemiddelde dagomzet op de buitenlandse markt een flinke stijging zien van 9%.

Op de binnenlandse markt gaat het wat minder. Hier neemt het volume van de gemiddelde dagomzet slechts 1% toe.

De totale omzet stijgt ruim 10%, zodat het volume van de gemiddelde dagomzet in de eerste helft van 2000 op een plus van zo'n 5% uit komt.

Vooraf in het tweede kwartaal van 2000 is beduidend meer geëxporteerd. De buitenlandse omzet is met ruim 18% toegenomen in vergelijking met het tweede kwartaal van vorig jaar. Deze stijging is vele malen groter dan die van bijna 4% op de binnenlandse markt.

De totale omzet vertoont hierdoor een toename van bijna 12%. Aangezien de afzetprijs gemiddeld 4% hoger is, komt de groei van het volume van de gemiddelde dagomzet in het tweede kwartaal uit op ruim 7,5%. Uit het voorgaande moge duidelijk zijn dat het volume met name op de exportmarkten flink is toegenomen, terwijl de groei op de Nederlandse markt is achtergebleven.

Buitenlandse omzet en orders stijgen in juni

Ondanks dat juni in 2000 twee werkdagen minder telt dan in 1999 stijgt de totale omzet van deze branche toch nog met anderhalf procent. Wel zijn de afzetprijzen ten opzichte van juni vorig jaar met ruim 3,5% gestegen. Na verrekening van het aantal werkdagen en de hogere afzetprijs komt het volume van de gemiddelde dagomzet uit op een groei van ruim 7,5%.

Deze groei is volledig toe te schrijven aan de toe-

name van het omzetvolume op de buitenlandse markt. De omzetstijging van ruim 13% levert een volumegroei van de gemiddelde dagomzet in het buitenland op van bijna 20%.

De groeicijfers op de exportmarkten compenseren de teruggang op de binnenlandse markt. In Nederland daalt de omzet met ruim 12%, terwijl de afzetprijs toch bijna 3% hoger ligt. Het volume van de gemiddelde dagomzet daalt dan ook met ruim 6% ten opzichte van juni 1999.

Dat de waarde van de totale orderontvangst in juni van dit jaar nog bijna 16% hoger uitkomt dan in juni 1999, ligt volledig aan de buitenlandse orderontvangst. Die stijgt namelijk met ruim 30%, terwijl op de binnenlandse markt juist sprake is van een daling van bijna 6%.

Conjunctuurtest juni

Uit de Conjunctuurtest van juni blijkt dat de ondernemers hun concurrentiepositie op de binnenlandse markt licht verbeterd vinden, terwijl die op de buitenlandse markt gelijk is gebleven. Verder komt naar voren dat de bezettingsgraad van het machinepark in juni op hetzelfde niveau ligt als in maart. Ook wordt de productiecapaciteit nog als voldoende beschouwd. Een groter probleem vormt het tekort aan geschikte arbeidskrachten. Het percentage fabrikanten dat dit meldt, loopt op tot 10.

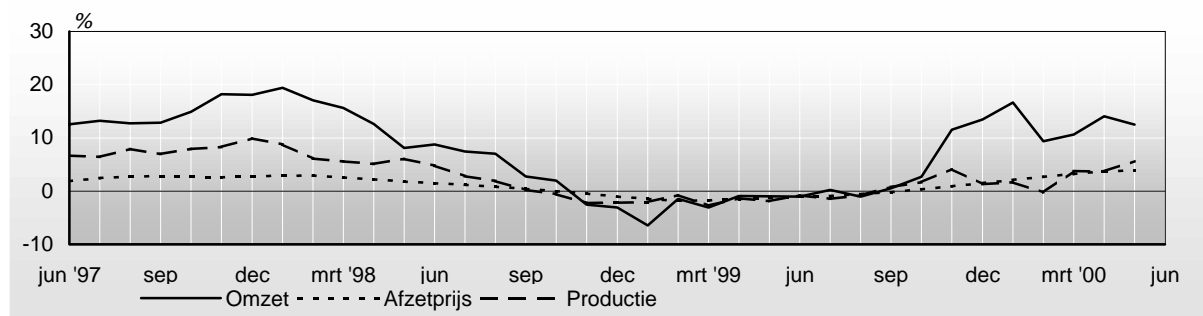
Bedrijvigheid en orderontvangst gelijk in juli

Zowel de bedrijvigheid als de waarde van de totale orderontvangst blijven in juli nagenoeg gelijk aan die van juni. Dit is opmerkelijk omdat op basis van het seizoen juist een afname verwacht zou mogen worden. Wat de orderontvangst betreft blijven de binnen- en de buitenlandse orders op peil. Desondanks zijn de ondernemers hier niet tevreden mee. Door incidentele orders loopt de index van de orderpositie verder op. Over deze orderpositie zijn de producenten wel gunstig gestemd.

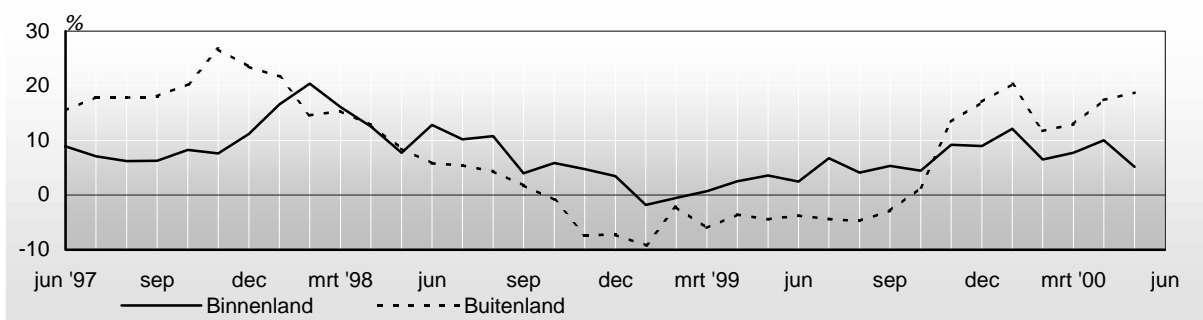
Verwachtingen

Volgens de Conjunctuurtest van juni verwachten de ondernemers een toename van de buitenlandse afzet in het derde kwartaal. En in die van juli geven ze aan dat ze een toename van de bedrijvigheid voorzien voor de maanden augustus tot en met oktober, bij licht hogere afzetprijzen.

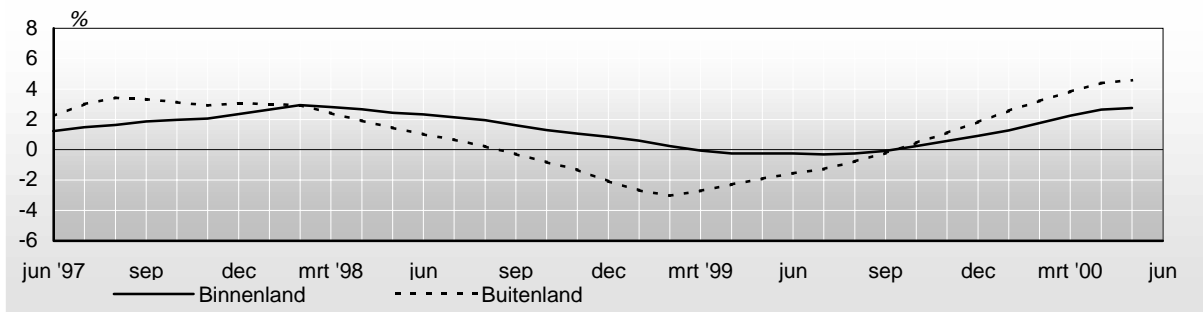
Omzet, afzetprijs en productie

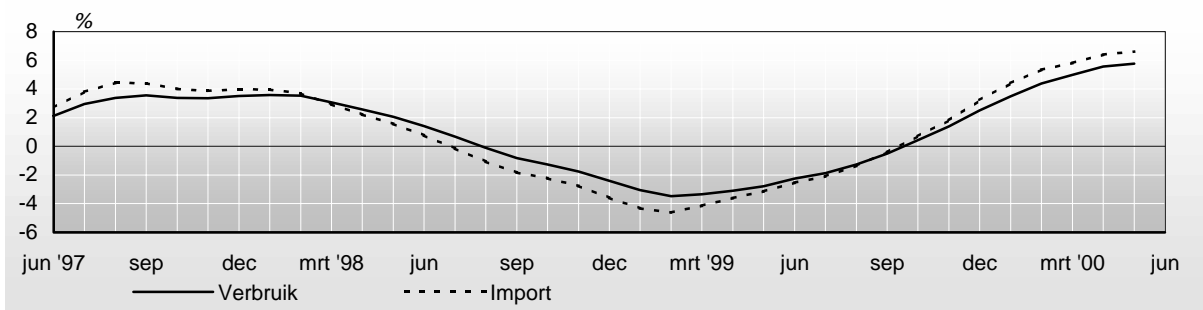
Omzet

Afzetprijs

Verbruiks- en importprijs

Tabel 6.1

Kerngegevens: Metaal-, elektrotechnische en transportmiddelenindustrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	1e kw.	2e kw.	mei	jun.	apr.	mei		jun.
<i>1995=100</i>												%	
Omzet (waarde)		123,8	126,4	125,2	117,3	128,6	139,9	116,4	140,1	128,3	149,3	142,2	1,5
binnenland		127,5	132,9	134,9	124,4	131,8	140,0	121,7	152,6	135,9	150,5	133,7	-12,4
buitenland		121,0	121,7	118,0	112,0	126,2	139,9	112,6	131,0	122,8	148,4	148,4	13,3
Ontvangen orders (waarde)		117,6	124,3	119,5	114,3	134,1	141,5	114,0	132,0	124,7	146,9	152,7	15,7
binnenland		123,9	126,0	128,6	118,3	134,3	136,2	124,6	137,2	128,4	150,7	129,5	-5,6
buitenland		112,9	123,0	112,7	111,3	133,9	145,4	106,2	128,2	122,0	144,1	170,0	32,7
Afzetprijs		103,0	102,2	101,9	102,6	104,3	105,9	101,9	102,0	105,6	106,1	105,8	3,7
binnenland		103,6	103,6	103,4	103,7	105,4	106,2	103,5	103,4	106,1	106,3	106,3	2,8
buitenland		102,6	101,4	101,0	101,9	103,7	105,7	101,0	101,2	105,4	106,0	105,6	4,3
Verbruiksprijs		102,0	100,4	100,0	100,6	103,9	105,7	100,0	100,2	105,4	106,0	105,8	5,6
import		101,5	99,7	99,3	99,9	103,7	105,8	99,3	99,6	105,4	106,2	105,8	6,3
Productie (volume gemiddelde dag)		111,9	112,1	116,3	102,5	112,7	122,9	117,1	115,2	124,9	120,5	123,4	7,1
Bruto Toegevoegde Waarde (fk, volume)		111,9	113,6	114,5	105,7	118,2	5,0
Aantal bedrijven ²⁾	1000	16,6	16,8										
Uitgesproken faillissementen	1	191	146	47	35	48	
Aantal werkdagen	1	255	256	61	66	65	61	19	22	19	22	20	
Energieverbruik	PJ	193	194	46	45	

¹⁾ Laatst gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatst gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

²⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 6.2

Conjunctuurtest 'gegevens: Metaal-, elektrotechnische- en transportmiddelenindustrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Gemidd. laatste 12 mnd.	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	jun.	jul.	jun.		jul.
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		0	4	3	5	5	8	5	9	0	2	0	6
binnenlandse markt		1	3	6	1	2	4	5	11	-6	3	3	4
buitenlandse markt		-1	2	-1	7	5	9	3	6	3	3	-2	5
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		2	2	0	2	5	7	5	7	-3	2	1	5
Bezettingsgraad ¹⁾	%	83,2	82,4	82,1	82,3	82,2	82,5	82,5					82,4
Productiebelemmeringen ²⁾	%	83	82	82	79	80	83	80					81
geen	%												
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	6	8	8	8	7	6	5					7
tekort aan arbeid	%	6	6	5	8	8	7	10					8
te geringe productiecapaciteit	%	3	2	2	2	2	1	2					2
overige belemmeringen	%	3	3	3	3	3	3	3					3
Orderpositie	³⁾	96,6	95,9	95,8	95,4	96,5	98,4	98,0	95,4	94,8	98,3	99,8	97,5
Beoordelingen:													
orderontvangst		-1	-8	-10	-8	-6	1	-1	-12	-10	-3	-6	-3
orderpositie totaal		4	-1	-1	-1	1	6	6	0	0	6	5	3
orderpositie buitenland		5	0	-2	0	2	7	9	-2	-1	9	7	5
productiecapaciteit		-1	1	1	0	2	3	1					2
voorraden gereed product		2	3	4	3	2	1	1	4	3	1	2	2
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		2	1	0	0	2	1	4					2
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		5	0	-1	-4	5	1	2					1
buiten Europese Unie		0	0	-1	0	4	4	3					3
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		6	9	8	13	7	21	10					13
bedrijvigheid komende 3 mnd		8	6	2	10	2	14	10	3	7	10	10	10
verkoopprijs komende 3 mnd		-2	3	1	3	9	9	7	1	3	6	5	7
personeelssterkte komende 6 mnd		4	2	0	4	1	5	4					4
toe- of afname personeelssterkte	%	-0,1	0,0	-0,2	0,0	0,1	0,2	0,3					0,2

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: maart 1996=100.

Tabel 6.3
Industriële verkopen: metaalproducten, elektrotechnische producten, transportmiddelen

	Code	1997	1998	1999				2000
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
		: mln gld						
Metalen in primaire vorm en metaalproducten uit eerste verwerking	27
w.o.								
Buizen en hulpstukken (fittings) van gietijzer	27.21	x	x	x	x	x	x	x
Buizen en hulpstukken (fittings) van staal	27.22	147	x	165	159	136	162	x
Getrokken draad uit ijzer of staal	27.34	20	34	35	39	39	37	35
Aluminium en werken van aluminium	27.42	610	710	628	659	672	689	805
w.o.								
ruw aluminium (blokken e.d.) van gelegeerd secundair aluminium	27.42.11.55	73	93	67	68	53	56	81
staven en profielen, incl. holle profielen, van gelegeerd aluminium	27.42.22.50	140	165	149	150	144	151	180
Lood, tinn en zink en werken daarvan	27.43	x	x	x	x	x	x	x
Werken van koper	27.44	132	153	120	118	113	150	162
Gieten van ijzer	27.51	104	121	112	112	99	129	105
Gieten van lichte metalen	27.53	84	92	85	85	73	87	92
w.o.								
gegoten onderdelen van lichte non-ferro metalen, excl. voor voertuigen, machines, aandrijvingselementen, kussenblokken of assen	27.53.10.90	57	61	54	55	45	54	57
Producten van metaal, excl. machines en apparaten	28	3855	4398	4317	4860	4560	5276	4341
w.o.								
Metalen constructiewerken en delen daarvan	28.11	1366	1622	1714	2022	1798	2324	1518
w.o.								
geprefabriceerde bouwwerken van ijzer of staal	28.11.10.30	137	157	199	247	225	269	183
geprefabriceerde bouwwerken van aluminium	28.11.10.50	16	61	54	86	82	84	49
bruggen en bruggdelen van ijzer of staal	28.11.21.00	23	15	23	28	35	92	48
steiger-, bekistings- en stutmateriaal, materiaal voor pijler- en galerij-ondersteuning, van ijzer of staal	28.11.23.10	17	19	16	14	13	18	8
constr. werken hoofdz. bestaand uit plaatmat. van ijzer of staal, met isolerende tussenlaag, zoals puien, vloeren of scheidingswanden, excl. waterb.constr.werken	28.11.23.40	77	85	89	95	105	117	81
constr.werken, hoofdz. bestaande uit plaatmateriaal zonder isolerende tussenlaag	28.11.23.50	62	79	67	85	87	95	70
constr. werken en delen hiervoor, van ijzer of staal, vrijwel geen platen, zoals luchtkanalen, pijp- en transportleidingen, skeletten, e.d., excl. waterbk.constr.werken	28.11.23.60	788	925	961	1113	931	1253	804
constr.werken en delen van constr.werken, van aluminium	28.11.23.70	223	248	266	315	278	323	238
Metalenconstructiewerken voor de bouw	28.12	172	199	196	210	201	244	197
w.o.								
deuren en ramen, alsmede kozijnen daarvoor en drempels, van ijzer of staal	28.12.10.30	80	84	84	94	83	100	86
deuren en ramen, alsmede kozijnen daarvoor en drempels, van aluminium	28.12.10.50	92	115	111	116	118	144	112
Tanks, reservoirs en bergingsmiddelen van metaal	28.21	131	127	110	170	155	141	103
w.o.								
gashouders, -tanks e.d. bergingsmidd., inhoud >300 l, voor opslag van gasen, van ijzer of staal, excl. gecompriemd of vloeibaar gemaakt gas	28.21.11.10	10	5	x	5	6	x	x
kuispen, reservoirs, tanks, inhoud >300 l, inw. bekleed of voorzien van warmte-isolerende bekleding, van ijzer of staal, voor vloeistoffen, excl. vloeibare gasen	28.21.11.20	28	17	x	x	x	x	x
kuispen, reservoirs, tanks, inh. >300 l, niet inw. bekleed of voorzien van warmte-isolerende bekleding, van ijzer of staal, voor vloeistoffen, excl. vloeibare gasen	28.21.11.30	30	49	34	24	33	22	19
kuispen, reservoirs, tanks, silo's, inhoud >300 l, voor vaste stoffen, van ijzer of staal	28.21.11.50	9	12	x	28	27	x	x
Radiatoren en ketels voor centrale verwarming	28.22	213	211	226	236	269	319	245
w.o.								
radiatoren, convectoren, panelen en delen daarvan, van ijzer of staal, excl. voor elektrische verwarming en excl. steunen, afsluiters, buizen e.d.	28.22.11.50	53	50	48	48	55	53	52
verwarmingketels voor centrale verwarming, lagedrukstoomketels e.d.	28.22.12.00	133	146	169	180	205	250	179
Stoomketels, excl. warmwaterketels voor centrale verwarming	28.3	141	126	71	91	207	104	120
Smeden, persen, stampen en profielwalsen van metaal; poedermetallurgie	28.4	416	494	490	443	405	490	533
w.o.								
pers-, trek- en stansdelen van staal voor voertuigen voor vervoer over land	28.40.13.10	136	156	168	133	114	143	179
pers-, trek- en stansdelen van staal voor elektrotechnische producten	28.40.13.40	26	33	32	31	29	32	34
pers-, trek- en stansdelen van staal, excl. voor landvoertuigen, machines of elektrotechnische producten	28.40.13.50	147	158	152	145	132	157	156
pers-, trek- en stansdelen van non-ferrometalen	28.40.13.70	39	45	41	38	37	43	47
Oppervlaktebehandeling van metaal	28.51	200	233	172	211	203	231	217
w.o.								
metallische laag (dompel)	28.51.11.30	40	45	36	40	36	41	43
het aanbrengen van metallische lagen d.m.v. elektro-chemisch verchromen, vernikkelen, incl. hardverchromen, verkoperen, cadmeren e.d.	28.51.11.90	26	27	28	29	30	33	23
het aanbrengen van niet- metallische lagen: lak- en poedersuiten, moffelen, email.	28.51.22.30	87	103	61	92	89	91	101
Algemene metaalbewerking	28.52	112	152	164	197	159	185	186
w.o.								
gedraaide, geslepen, gelaste e.d. metaalproducten, zoals delen voor kernreactoren, stoomketels, machines, toestellen of mechanische werktuigen	28.52.10.33	29	40	44	80	42	53	52
gedraaide, geslepen, gelaste e.d. metaalproducten, zoals delen voor optische, fotografische, medische, meet- en regelapparatuur	28.52.10.55	28	35	34	30	30	36	36
Scharen, messen en bestek	28.61	x	x	x	x	x	x	x
Gereedschap	28.62	88	108	103	114	96	112	101
w.o.								

Tabel 6.3 (vervolg)

Industriële verkopen: metaalproducten, elektrotechnische producten, transportmiddelen

	Code	1997	1998	1999		2000		
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
<i>mln gld</i>								
<i>Hang- en sluitwerk</i>	28.63	x	x	x	x	x	x	x
w.o.								
cilindersloten voor deuren van gebouwen van onedel metaal, mech. of elektrisch	28.63.12.30	25	30	27	x	x	x	27
garnituren, beslag e.d. artikelen voor gebouwen van onedel metaal	28.63.14.40	26	27	21	25	23	24	24
<i>Stalen vaten e.d.</i>	28.71	54	67	58	59	55	56	x
w.o.								
reservoirs, vaten, bussen e.d. verpakkingsmidd., inhoud 50 t/m 300 l, al dan niet bekleed of geïsoleerd, van ijzer of staal, excl. voor gecompriemd of vloeibaar gas	28.71.11.00	40	54	x	x	x	x	x
<i>Bergingsmiddelen van lichtmetaal</i>	28.72	240	280	276	286	282	275	287
w.o.								
blikken door solderen of felzen gesloten, inhoud minder dan 50 l, voor verpakkingsdoeleinden van ijzer of staal, excl. conservenblikken voor voeding en drank	28.72.11.50	51	56	61	60	54	59	56
<i>Artikelen van draad</i>	28.73	202	193	168	198	177	184	196
<i>Bouten, schroeven, moeren, kettingen en veren</i>	28.74	75	77	78	73	64	66	82
<i>(Overige) metaalproducten, zoals kastjes (berg-, kaarten-, brand-), scheeps-schroeven, tafel-, keukengerei, sluitingen, geldkistjes, safeloketten, lijsten, spiegels</i>	28.75	345	403	393	445	396	444	409
w.o.								
werken van ijzer/staal, zoals zonwering, troggen voor kneden/mengen, looprekken, gereedschappkisten, botaniseertrommels, contactverb. voor optische vezelkabel	28.75.27.49	33	38	34	57	49	45	45
werken van aluminium, zoals kettingen, lijstwerkprofielen, afvoerbuizen, binnen- en buitenzonwering, excl. van gegoten alum. en excl. spijkers, nagels e.d.	28.75.27.55	68	90	89	121	98	93	94
Machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.	29	4568	5002	5203	6030	5650	7620	5649
w.o.								
<i>Motoren en turbines, excl. voor luchtvaartuigen, motorvoertuigen en bromfietsen</i>	29.11	268	249	256	298	301	221	217
w.o.								
revisie, reparatie en onderhoud van verbrandingsmotoren en turbines, excl. voor luchtvaartuigen, motorvoertuigen en motorrijwielen	29.11.92.00	55	78	94	108	105	113	122
<i>Pompen en compressoren</i>	29.12	323	366	447	456	386	507	422
w.o.								
hydraulische motoren en krachtmach., rechtlijnig werkend, excl. hydraul. systemen	29.12.11.35	35	38	44	43	41	66	38
delen van pompen en elevatoren voor vloeistoffen	29.12.42.00	24	51	52	53	32	37	29
delen van lucht- en vacuümpompen, compressoren, ventilatoren en afzuigkappen, waarvan de langste horizontale zijde maximaal 120 cm is	29.12.43.00	25	25	21	28	30	31	37
revisie, reparatie en onderhoud van hydraulische en pneumatische motoren en systemen, pompen en compressoren	29.12.92.00	32	45	60	55	48	74	63
<i>Kranen en dergelijke artikelen</i>	29.13	143	170	181	167	164	174	156
w.o.								
vlinderkleppen	29.13.13.75	44	51	46	41	43	44	36
kranen, excl. sanitaire, voor C.V., regel-, schuif-, klep- en kogelafsluiters, plugkranen, vlinderkleppen of membraanafsluiters	29.13.13.80	23	26	28	31	26	25	24
<i>Lagers, getande overbrengingen en drijfwerkelementen</i>	29.14	64	73	80	79	80	89	75
<i>Hijs-, hef- en transportwerktuigen</i>	29.22	684	675	808	821	846	1052	833
w.o.								
kranen, hijsmach. en -toest., voor montage op wegvoertuig (hoog en laagwerkers)	29.22.14.60	28	29	52	54	44	54	51
elektrisch aangedreven personen- en goederenliften, incl. bakkenliften	29.22.16.30	61	55	67	76	59	103	73
continu werkende transportinrichtingen met banden voor stort- en stukgoederen, excl. pneumatisch werkend of speciaal ontworpen voor ondergronds gebruik	29.22.17.70	50	60	59	60	68	82	66
continu werkende transportinrichtingen met rollenbanen/castors, excl. pneumatisch werkend of speciaal ontworpen voor ondergronds gebruik	29.22.17.93	45	27	26	25	27	31	27
continu werkende transportinrichtingen, excl. met bakken, banden en rollenbanen/castors of pneumatisch werkend of speciaal ontworpen voor ondergronds gebruik	29.22.17.95	28	41	64	59	60	69	50
hef-, hijs-, laad- en losmachines en -toestellen, incl. laadtoestellen voor hoogovens en manipulators voor smeedinrichtingen	29.22.18.70	73	90	90	86	146	183	110
delen van hefwerktuigen, hefrucks en transportwagentjes met hef- en hanteer-inrichting, transport-, laad- en losinrichtingen of toestellen	29.22.19.30	66	56	66	67	63	71	64
revisie, reparatie en onderhoud van hef-, hijs- en transportwerktuigen (incl. goederen- en personenliften)	29.22.92.00	145	87	117	117	115	136	143
<i>Machines en apparaten voor de koeltechn. en klimaatregeling, voor niet- huish. gebr.</i>	29.23	348	395	368	480	460	489	367
w.o.								
warmtewisselaars	29.23.11.30	34	35	34	45	43	55	38
toestellen voor het filteren of zuiveren van lucht	29.23.14.10	24	39	40	41	39	42	40
centrifugale ventilatoren, vermogen meer dan 125 Watt	29.23.20.50	32	23	20	22	17	26	13
installeren van machines en apparaten voor de industr. koeltechn. en klimaatregel.	29.23.91.00	79	97	92	123	115	118	79
revisie, reparatie en onderhoud van machines en apparaten voor de industriële koeltechniek en klimaatregeling	29.23.92.00	36	48	40	52	55	64	54
<i>(Overige) machines, apparaten en onderdelen voor algemeen gebruik, zoals weeg-toestellen, verkoopautomaten, distill.-, zuiverings-, heetwatertoestellen (voor vloeistoffen), spuit- en busapparatuur</i>	29.24	473	624	658	685	691	788	662
w.o.								
toestellen voor het filteren en zuiveren van water	29.24.12.30	42	88	101	65	79	81	75
verpakkingsmach., excl. voor het vullen, sluiten, capsuleren of etiketteren van verpakkingen en het persen van koolzuur in dranken	29.24.21.70	81	87	88	101	99	122	87
thermische apparaten, inrichtingen en systemen voor de industrie	29.24.40.70	24	33	55	62	73	88	83
onderdelen voor filters en toestellen voor het filteren of zuiveren van vloeistoffen, lucht en andere gassen	29.24.52.50	26	26	25	27	25	32	24
onderdelen voor machines en toestellen van metaal, excl. elektrische of voorzien van elektrische onderdelen, n.e.g.	29.24.54.00	114	176	177	197	165	215	200
revisie, reparatie en onderhoud van ov. machines en apparaten voor alg. gebruik, n.e.g.	29.24.92.00	79	93	84	107	135	116	84

Tabel 6.3 (vervolg)

Industriële verkopen: metaalproducten, elektrotechnische producten, transportmiddelen

	Code	1997	1998	1999		2000		2000 1e kw. ¹⁾
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	
<i>mln gld</i>								
<i>Machines en werktuigen voor de land- of bosbouw, excl. tractoren</i>	29.32	342	317	415	477	391	380	423
w.o.								
machines voor het reinigen of sorteren van eieren, vruchten of andere landbouwproduct	29.32.61.00	-	-	57	69	61	60	50
machines en toestellen voor het bereiden van veevoeder, excl. pletmolens en machines voor het bereiden van veevoeder	29.32.63.36	-	-	21	28	25	24	28
machines en toestellen voor de land-, bosbouw en bijenteelt, excl. voor veevoeder-	29.32.65.50	23	27	27	31	31	33	31
bereiding, pluimveeteelt en automatische drinkbakken	29.32.70.50	29	20	30	35	28	26	33
onderdelen voor oogst-, dorst-, pers-, maai-, reiniging- en sorteermachines								
<i>Gereedschapswerktuigen</i>	29.4	127	158	164	176	180	231	170
<i>Machines voor de winning van delfstoffen en voor de bouw</i>	29.52	86	80	85	99	100	111	93
w.o.								
onderdelen voor bulldozers, schrapers, walsen, hijskranen, takelwagens, heimachines, sneeuwruimers, kolenploegen, machines voor grond, mineralen, ertsen e.d.	29.52.61.50	30	36	38	44	46	53	47
revisie, reparatie en onderhoud van machines voor de delfstoffenw. en de bouw	29.52.92.00	26	11	10	8	8	11	7
<i>Machines voor de productie van voedings- en genotmiddelen</i>	29.53	302	291	347	386	371	478	350
w.o.								
machines en toestellen voor zuivelbedrijven, excl. melkstromers	29.53.12.00	17	x	x	8	x	x	x
machines en toestellen voor het industrieel vervaardigen van deegwaren	29.53.16.15	22	15	28	35	38	33	25
machines en toestellen voor het industrieel bewerken of verwerken van vlees	29.53.16.50	68	80	72	104	72	142	72
machines voor de industriële behandeling of bereiding van koffie, thee, dranken en voedingsmiddelen, excl. brouwerijen	29.53.16.70	44	27	36	41	31	31	34
onderdelen voor machines en toestellen voor de voedingsmiddelen- en dranken-	29.53.22.50	46	51	61	60	66	75	66
industrie, brood- en banketbakkerijen, excl. voor bewerking van vetten en oliën								
<i>Machines voor de productie van textiel, kleding en leer</i>	29.54	53	46	39	40	39	62	44
<i>(Overige) machines, apparaten en werktuigen voor specifieke doeleinden zoals zet-, offsetdruk-, diepdruk-, spuitgiet-, spinmachines, matrijzen, droogtoestellen, machines voor mengen, malen</i>	29.56	911	1110	914	1384	1037	2263	1402
w.o.								
vormen (matrijzen) voor het spuit- of persgieten van rubber of kunststof	29.56.24.70	28	36	36	41	41	46	43
machines voor het mengen, kneden, breken, malen, ziften, homogeniseren, emulgeren of roeren, excl. robots	29.56.25.65	24	32	35	40	40	42	29
(Montage)machines, mech. toest., zoals voor luchtverfrissen via verdampen, prod. van diverse soorten schakelingen, systemen voor openen van garagedeuren e.d.	29.56.25.90	x	517	403	x	519	x	821
onderd. voor mach. met eigen functie, zoals mach. voor uitvoeren van openb.- en bouwwerken, voor kneden/breken/roeren, persen van spaanplaat, ind. robots	29.56.26.70	130	x	x	x	x	x	x
revisie, reparatie en onderhoud van speciaalmachines, -apparaten en -werktuigen voor specifieke industriële activiteiten	29.56.92.00	43	72	53	52	58	67	64
<i>Niet-elektrische huishoudapparaten</i>	29.72	75	80	87	80	84	114	79
w.o.								
luchtverhitters en/of luchtverspreiders voorzien van ventilator of blaasinrichting met motor, excl. met elektrische warmtebron	29.72.13.00	29	33	38	30	38	53	32
Kantoomachines en computers	30	1019	1126	1369	1135	1128	1368	1210
w.v.								
<i>Kantoomachines, alsmede delen daarvan</i>	30.01	x	x	x	x	x	x	x
<i>Computers en andere informatieverwerkende machines</i>	30.02	x	x	x	x	x	x	x
(Ov.) elektrische mach. en apparaten, incl. delen, zoals elektromotoren, transformatoren, schakel- en verdeelr. geïsoleerde kabel en draad, accumulatoren, lampen, buizen	31	1545	1699	1592	1684	1591	1904	1746
w.o.								
<i>Elektromotoren, elektrische generatoren en elektrische transformatoren</i>	31.1	225	264	273	265	284	340	262
w.o.								
statische omvormers, zoals gelijkrichters voor lassen e.d., excl. voor laden van accumulatoren, voedingseenh. voor autom. gegevensverwerkende app., omzeters	31.10.50.70	19	9	x	9	10	x	x
<i>Schakel- en verdeelinrichtingen</i>	31.2	416	445	415	455	457	537	489
w.o.								
schakelaars, spanning max. 1 kV, excl. vermogensschakelaars	31.20.25.00	78	71	75	74	74	77	77
borden, (installatie)panelen, schakelkasten, verdelers, meterbevestigingsplaten, voor elektrische bediening/verdeling van elektrische stroom, spanning max. 1 kV	31.20.31.70	95	104	103	113	108	120	121
<i>Geïsoleerd kabel en draad</i>	31.3	293	308	273	325	314	329	332
w.o.								
coaxiaalkabel en andere coaxiale geleiders van elektriciteit, data- en besturingskabel	31.30.12.00	23	32	26	27	31	29	29
draad en kabel voor telecommunicatie, spanning max. 80 V	31.30.13.30	42	46	44	42	38	38	52
draad en kabel, 80 V < spanning <= 1 kV	31.30.13.70	134	126	105	116	102	120	133
draad en kabel, spanning meer dan 1 kV	31.30.14.00	27	31	25	50	42	40	30
optische vezelkabel voor datatransmissie	31.30.15.00	26	36	40	56	71	68	x
lichtreclames, verlichte aanwijzingsborden e.d. artikelen	31.50.24.00	29	64	51	50	46	53	46
luchters en andere elektrische plafond- en wandlampen voor huishoudelijk gebruik	31.50.25.30	52	56	59	65	46	65	65
elektrische toestellen voor buitenverlichting, openbare wegen, andere openbare plaatsen, bakenlichten voor zee-, binnen- of luchtvaart	31.50.34.30	23	22	x	x	x	19	x
elektrische mach. en toest. met een eigen functie, excl. deeltjesversnellers, signaalgen., toest. voor galvanotechniek, elektrolyse of elektroforese	31.62.13.90	62	62	82	74	62	75	92
Radio-, televisie- en telecommunicatieapparatuur	32	1137	1355	x	x	x	x	x
Medische apparatuur en instrumenten, precisie- en optische instrumenten	33	1273	1423	1320	1464	1437	1731	1425
w.o.								
<i>Medische apparatuur en instrumenten en orthopedische artikelen</i>	33.1	622	701	698	735	742	863	745

Tabel 6.3 (slot)

Industriële verkopen: metaalproducten, elektrotechnische producten, transportmiddelen

	Code	1997	1998	1999		2000		
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
		<i>min gl</i>						
<i>Meet-, regel- en controleapparatuur (excl. voor de bewaking van industr. processen)</i>	33.2	456	510	427	510	474	621	460
w.o.								
elektronische doorstromingsmeters	33.20.52.35	50	60	47	58	54	50	55
installatie van meet-, regel-, controle- en besturingsapparatuur, excl. voor bewaking of besturing van industriële processen	33.20.91.00	36	41	53	53	58	61	67
<i>Optische instrumenten en foto- en filmapparatuur</i>	33.4	137	125	127	143	145	163	146
w.o.								
brillenglazen, afgewerkt aan beide zijden, voor verbetering van gezichtsstoornissen, excl. unifocale	33.40.11.59	24	25	28	28	31	31	26
Motorvoertuigen, aanhangwagens en opleggers	34	2440	3392	3471	3607	3145	3932	3187
w.o.								
<i>Motorvoertuigen</i>	34.1	1604	2480	2518	2602	2265	2944	2276
w.o.								
reinigings-, röntgen-, bibliotheek-, werkplaats-, winkelauto's e.d. auto's	34.10.54.90	28	41	34	35	29	37	x
<i>Carrosserieën voor motorvoertuigen; aanhangwagens en opleggers</i>	34.2	365	425	449	479	388	472	423
w.o.								
carrosserieën, incl. cabines voor auto's en andere motorvoertuigen, voor personenvervoer < 10 personen, incl. bestuurder	34.20.10.30	53	67	69	76	52	62	51
carrosserieën, incl. cabines voor auto's en andere motorvoertuigen, excl. voor personenvervoer voor minder dan 10 personen	34.20.10.50	100	109	109	102	94	103	94
containers en dergelijke laadkisten, incl. tankcontainers, ingericht en uitgerust voor het vervoer met ongeacht welk vervoermiddel	34.20.21.00	20	30	32	31	28	28	26
aanhangwagens en opleggers voor goederenvervoer	34.20.23.00	150	159	182	208	164	219	194
<i>Delen en toebehoren voor automobielen en motoren daarvan (excl. elektrische)</i>	34.3	472	487	504	526	492	516	488
w.o.								
delen voor zuigermotoren met vonkontsteking, excl. voor luchtvaartuigmotoren	34.30.11.00	30	36	34	34	34	33	33
delen en toebehoren voor tractors, automobielen en andere voert., zoals brandstoftanks, klimaatregelininstallaties en delen voor transmissie of ophanging	34.30.20.70	218	198	205	219	202	227	194
delen en toebehoren voor carrosserieën en cabines, excl. veiligheidsgordels	34.30.30.90	54	94	103	103	96	96	107
Transportmiddelen, excl. auto's, aanhangwagens, opleggers en onderdelen hiervan	35	1291	1510	1734	2592	1343	2400	1542
w.o.								
<i>Schepen</i>	35.11	787	798	1015	1866	801	1660	858
w.o.								
nieuwbouw van zeegaande algemene ladingsschepen, groter dan 100 GT	35.11.24.30	93	172	172	289	149	211	160
nieuwbouw van zeegaande containerschepen, groter dan 100 GT	35.11.24.40	x	33	29	x	x	x	x
reparatie, onderhoud en sloopwerkzaamheden aan binnenvaart- en zeegaande schepen en ander drijvend materieel, excl. sport- en recreatievaartuigen	35.11.91.00	187	223	221	343	223	328	154
verbouw van binnenvaart- en zeegaande schepen, baggermolens en ander drijvend materieel, excl. sport- en recreatievaartuigen	35.11.92.00	5	16	8	x	4	x	9
<i>Plezier- en sportvaartuigen</i>	35.12	x	118	216	178	168	94	173
w.o.								
motorboten en -jachten, zeegaand, excl. met buitenboordmotor	35.12.13.30	x	71	180	124	104	48	96
<i>Rollend materieel voor spoor- en tramwegen</i>	35.2	23	33	48	49	39	34	34
w.o.								
delen van rollend spoor- en tramwegmaterieel	35.20.40.30	22	32	47	45	38	33	33
<i>Lucht- en ruimtevaartuigen</i>	35.3	140	284	149	165	125	360	184
w.o.								
delen voor luchtvaartuigen met en zonder voortbewegingsmechanisme e.a. vlieg- en ruimtevaartuigen, excl. propellers, rotors en landingsgestellen	35.30.50.90	35	156	114	113	85	271	105
<i>Motorrijwielen</i>	35.41	15	16	19	23	22	17	18
<i>Rijwielen</i>	35.42	182	224	235	265	145	197	260
w.o.								
fietsen met kogellagers, zonder hulpmotor, incl. bakfietsen	35.42.10.50	164	199	209	236	123	174	233
<i>Invalidenwagens</i>	35.43	10	9	15	14	15	16	x
<i>Voertuigen zonder eigen beweegkracht, excl. aanhangwagens, opleggers, afvalcontainers, treinstellen, zweefvliegtuigen, fietsen, invaliden-, kruitwagens</i>	35.5	28	28	36	32	29	22	14

1) Voorlopige cijfers.

Hout-, bouwmaterialen- en overige industrie

In de eerste zes maanden van 2000 is de hoge groei van het omzetvolume afgenomen en zijn de verbruiksprijzen beduidend meer gestegen dan de afzetprijzen. De branche voelt duidelijk het tekort aan werknemers, met name in de timmerindustrie speelt dit het sterkst. De ondernemers zijn tevreden in juli en voorzien voor de periode augustus tot en met oktober een stijging van de productie en afzetprijzen.

Groei omzetvolume zwakt af in eerste helft 2000

De groei van de omzetwaarde, vergeleken met dezelfde periode van vorig jaar, bedraagt in de eerste zes maanden bijna 7%. Deze waardegroei verschilt nauwelijks met het groeicijfer van geheel 1999 (8%). Wanneer echter naar de volumegroei wordt gekeken, dan is sprake van een dalende tendens. Bedroeg over geheel 1999 de volumegroei van de gemiddelde dagomzet nog zo'n 7%, in de eerste helft van dit jaar zwakt deze groei af tot 3,5%.

De afgezwakte volumegroei van de omzet treedt op bij een verslechterde ruilvoet. Tegenover de stijging van de verbruiksprijzen met bijna 5%, staat de kleinere stijging van de afzetprijzen met circa 1,5% (zie ook de grafiek van de verbruiks- en afzetprijzen).

Meer personeelstekort in het tweede kwartaal

De bezettingsgraad van de productiecapaciteit is van 86,8% in maart tot 87,2% in juni toegenomen. Deze toename komt volledig uit de bouwmaterialenindustrie aangezien zowel in de timmer- als in de meubelindustrie de bezettingsgraad daalde.

De concurrentiepositie is in het tweede kwartaal op de binnenlandse markt verbeterd en op de markt in de Europese Unie verslechterd. Op andere markten is de concurrentiepositie onveranderd gebleven.

Het productiebelemmerende personeelstekort wordt een groter probleem. Ultimo juni wordt bij 17% van de bedrijven de voortgang van de productie geremd door een tekort aan arbeidskrachten. In maart was dat bij 14% van de bedrijven het geval. Daarnaast stagneert de productie in juni ook door onvoldoende vraag. Van maart op juni nam het percentage bedrijven dat dit meldde toe van 4 naar 8%. Deze productiebeperkende factor treedt vooral op in de meubelindustrie (zie onder meubelindustrie).

In juli normale orderontvangsten

Het ondernemerspanel meldt dat de totale orderontvangsten in juli nagenoeg gelijk zijn aan die van juni. Met deze orderontvangsten zijn de ondernemers tevreden. Voor de tijd van het jaar zijn deze orderontvangsten namelijk normaal. Ook de productie ligt in juli op het peil van juni. De index van de orderpositie, een maatstaf voor de werkvoorraad, stijgt op twaalfmaandbasis in juli met bijna 7,5%.

1. Bouwmaterialenindustrie

Zoals gezegd stijgt alleen in deze industrie de bezettingsgraad: van 88,5% in maart naar 88,8%

ultimo juni. Vergeleken met maart verbetert in juni de concurrentiepositie op de binnenlandse markt, maar verslechtert deze op de markt binnen de Europese Unie. Zo'n 16% van het Conjunctuurtestpanel meldt dat in juni de productie wordt belemmerd door een tekort aan arbeidskrachten.

Ten opzichte van juni nemen de orderontvangsten in juli licht af. De bedrijvigheid ligt daarbij op een wat hoger peil. Hierdoor daalt de index van de orderpositie met bijna 1 procentpunt. Gelet op de beoordeling van de orderontvangsten, de orderpositie en de voorraden gereed product zijn de producenten in juli iets minder tevreden dan in juni.

2. Timmerindustrie

De benuttingsgraad van het machinepark neemt ultimo juni licht af tot circa 88%. De krapte op de arbeidsmarkt wordt sterk gevoeld in deze industrie: maar liefst 30% van de bedrijven meldt productiebelemmering. Overigens is in geen enkele andere bedrijfsklasse van de gehele industrie het personeelstekort zo knellend als hier.

Vergeleken met maart verbetert de concurrentiepositie sterk op de binnenlandse markt, maar verslechtert daarentegen buitengewoon sterk op de markt in de Europese Unie. Gelet op afzetmarkt is de afgenomen concurrentiepositie op de binnenlandse markt ernstiger. In juli stijgt de productie licht bij een flink toename van de orderontvangsten. De index van de orderpositie stijgt in juli met een kleine 3 procentpunt. Vooral over de totale orderpositie zijn de ondernemers het meest te spreken.

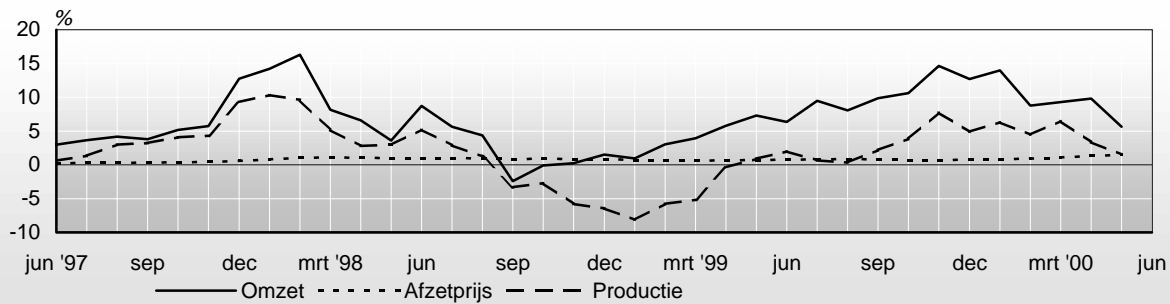
3. Meubelindustrie

Ultimo juni is in deze bedrijfsgroep de bezettingsgraad met 0,5% gedaald naar 82,9%. In juni meldt 10% van de bedrijven dat de productie wordt belemmerd door een tekort aan werknemers, terwijl dit in maart 18% was. Maar de belangrijkste belemmering voor de productie in juni is onvoldoende vraag naar producten: zo'n 12% van de bedrijven melden dit. De orderontvangsten nemen in juli licht af ten opzichte van juni bij een bedrijvigheid die nagenoeg gelijk blijft. De ondernemers beoordelen in juli de orderontvangsten als verbeterd, zoals zij dit trouwens ook doen voor de orderpositie en de omvang van de voorraden gereed product.

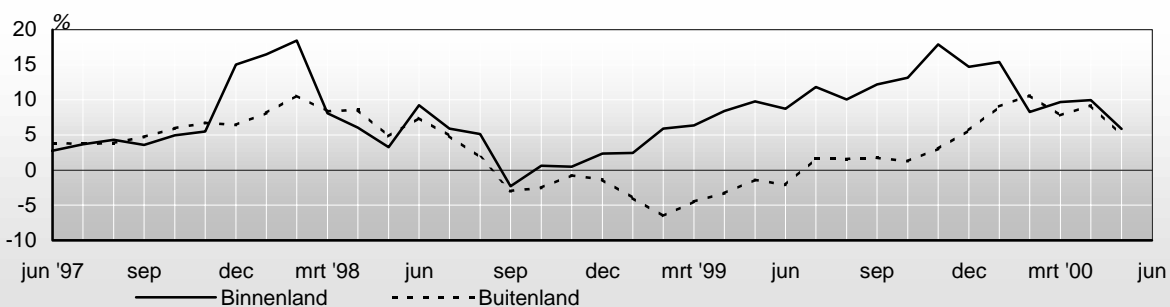
Verwachtingen

In de periode augustus tot en met oktober voorziet het ondernemerspanel van de branche dat de bedrijvigheid flink toeneemt en dat de verkoopprijzen zullen stijgen.

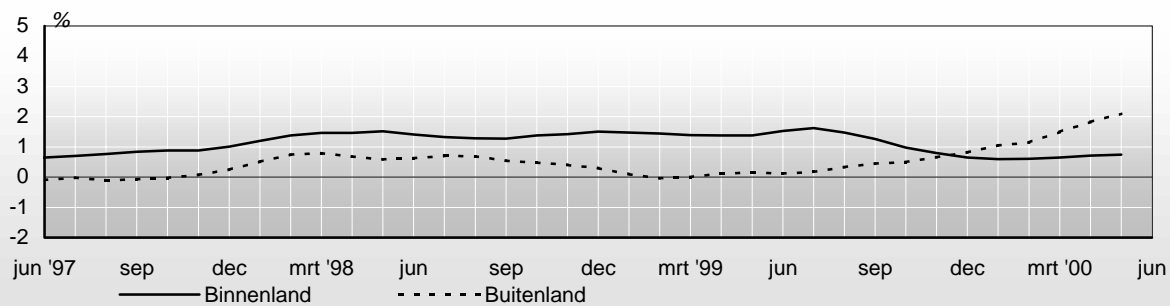
Omzet, afzetprijs en productie

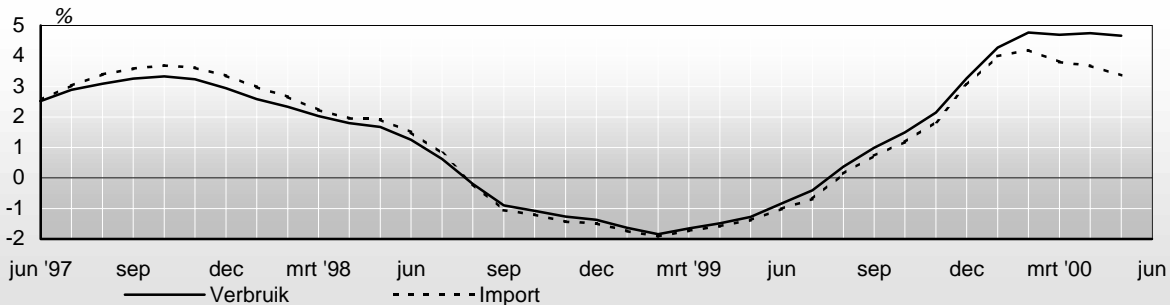
Omzet

Afzetprijs

Verbruiks- en importprijs

Tabel 7.1

Kerngegevens: Hout-, bouwmaterialen- en overige industrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Ontwik- keling ¹⁾	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	1e kw.	2e kw.	mei	jun.	apr.	mei		jun.
<i>1995=100</i>												%	
Omzet (waarde)		116,0	125,4	133,5	117,2	126,8	140,0	124,2	147,4	130,9	152,0	137,2	-6,9
binnenland		118,0	130,7	140,1	120,3	131,0	147,0	129,7	155,8	138,2	159,3	143,4	-7,9
buitenland		109,4	108,3	112,5	107,2	113,5	117,6	106,2	120,5	107,3	128,4	117,1	-2,8
Afzetprijs		102,3	103,0	103,0	103,0	103,8	104,6	103,0	103,1	104,5	104,6	104,6	1,4
binnenland		103,7	105,0	105,2	105,0	105,5	106,0	105,1	105,4	105,9	106,0	106,0	0,7
buitenland		101,1	101,4	101,3	101,4	102,4	103,4	101,3	101,3	103,4	103,5	103,4	2,1
Verbruiksprijs		102,5	102,3	102,0	102,4	106,1	106,8	101,9	102,4	106,8	106,8	106,7	4,3
import		102,1	101,7	101,6	101,7	105,0	105,1	101,4	102,1	105,3	105,1	104,8	2,7
Productie (volume gemiddelde dag)		106,4	107,3	115,8	99,4	102,6	117,5	115,8	118,1	116,8	117,0	118,7	0,5
Bruto Toegevoegde Waarde (fk, volume)		106,4	109,6	119,4	103,3	103,9	6,1
Aantal bedrijven ⁴⁾	1000	10,6	10,9
Uitgesproken faillissementen	1	86	81	14	21	20
Aantal werkdagen	1	255	256	61	66	65	61	19	22	19	22	20	.
Energieverbruik	PJ	41	41	10	9

¹⁾ Laatst gepubliceerde maand t.o.v. vergelijkbare maand voorgaand jaar. Kwartaalcijfers laatst gepubliceerde kwartaal t.o.v. kwartaal voorgaand jaar.

⁴⁾ Stand per 1 januari.

Tabel 7.2

Conjunctuurtest "gegevens: Hout- en bouwmaterialen- en overige industrie

	Eenheid	jaar		kwartaal				maand				Gemidd. laatste 12 mnd.	
		1998	1999	1999		2000		1999		2000			
				2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw.	2e kw.	jun.	jul.	jun.		jul.
Orderontvangst t.o.v. vorige maand		1	5	6	5	-3	14	7	9	-5	4	-3	6
binnenlandse markt		1	6	8	6	-3	14	9	10	0	4	-1	6
buitenlandse markt		-4	6	1	-2	8	13	2	8	-25	-13	-27	5
Bedrijvigheid t.o.v. vorige maand		3	6	8	6	2	7	7	14	0	2	3	6
Bezettingsgraad ²⁾	%	86,8	86,4	86,7	86,5	86,2	86,8	87,2	86,7
Productiebelemmeringen ³⁾													
geen	%	79	76	73	74	76	72	68	73
stagnatie a.g.v.													
onvoldoende vraag	%	7	6	7	4	5	4	8	5
tekort aan arbeid	%	8	11	8	15	13	14	17	15
te geringe productiecapaciteit	%	2	4	7	4	3	5	2	4
overige belemmeringen	%	4	4	5	3	3	5	5	4
Orderpositie	²⁾	104,3	104,8	104,9	104,8	106,3	108,9	111,4	105,5	104,3	112,5	112,1	108,5
Beoordelingen:													
orderontvangst		-5	-2	-3	0	-1	4	2	-3	1	1	1	1
orderpositie totaal		-3	1	-2	5	4	5	7	-2	2	10	8	6
orderpositie buitenland		-8	-2	-10	6	2	-6	6	-6	3	4	7	2
productiecapaciteit		1	-3	-3	-7	-5	-7	-3	-6
voorraden gereed product		5	10	14	6	4	5	4	10	8	4	4	4
Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1													
binnenlandse markt		2	8	7	8	13	17	12	13
buitenlandse markt													
binnen Europese Unie		-7	-5	1	-8	-1	-2	-9	-5
buiten Europese Unie		-7	-9	-4	-7	-8	2	1	-3
Verwachting													
buitenlandse afzet komende 3 mnd		8	7	-9	0	16	19	-2	8
bedrijvigheid komende 3 mnd		8	12	11	14	3	20	11	5	12	2	15	12
verkoopprijs komende 3 mnd		5	11	4	5	25	20	14	2	2	15	12	17
personeelssterkte komende 6 mnd		0	3	3	0	7	7	5	5
toe- of afname personeelssterkte	%	0,1	0,2	-0,1	0,2	0,5	0,3	0,1	0,3

¹⁾ De vragen zoals ze in de Conjunctuurtestenquête worden gesteld, zijn te vinden in de alfabetische begrippenlijst.

²⁾ Verschil in percentage toegenomen / groot (+) en afgenomen / klein (-), tenzij anders vermeld.

³⁾ Het kwartaalcijfer heeft betrekking op de laatste maand (verslagmaand) van het betreffende kwartaal.

⁴⁾ Indices: maart 1996=100.

Tabel 7.3

Industriële verkopen: producten van hout en bouwmaterialen, meubels en overige

	Code	1997	1998	1999				2000
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
		<i>mln gld</i>						
Delfstoffen, excl. metaalertsen, aardolie, aardgas en turf	14	245	261	271	294	264	299	299
w.o.								
kiezelzand, kwartszand of industrieel zand	14.21.11.50	25	36	33	35	33	39	40
zand voor de bouw, excl. metaalhoudend	14.21.11.90	19	22	19	24	21	23	24
grind, keistenen, vuurstenen en rolstenen	14.21.12.10	23	22	19	26	22	25	20
minerale stoffen, zoals tuinaarde, potgrond, mergel, teelaarde als grondverbeteraar, meerschuur, amber, stukken en scherven van aardewerk	14.30.13.90	36	39	41	51	37	38	41
Hout en producten van hout en kurk (excl. meubelen), artikelen van riet	20	614	718	724	810	726	821	814
w.o.								
<i>Hout, gezaagd, geschaafd of geïmpregneerd</i>	20.1	18	18	25	25	19	24	14
<i>Fineer, duplex-, triplex- en multiplexhout, meubelplaat, spaanplaat, vezelplaat en andere panelen of platen</i>	20.2	27	32	32	32	29	33	32
<i>Schrijn- en timmerwerk voor bouwwerken</i>	20.3	392	486	488	562	481	555	571
w.o.								
ramen en raamkozijnen van hout	20.30.11.10	144	192	194	212	191	218	228
deuren van hout en houtvezelplaat, incl. kozijnen en drempels	20.30.11.50	102	116	105	117	101	118	117
timmerwerken voor bouwwerken, zoals panelen, wanden, trappen, hout- en dakconstructies e.d., excl. deuren, ramen, kozijnen e.d.	20.30.13.00	84	83	84	101	90	107	107
geprefabriceerde bouwwerken van hout	20.30.20.00	46	62	74	94	67	78	91
<i>Houten emballage</i>	20.4	116	127	118	124	133	145	136
w.o.								
pallets, opzetframes voor pallets	20.40.11.33	77	83	76	82	81	88	91
<i>Artikelen van kurk; riet en van vlechtwerk; (overige) artikelen van hout, excl. primaire houtbewerking, fineer- en plaatmateriaal, timmerwerk, houten emballage</i>	20.5	61	55	62	67	65	66	61
w.o.								
houtwaren, zoals graf- en crematiekisten, kleerhangers, spoelen, clossen, gordijn- en jaloezierollen, heften voor tafelmessen, excl. opzetframes voor pallets	20.51.14.50	47	47	52	57	57	54	52
Glas, aardewerk, cement-, kalk- en gipsproducten	26	1957	2238	2306	2746	2507	2724	2371
w.o.								
<i>Glas en producten van glas</i>	26.1	443	484	467	523	512	608	518
w.o.								
<i>vlakglas</i>	26.11	x	61	60	61	66	77	80
<i>gevormd en bewerkt vlakglas</i>	26.12	103	113	114	135	127	145	141
w.o.								
geharde glasplaten (veiligheidsglas), excl. voor vervoermiddelen	26.12.12.30	28	30	25	26	25	30	32
meerwandig glas voor isolatiedoeleinden	26.12.13.30	52	58	61	77	68	80	70
<i>glasvezels</i>	26.14	117	123	111	x	x	x	x
<i>Niet-vuurvaste keramische producten, excl. die voor de bouw</i>	26.2	59	61	65	48	62	63	69
<i>Keramische tegels en plavuizen</i>	26.3	56	57	56	52	50	53	57
<i>Bakstenen, tegels en andere bouwmaterialen, van gebakken klei</i>	26.4	148	180	186	250	225	202	188
w.o.								
bakstenen (niet vuurvast)	26.40.11.10	119	137	144	190	164	150	141
<i>Cement, kalk en gips</i>	26.5	x	x	x	x	x	x	x
<i>Werken van beton, gips en cement</i>	26.6	906	1037	1124	1361	1201	1286	1096
w.o.								
blokken en stenen van cement, beton, kalk e.d.	26.61.11.30	103	110	103	120	108	105	92
producten van beton voor woning- en utiliteitsbouw, grond-, weg- en waterbouw en agrarische toepassingen, excl. bouwblokken en stenen van beton	26.61.11.50	160	181	198	284	246	248	204
geprefabriceerde bouwelementen van beton, zoals heipalen en oplangers, etc.	26.61.12.00	386	431	493	572	500	555	471
buizen van beton of kunststeen	26.61.13.00	21	29	26	34	26	30	24
<i>werken van gips voor de bouw</i>	26.62	39	41	41	41	38	32	x
stortklare beton, niet vuurvast	26.63.10.00	145	176	198	234	212	241	193
niet-vuurvaste mortel en beton, excl. stortklaar beton	26.64.10.00	30	32	32	42	35	37	36
<i>Steen en werken daarvan</i>	26.7	x	x	x	x	x	x	x
<i>schuur-, slijp- en polijstmiddelen</i>	26.81	14	x	x	x	x	x	x
<i>(overige) niet-metaalhoudende minerale producten, zoals producten van asbest, bitumen, mica, grafiet, koolstof, kunstmatig korund, slakken, steenwol</i>	26.82	188	223	209	276	251	284	233
w.o.								
bedekkingsmateriaal van asfalt, bitumen, teer en dergelijke producten, op rollen	26.82.12.53	23	22	20	33	32	25	22
bitumineuze mengsels van natuurlijk asfalt, natuurlijk nitumen, petroleumbitumen, minerale teer, teerpek of koudasfalt	26.82.13.00	15	36	23	63	46	36	26
Meubelen en ov. producten, zoals muziekinstr., (imitatie)sieraden, munten, sportart., spellen, speelgoed, kaarsen, borstelwaren, pijpen, paraplu's, feestart.	36	1301	1475	1520	1570	1381	1650	1578
w.o.								
<i>stoelen, banken en andere zitmeubelen</i>	36.11	308	354	361	404	299	367	376
w.o.								
zitmeubelen, met metalen onderstel, opgevuld	36.11.11.70	40	40	46	47	39	50	54
zitmeubelen met houten romp of geheel van hout, opgevuld	36.11.12.50	130	130	131	135	112	133	128
zitmeubelen met kunststof onderstel of geheel van kunststof	36.11.13.00	35	43	47	53	9	18	55

Tabel 7.3 (slot)
Industriële verkopen: producten van hout en bouwmaterialen, meubels en overige

	Code	1997	1998	1999			2000	
		1e kw.	1e kw.	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	1e kw. ¹⁾
		<i>mln gld</i>						
<i>kantoor- en winkelmeubilair</i>	36.12	285	317	372	368	320	415	387
w.o.								
bureaus (compleet, incl. ladeblok) met metalen onderstel of geheel van metaal, hoogte max. 80 cm	36.12.11.30	35	61	69	64	52	73	73
kantoormeubilair, met metalen onderstel of geheel van metaal, hoogte max. 80 cm, excl. bureaus	36.12.11.50	38	31	37	34	31	39	40
kantoormeubilair, met metalen onderstel of geheel van metaal en hoogte meer dan 80 cm, deurkasten, rolluikkasten en kasten met kleppen	36.12.11.73	34	42	41	38	33	44	41
meubels en interieurs met houten onderstel of volledig van hout en betimmeringen van hout, voor bedrijven, cafe's, winkels, schepen e.d.	36.12.13.00	141	146	182	191	167	212	183
<i>keukenmeubelen</i>	36.13	112	126	135	137	120	141	141
w.o.								
keukenelementen met houten onderstel of volledig van hout	36.13.10.50	102	114	120	122	102	129	128
<i>Meubelen, excl. zit-, bedrijfs-, keukenmeubelen en interieurbouw</i>	36.14	286	334	317	324	292	332	327
w.o.								
meubelen met metalen onderstel of volledig van metaal, excl. zitmeubelen, kantoormeubelen e.d.	36.14.11.00	117	149	121	133	121	144	125
slaapkamermeubelen met houten onderstel of volledig van hout	36.14.12.30	41	42	41	39	36	40	39
woonkamermeubelen met houten onderstel of volledig van hout, zoals tafels, bergmeubelen en kleinmeubelen	36.14.12.50	60	56	64	64	57	66	65
meubelen met kunststof onderstel of volledig van kunststof, excl. zitmeubels	36.14.14.30	23	27	34	33	18	18	41
delen voor meubelen van hout, excl. voor zitmeubelen	36.14.15.50	25	39	38	36	41	44	36
<i>matrassen</i>	36.15	72	78	84	77	71	84	86
w.o.								
springbakken, spiraalmatrassen en andere bedbodems	36.15.11.00	26	29	31	28	27	32	34
matrassen met binnenvering	36.15.12.70	24	28	32	30	27	32	34
<i>Sieraden en munten</i>	36.2	18	28	27	30	35	55	33
<i>Muziekinstrumenten</i>	36.3	10	10	13	13	10	15	7
<i>Sportartikelen</i>	36.4	14	16	18	22	24	25	17
<i>Spellen en speelgoed</i>	36.5	20	23	16	15	16	18	18
<i>(Overige) producten, zoals kaarsen, imitatiesieraden, borstelwaren, schrijfgerei, pijpen, aanstekers, paraplu's, knopen, kunstbloemen, stempels, treksluizingen</i>	36.6	176	190	176	181	193	197	187
w.o.								
kaarsen	36.63.75.00	39	46	x	x	x	x	x

¹⁾ Voorlopige cijfers.

Gepubliceerde artikelen

In de Industriemonitor verschijnen maandelijks één of meer artikelen over de industrie. Onderstaande artikelen zijn reeds gepubliceerd.

Artikel	Auteur(s)	Maand
Bedrijfsafvalstoffen vrijgekomen bij de nijverheid, 1998	René Jolly, Paul Klein	september 2000
Investeringsverwachtingen voor 2000 en 2001	André Meurink	juli 2000
Internet in de Industrie 1995-2000	Kees van den Berg Andries Kuipers	juli 2000
Geheimhouding bij bedrijfsstatistieken van het CBS: Geheimhoudingsmodule 2000	Wim Koopman Ab Mulder	juli 2000
Bouwen en bouwmaterialen	Willem Heijnen	juni 2000
De top vijf van de industrie in 1999	Willem Heijnen	mei 2000
Export, groei en winstgevendheid	Robert Goedegebuure	april 2000
Innovatie en provincie	Hans Langenberg	maart 2000
Investeringsverwachtingen industrie 1999 en 200	André Meurink	februari 2000
De auto-industrie	Willem Heijnen	januari 2000
Industrie: economie en arbeidsmarkt	Roberto Wekker	december 1999
Uitgaven voor riolering en afvalwaterzuivering, 1985–1999	Egon Dietz Cor van Bruggen	november 1999
Het belang van onderzoek en innovatie voor bedrijfsresultaten	Luuk Klomp George van Leeuwen	oktober 1999
De bouwmaterialenindustrie	Willem Heijnen	augustus 1999
Seizoencorrectie en 'nowcasting' van producentenprijzen 1990–1997	Narly Rambharos	juli 1999
Industriële bedrijfsafvalstoffen, 1984-1996	Paul Klein	juni 1999
Banencreatie bij het Klein-, Midden- en Grootbedrijf	Ron van Dijk Ben van der Eijken Henry Nieuwenhuijsen	juni 1999
Winstgroei bij kleine ondernemingen	Erik Smeets	mei 1999
Hoge investeringen ondanks tanend ondernemersvertrouwen	André Meurink	april 1999
De industrie in 1998: afvlakking na een forse groei in 1997	Willem Heijnen	maart 1999
Het producentenvertrouwen: conjunctuur aanwijzer van de CBS-koersindex?	Roberto Wekker	februari 1999
Meer onderzoek en innovatie in Nederland	Luuk Klomp	januari 1999

Gepubliceerde producttabellen

Hieronder staat een overzicht van in de Industriemonitor opgenomen producttabellen (tabellen x.3).

De producttabellen bevatten een systematische opsomming van de meest recente productgegevens per branche. Verkopen in waarden worden per kwartaal gepubliceerd. De verkopen in hoeveelheden worden jaarlijks opgenomen in de Industriemonitor. Omdat bij publicatie van het meest recente kwartaal de voorgaande kwartalen worden geactualiseerd, kunnen deze cijfers afwijken.

Het nummer van de Industriemonitor wat hieronder vermeld staat, betreft het meest recente exemplaar waarin de productgegevens over de betreffende verslagperiode zijn opgenomen.

Periode	Waarde / hoeveelheid	Industriemonitor
2000 jaar	hoeveelheid	september 2000
1999 jaar	hoeveelheid	juli 2000
jaar	waarde	juli 2000
4 ^e kw	waarde	september 2000
3 ^e kw	waarde	september 2000
2 ^e kw	waarde	september 2000
1 ^e kw	waarde	september 2000
1998 jaar	hoeveelheid	juli 2000
jaar	waarde	juli 2000
4 ^e kw	waarde	juni 2000
3 ^e kw	waarde	februari 2000
2 ^e kw	waarde	november 1999
1 ^e kw	waarde	september 2000
1997 jaar	hoeveelheid	juli 1999
jaar	waarde	juli 1999
4 ^e kw	waarde	juni 1999
3 ^e kw	waarde	februari 2000
2 ^e kw	waarde	november 1999
1 ^e kw	waarde	september 2000
1996 jaar	hoeveelheid	september 1998
jaar	waarde	september 1998
4 ^e kw	waarde	april 1997
3 ^e kw	waarde	februari 2000
2 ^e kw	waarde	november 1996
1 ^e kw	waarde	september 1999
1995 jaar	hoeveelheid	juli 1998
jaar	waarde	juni 1997
4 ^e kw	waarde	juni 1997
3 ^e kw	waarde	februari 1999
2 ^e kw	waarde	november 1997
1 ^e kw	waarde	november 1998
1994 jaar	hoeveelheid	juli 1998
jaar	waarde	juni 1997
3 ^e kw	waarde	februari 1998
2 ^e kw	waarde	november 1997
1 ^e kw	waarde	september 1997
1993 jaar	hoeveelheid	juli 1998
jaar	waarde	februari 1997

Andere CBS-publicaties

Statistisch Jaarboek

Dit boek bevat cijfers over alle aspecten van de Nederlandse samenleving: bevolking, inkomen, economie, prijzen, financiële markten, milieu en vele andere onderwerpen. Het verschijnt jaarlijks in januari.

Jaarlijks, 588 blz., f 49,95 / € 22,66.
ISSN 0924-2686. Kengetal A-26.

Statistisch bulletin

Het Statistisch bulletin verschijnt wekelijks met de meest recente uitkomsten van alle statistische onderzoeken van het CBS. Het abonnement omvat tevens het maandelijks Conjunctuurbericht. Hierin wordt de actuele stand van zaken in de Nederlandse economie met behulp van korte en krachtige analyses en grafische presentaties getoond.

- *Statistisch Bulletin: wekelijks, circa 10 blz.*
ISSN 0166-9680.
- *Conjunctuurbericht: maandelijks, 4 blz.*
ISSN 0920-9743. f 131,00 / € 59,45 per jaar.
Kengetal A-1.

Tweehonderd jaar statistiek in tijdreeksen

Deze publicatie geeft historische reeksen waarmee de lange termijn ontwikkelingen in ons land in de periode 1800-1999 nauwkeurig kunnen worden gevolgd. Deze historisch-statistische database is een aanrader voor onderzoekers en andere gebruikers van historische tijdreeksen. De publicatie zal in december 1999 verschijnen.

Eenmalig, f 55,00 / € 24,96.
ISBN 90.6861.175.5, + Cd-rom.

INDEX

Het CBS-magazine met een geheel eigen vormgeving. INDEX geeft vanuit de statistische optiek een brede kijk op de vele economische en sociale aspecten van de samenleving. Veel themanummers met daarnaast een aantal gevarieerde onderwerpen.

Jaarlijks 10 nummers, circa 32 blz., f 129,50 / € 58,76 per jaar.
ISSN 1380-7447. Kengetal A-152/2000.

Samenvattend overzicht van de industrie

Het samenvattend overzicht geeft een overzicht van de belangrijkste variabelen van de afzonderlijke productiestatistiek van bedrijven. De publicatie bevat ook informatie over de verkopen van zelfvervaardigde producten.

Jaarlijks, 96 blz., f 37,50 / € 17,02.
ISSN 0168-5546. Kengetal K-160/1997/1998.

De Nederlandse Economie

Met deze publicatie beoogt het CBS op prettig leesbare een breed en samenhangend overzicht te geven van de

economie in Nederland. Behalve financieel-economische ontwikkelingen komen ook de arbeidsmarkt, bevolking, welzijn, milieu en regionale onderwerpen aan de orde. Door Nederland te spiegelen aan het buitenland, wordt bovendien de internationale positie van ons land belicht.

Jaarlijks, 204 blz., f 32,50 / € 14,75. Kengetal P-19.
ISSN 1386 - 1042.

Maandstatistieken

Het CBS publiceert naast de Industriemonitor nog een aantal andere maandelijks periodieken. Enkele zijn:

- *Maandstatistiek Internationale handel*
Maandelijks, ca. 30 blz., f 158,00 / € 71,70 per jaar.
ISSN 1384-6981. Kengetal M-11.
- *Sociaal-Economische Maandstatistiek*
Maandelijks, ca. 80 blz., f 210,00 / € 95,29 per jaar.
ISSN 0168-549X. Kengetal V-4/1999.
- *Maandstatistiek van de Prijzen*
Maandelijks, ca. 100 blz., f 205,00 / € 93,02 per jaar.
ISSN 0166-9486. Kengetal U-2/1999.
- *Maandstatistiek Detailhandel*
Maandelijks, ca. 50 blz., f 163,00 / € 73,97 per jaar.
ISSN 1385-0105. Kengetal L-10/1999.
- *Maandstatistiek Bouwnijverheid*
Maandelijks, ca. 40 blz., f 140,00 / € 63,53 per jaar.
ISSN 0166-9338. Kengetal K-3/1999.
- *Financiële Maandstatistiek*
Maandelijks, ca. 50 blz., f 173,00 / € 78,50 per jaar.
ISSN 1381-6780, Kengetal O-1/1999.

CBS-wijzer, recente cijfers en producten

Een systematisch overzicht van alle publicaties die het CBS heeft uitgebracht. Deze is op aanvraag gratis verkrijgbaar (telefoon 045 - 570 70 70). Kengetal A-102.

Diskettes

Veel gegevens zijn ook op diskette verkrijgbaar. Er zijn onder meer maandelijks en jaarlijkse diskettes met alle beursindices. Bestellen: telefoon 045 - 570 70 70.

Teletekst

Conjunctuurinformatie en de meest recente CBS-persberichten staan op pagina 506 en 507 van NOS-Teletekst.

Internet

Het CBS heeft een website. Deze is te bereiken via <http://www.cbs.nl>. De site bevat statistische kerncijfers over de Nederlandse samenleving. Actuele statistische uitkomsten staan in persberichten die kunnen worden gedownload.

Voor bestellingen van CBS-publicaties kunt u terecht bij de infoservice van de sector Marketing en Verkoop van het CBS, tel. 045 - 570 70 70, fax 045 - 570 62 68 of e-mail verkoop@cbs.nl, of via de boekhandel. Alle publicaties zijn ter inzage of kunnen in bruikleen worden verkregen in onze bibliotheken. Tevens is in beide vestigingen een boekwinkel waar alle publicaties tegen contante betaling kunnen worden gekocht. De CBS-wijzer met CBS-publicaties is op aanvraag gratis verkrijgbaar (tel. 045 - 570 70 70).

Informatieservice

Het CBS: betrouwbare informatie voor u

De Nederlandse overheid vindt het belangrijk dat u over betrouwbare en onafhankelijke informatie kunt beschikken. Het Centraal Bureau voor de Statistiek zorgt hier al bijna 100 jaar voor. Het CBS verzamelt, bewerkt en analyseert gegevens over alle aspecten van de Nederlandse samenleving. Hieruit publiceren wij informatie over bijvoorbeeld de Nederlandse economie maar ook over de leefsituatie van de bevolking en over het milieu. Tevens garanderen wij dat individuele gegevens van personen of bedrijven niet zijn af te leiden uit de gepubliceerde cijfers.

Veelzijdige en flexibele dienstverlening

CBS-informatie is voor iedereen toegankelijk. Vooral beleidsmedewerkers, markt- en bedrijfstakanalisten, onderzoekers en studenten maken hier veelvuldig gebruik van. Ook op de CBS-site op Internet is veel informatie te vinden. Hier vindt u StatLine, de voor het publiek toegankelijke databank van het CBS. Deze is gevuld met actuele cijfers, persberichten, tijdreeksen etc. Vraagt u informatie bij ons aan dan verstrekken wij die in de vorm die u wenst: per post, fax, e-mail, diskette of bij eenvoudige inlichtingen telefonisch. Alle informatie kan zowel incidenteel als op basis van een abonnement geleverd worden.

Onze informatie is in principe gratis. Dat houdt in dat telefonische inlichtingen gratis worden verstrekt en dat publicaties gratis toegankelijk zijn bij de CBS-bibliotheken in Voorburg en Heerlen en bij vele openbare en universiteitsbibliotheken. Voor het ontvangen van bijvoorbeeld publicaties of diskette betaalt u slechts de kosten van de informatiedrager en het verzenden. Als de door u gewenste informatie niet direct voorhanden is, kan het CBS maatwerk leveren. U betaalt dan de extra arbeidskosten.

De Infogroepen

Het CBS beschikt echter over veel meer, en meer gedetailleerde informatie dan er in een publicatie zoals de Industriemonitor wordt opgenomen. Die informatie is op aanvraag verkrijgbaar bij onze Infogroepen. Van de onderwerpen die in de Industriemonitor staan zoals de productie, omzet, prijzen, in- en uitvoer en de conjunctuurtest zijn meer gedetailleerde gegevens beschikbaar voor specifieke branches en bedrijfstakken zoals de zuivelindustrie en de landbouwmachine-industrie. Kortom: voor alles wat u wilt weten over de industrie kunt u terecht bij onze Infogroep Industrie.

Branchepublicaties vervangen Productiestatistieken industrie

De publicaties Productiestatistieken industrie zoals ze tot en met het verslagjaar 1995 zijn verschenen, bestaan niet meer. Ze zijn vervangen door branchepublicaties die een actueel en totaal overzicht geven van de bij het CBS beschikbare informatie van de diverse branches in de industrie. In deze publicaties worden naast de uitkomsten van de productiestatistieken ook gegevens uit andere enquêtes over de desbetreffende branche opgenomen, zoals de afzet van producten, maandelijkse omzetcijfers, investeringen, producentenprijzen, in- en uitvoer, energieverbruik en gegevens uit de Milieustatistieken. De uitkomsten worden in hun onderlinge samenhang besproken zodat een actueel en totaal beeld wordt gegeven van de branche. De informatie zoals die in de Productiestatistieken industrie was opgenomen, blijft echter wel beschikbaar in de vorm van tabellen, gebundeld per bedrijfstak (SBI 2 digit), bedrijfsgroep (SBI 3 digit) of bedrijfssubgroep (SBI 4 digit). Voor bestellingen kunt u contact opnemen met het CBS Heerlen, telefoon 045 - 5 70 76 17, fax 045 - 5 70 62 77.

Alfabetische begrippenlijst

Bedrijfsinvesteringen in vaste activa

Tot de investeringen in vaste activa worden gerekend de goederen die worden aangeschaft (of in eigen beheer zijn voortgebracht) met het doel ze als kapitaalgoed in het productieproces aan te wenden. In het algemeen gaat het om goederen met een levensduur van meer dan een jaar bijvoorbeeld gebouwen, machines en vervoermiddelen. De toevoeging 'bruto' geeft aan dat de investeringen zowel de vervangings- als uitbreidingsinvesteringen omvatten. Het gaat hier om volumeontwikkelingen, dus gecorrigeerd voor prijsmutaties. Informatie: 070-337 47 95.

Bruto Binnenlands Product (BBP)

Het BBP is de som van de in het binnenland gevormde toegevoegde waarde inclusief de afschrijvingen. Deze indicator wordt veel gebruikt om de economische groei weer te geven. Bij het samenstellen van deze indicator gebruiken wij gegevens over zowel de productie als de bestedingen. Voor totaal Nederland is alleen de volumeontwikkeling opgenomen, dat wil zeggen voor prijsontwikkelingen.

BBP (mp)

Bruto Binnenlands Product tegen marktprijzen. Dit is inclusief het saldo van de indirecte belastingen en de prijsverlagende subsidies.

BBP (fk)

Bruto Binnenlands Product tegen factorkosten. Dit is exclusief het saldo van de indirecte belastingen en de prijsverlagende subsidies. Informatie: 070-337 47 95.

Bruto Toegevoegde Waarde

De bruto toegevoegde waarde is gedefinieerd als de waarde van de productie minus de waarde van het verbruik (inclusief afschrijvingen); het gaat hier om de waarde die wordt toegevoegd aan de goederen (en/of diensten) die in het productieproces worden gebruikt. Tot het verbruik behoren niet de diensten van de ingezette arbeid en kapitaal. Informatie: 070-337 47 95.

CBS-Koersindex

De CBS-Koersindex geeft de ontwikkeling weer van het gemiddelde koersniveau van gewone aandelen. De index wordt eenmaal per dag berekend op basis van de slotkoersen. In deze berekening worden alle op de beurs genoteerde Nederlandse gewone aandelen betrokken met uitzondering van aandelen van vastgoedfondsen, beleggings- en houdstermaatschappijen. Bij de berekening wordt wel gecorrigeerd voor kapitaalmutaties (bijvoorbeeld emissies), maar niet voor dividenduitkeringen. Het maandcijfer is het rekenkundig gemiddelde van de dagcijfers. Informatie: 070-3374627.

Conjunctuurtest

Elke maand houdt het CBS onder circa 1 700 ondernemingen uit de industrie een conjunctuurenquête. Deze enquête –de Conjunctuurtest– heeft tot doel binnen vier weken na een verslagmaand actuele informatie te verschaffen over de economische ontwikkelingen in de bedrijfstak industrie en de daaronder vallende bedrijfsklassen en -groepen. Het gaat daarbij met name om de richting waarin een aantal conjunctuurindicatoren zoals bedrijvigheid, orderontvangst, voorraden, orderpositie etc. zich van

maand op maand ontwikkelt. Met het oog hierop zijn de vragen eenvoudig gehouden. Er wordt niet naar exacte, kwantitatieve gegevens gevraagd. De cijfermatige presentatie van de resultaten over de vragen met een drieledige antwoordstructuur vindt plaats in de vorm van saldering van de positieve (gestegen; groot) en negatieve (gedaald; klein) antwoorden (in %). De saldi geven informatie over de richting waarin de variabelen zich hebben ontwikkeld. Bij de ontwikkelingsvragen geeft het saldo op zich al direct de richting aan. Bij de beoordelingsvragen, die een momentopname weergeven, is daartoe vergelijking met het saldo van de voorafgaande maand nodig. De gegevens worden verzameld bij bedrijven met minstens 10 werknemers.

Variabele in de tabel in de Industriemonitor met daaronder de vraagstelling op het enquêteformulier van de Conjunctuurtest.

Bedrijvigheid t.o.v. de vorige maand

Het niveau van de productie is, vergeleken met de vorige maand (de invloed van feest- en vakantiedagen buiten beschouwing gelaten): toegenomen / vrijwel gelijk gebleven/ afgenomen.

Beoordeling orderontvangst

De totale orderontvangst¹ in de afgelopen maand beoordelen wij, gelet op de tijd van het jaar, als: groot / normaal / klein.

Beoordeling orderpositie

De orderportefeuille¹ beoordelen wij, gelet op de tijd van het jaar, als: groot / normaal / klein.

Beoordeling productiecapaciteit

De huidige productiecapaciteit achten wij, gelet op de te verwachten afzetontwikkeling, als (te): groot / normaal / klein.

Beoordeling voorraden gereed product

Onze voorraden eindproduct beoordelen wij, gelet op de te verwachten afzetontwikkeling, als (te): groot / normaal / klein.

Bezettingsgraad

De bezettingsgraad² van de beschikbare productie-installaties bedroeg in de verslagmaand ca.%

Concurrentiepositie t.o.v. kw t-1

De concurrentiepositie³ van ons bedrijf is in de afgelopen 3 maanden op de markt: verbeterd / vrijwel gelijk gebleven / verslechterd.

Vervolg van variabele in de tabel in de Industriemonitor met daaronder de vraagstelling op het enquêteformulier van de Conjunctuurtest.

Orderontvangst t.o.v. de vorige maand

De waarde van de orderontvangst¹ is vergeleken met de vorige maand uit het buitenland / uit het binnenland / in

¹ Indien u uitsluitend levert uit voorraad en de orderportefeuille is vrijwel nihil, dan kunt u voor 'orderontvangst' lezen 'omzet/verkoop'. Bij de beoordelingsvragen over de orderportefeuille geeft u vervolgens een oordeel over de huidige afzetontwikkeling van het bedrijf (gunstig = groot; ongunstig = klein).

² Bij incidentele toepassing van een meerploegenstelsel of overwerk, kan de bezettingsgraad meer dan 100% bedragen. Groot onderhoud kan tot een verlaging van de bezettingsgraad leiden.

³ De verhouding van de afzetprijs en/of kwaliteit van uw producten met die van andere aanbieders op de markt.

totaal: toegenomen / vrijwel gelijk gebleven / afgenomen.

Orderpositie

Onze totale orderportefeuille⁴ vertegenwoordigt, bij normale werktijden, aan maanden werk ca.. mnd.

Productiebelemmeringen

Onze productie ondervindt thans: a) geen belemmeringen, b) wel belemmeringen als gevolg van onvoldoende vraag / tekort aan arbeidskrachten / te geringe capaciteit van de productie-installaties / andere oorzaken, nl.

Verwachting bedrijvigheid

Vergeleken met de afgelopen maand zal het gemiddelde productieniveau in de komende 3 maanden (de invloed van feest- en vakantiedagen buiten beschouwing gelaten): toenemen / gelijk blijven / afnemen.

Verwachting buitenlandse afzet

De buitenlandse afzet zal in het komende kwartaal: toenemen / vrijwel gelijk blijven / afnemen.

Verwachting personeelssterkte

Onze personeelssterkte zal in het komend halfjaar naar verwachting: toenemen / vrijwel gelijk blijven / afnemen.

Verwachting toe- of afname personeelssterkte

Bij toe- of afnemen (van de personeelssterkte) het percentage vermelden: ca. ...%.

Verwachting verkoopprijs

Onze verkoopprijzen zullen in de komende 3 maanden: stijgen / vrijwel gelijk blijven / dalen.

Producentenvertrouwen

Het producentenvertrouwen is een samengestelde stemmingsindicator opgebouwd uit antwoorden op drie vragen van de Conjunctuurtest industrie. Het betreft hier de vragen over de door de ondernemers te verwachten bedrijvigheid in de komende drie maanden, hun oordeel over de orderpositie en hun oordeel over de voorraden gereed product. Om dit in één kengetal naar buiten toe te kunnen brengen en daarnaast het verloop van de ontwikkeling van de industriële productie zo goed mogelijk te benaderen, wordt eerst het verschil tussen het percentage positieve en negatieve antwoorden zowel voor het seizoen als voor de lange termijn trend gecorrigeerd. Over de afgelopen 15 jaar heeft het CBS per vraag het vooruitlopen op de feitelijke ontwikkelingen gemeten. Op basis van deze gegevens worden de recente uitkomsten gewogen. De hieruit berekende uitkomst (producentenvertrouwen) geeft in één kengetal de stemming onder de ondernemers aan. Informatie: 070-337 43 62.

Consumentenprijsindex

De consumentenprijsindex heeft betrekking op alle goederen en diensten die huishoudens voor consumptie aanschaffen, excl. de verzekerde medische zorg. Zowel dagelijkse boodschappen als aankopen die minder vaak gedaan worden, zoals auto's en wasmachines horen hiertoe. Ook betalingen aan de overheid voor verleende diensten (schoolgeld, secretarieleges) en zogenaamde consumptiegebonden belastingen zijn in de index opgenomen. De voor deze index gevolgde prijzen zijn de contante prijzen, inclusief BTW. Informatie 045 – 570 74 87.

Consumentenvertrouwen

In het Consumentenconjunctuuronderzoek worden aan 1 000 respondenten vijf vragen gesteld over de algemene economische situatie en de eigen financiële situatie. Van iedere vraag wordt het saldo van positieve en negatieve antwoorden in procenten van het totaal aantal antwoorden bepaald. Het Consumentenvertrouwen wordt uitgedrukt als het rekenkundig gemiddelde van deze vijf saldi. De minimale waarde is dus -100; de maximale +100.

Economisch klimaat

De ontwikkeling van het economisch klimaat wordt bepaald door twee vragen uit het Consumentenconjunctuuronderzoek over de algemene economische situatie in Nederland.

Koopbereidheid

De ontwikkeling van de koopbereidheid wordt ontleend aan de antwoorden op drie vragen uit het Consumentenconjunctuuronderzoek naar de eigen financiële situatie, waaronder de vraag of de tijd gunstig wordt geacht grote aankopen te doen. Informatie: 045-570 74 87.

Energieverbruik

De som van aanvoer, winning en voorraadonttrekking, minus de afleveringen van energiedragers. Onder PJ (petajoule= 10¹⁵ joule) wordt een energiehoeveelheid verstaan die overeenkomt met 31,6 miljoen m³ aardgas. Informatie: 070-337 43 31.

Faillissementen

Het gaat bij de reeks Faillissementen om alle uitgesproken faillissementen, zowel van natuurlijke als van rechtspersonen. De cijfers worden niet gecorrigeerd voor faillietverklaringen die later ten gevolge van verzet, hoger beroep of cassatie worden vernietigd. Informatie: 070-3375642.

Geregistreeerde werklozen

Onder de geregistreeerde werklozen worden de bij een arbeidsbureau ingeschreven personen verstaan van 15-64 jaar die niet meer dan twaalf uur per week werken, twaalf uur of meer willen werken en daarvoor beschikbaar zijn. Er is niet gecorrigeerd voor seizoensinvloeden. Informatie: 070-337 54 49.

Gezinsconsumptie

De reeksen van de gezinsconsumptie geven de bestedingen weer van gezinnen. Dit is inclusief de aankopen van buitenlandse toeristen in Nederland en exclusief de aankopen van Nederlanders in het buitenland. De bestedingen betreffen aankopen van voedings- en genotmiddelen, duurzame consumptiegoederen en overige goederen en diensten. Het gaat in de Industriemonitor om volumeontwikkelingen, dus gecorrigeerd voor prijs-mutaties. De maandcijfers van de gezinsconsumptie laten soms grote fluctuaties zien doordat de cijfers niet voor koopdagen en seizoensinvloeden gecorrigeerd zijn. Het is verstandig hier bij de interpretatie van de ontwikkelingen rekening mee te houden. Informatie: 070-337 47 95.

Invoer van goederen en diensten

De invoer is gewaardeerd tegen cif-prijzen (cost, insurances, freight). Dat wil zeggen inclusief alle vracht- en assurantiepremies die op het vervoer tot het punt van inkleding in Nederland betrekking hebben en exclusief invoerrechten, accijns op invoer en bijzondere verbruiksbelasting op auto's. Informatie: 070-337 47 95.

⁴ Orderportefeuille excl. Het reeds gerealiseerde deel aan onderhanden werk; incl. eventueel werk verbonden aan het op peil brengen van voorraden.

Omzet

Omzet betreft de factuurwaarde van de aan derden verkochte zelfvervaardigde of geassembleerde goederen en opbrengsten van diensten (exclusief: BTW, aan afnemers in rekening gebrachte accijnzen, verbruiksbelastingen, BPM op auto's en statiegelden). De gegevens worden verzameld bij bedrijven met minstens 20 werknemers. Informatie: 045-570 63 33.

Producentenprijzen industrie

De Statistiek producentenprijzen meet de prijzen die de producent of de importeur in rekening brengt aan de afnemers. De gevolgde prijzen zijn de gemiddelde maandprijzen exclusief BTW, af-fabriek, van de afgezette goederen. Voor de importprijzen is gebruik gemaakt van prijzen op cif-basis (cost, insurance, freight). Informatie: 070-337 47 10.

Productie-index

De productie-index geeft de volume-ontwikkeling van de bruto toegevoegde waarde tegen factorkosten weer. De cijfers zijn voor prijsinvloeden gecorrigeerd. Tevens vindt er een correctie plaats voor het aantal werkdagen in de betreffende maand. De cijfers betreffen dus de ontwikkeling van de gemiddelde dagproductie. Er wordt rekening gehouden met continudiensten. Voor de maandelijkse productie-ontwikkelingen zijn ook seizoengecorrigeerde gegevens beschikbaar. Informatie: 070-337 47 88.

Uitvoer van goederen en diensten

De uitvoer van goederen is gewaardeerd tegen fob-prijzen (free-on-board). Dit is de waarde af-producent, vermeerderd met de handels- en vervoersmarges tot aan de Nederlandse grens. Onder de export zijn de goederen opgenomen die uit het Nederlandse vrije verkeer worden gebracht. Goederen die aan het buitenland zijn verkocht, maar nog niet geleverd, zijn niet als export beschouwd. Informatie: 070-337 47 95.

Vacatures

Vacatures zijn arbeidsplaatsen waarvoor personeel wordt gezocht dat op korte termijn kan worden geplaatst. Tot en met het derde kwartaal van 1993 is het door het CBS gepubliceerde aantal vacatures van geheel Nederland exclusief die bij de overheid, het onderwijs, sociale werkplaatsen, uitzendbureaus en uitleenbedrijven. Vanaf het vierde kwartaal 1993 zijn alleen de vacatures bij de

overheid en het onderwijs nog uitgesloten. Bij het aantal vervulde vacatures worden de vervallen vacatures meegeteld. Informatie: 070-337 54 49.

Werkdagen

Aantal dagen in de maand verminderd met zaterdagen en zondagen alsmede algemeen erkende feestdagen.

Standaard bedrijfsindeling

In vrijwel alle economische statistieken van het CBS worden de gegevens geordend naar economische activiteit. Dit gebeurt op basis van de standaard bedrijfsindeling. De industrie is onderverdeeld in verschillende bedrijfsklassen. De totale industrie omvat SBI 15 tot en met 37. Hieronder staan de bedrijfsklassen genoemd behorend bij de verschillende branches zoals ze gegroepeerd zijn in de Industriemonitor. Informatie: 045-570 69 33.

SBI	Rubriek in Industriemonitor
15	Voedings- en genotmiddelenindustrie
16	Tabakverwerkende industrie
	<i>Textiel-, kleding- en lederindustrie</i>
17	Textielindustrie
18	Kleding- en bontindustrie
19	Leer-, lederwaren- en schoenindustrie (excl. kleding)
	<i>Papier- en grafische industrie</i>
21	Papier(waren)- en karton(waren)industrie
22	Uitgeverijen, drukkerijen, reproductie van opgenomen media
	<i>Aardolie-, chemische-, rubber- en kunststofverwerkende industrie</i>
23	Aardolie-, steenkoolverwerkende industrie
24	Chemische industrie
25	Rubber- en kunststofverwerkende industrie
	<i>Metaal- elektrotechnische en transportmiddelenindustrie</i>
27	Basismetalaalindustrie
28	Metaalproductenindustrie
29	Machine- en apparatenindustrie
30	Kantoormachine- en computerindustrie
31	Elektrische machines en apparatenindustrie
32	Audio-, video- en telecommunicatie- apparatenindustrie
33	Overige machines en apparatenindustrie (incl. medische apparatuur)
34	Industrie van auto's, aanhangwagens en opleggers
35	Overige transportmiddelenindustrie
	<i>Hout-, bouwmaterialen en overige industrie</i>
20	Hout-, kurk-, rietwarenindustrie (excl. meubels)
26	Glas-, aardewerk-, cement-, kalkindustrie
36	Meubel- en overige industrie